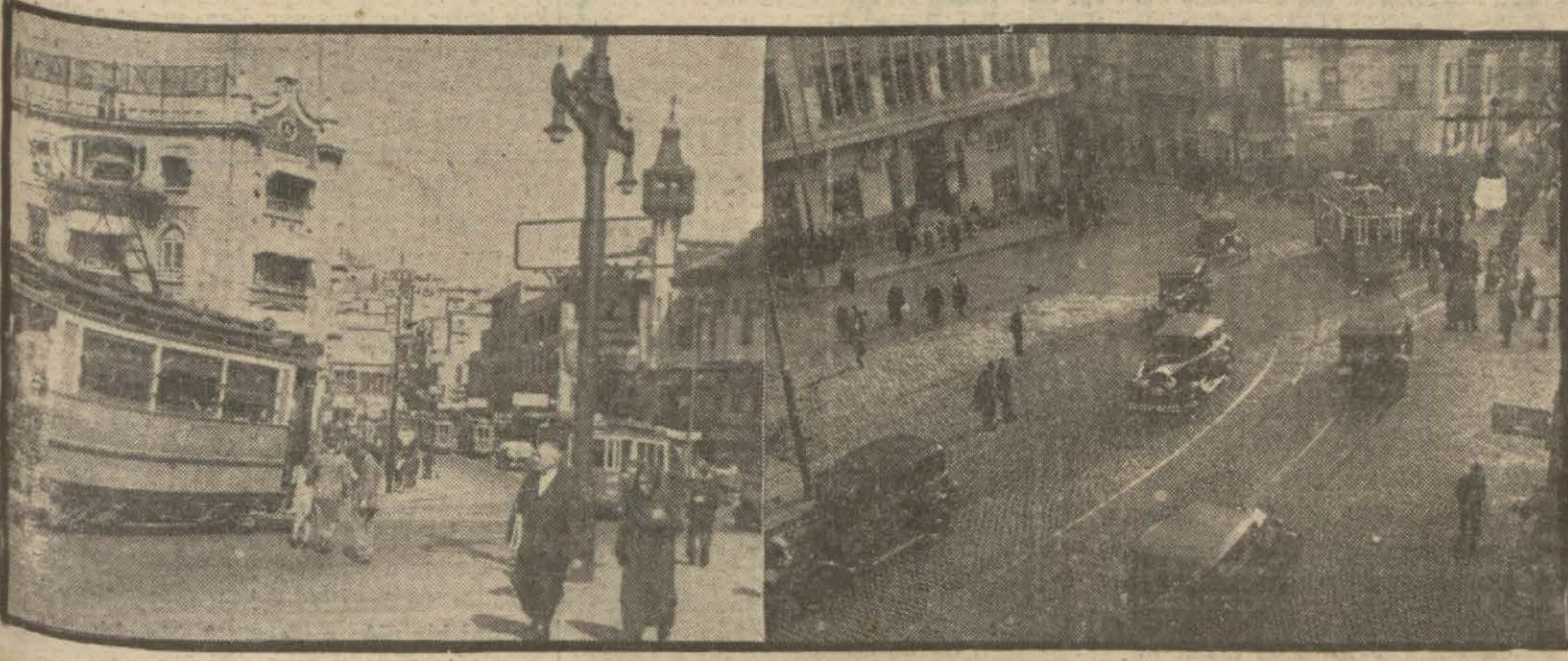

Nafia Vekâleti İstanbul tramvay şebekesini ıslah için neler düşünüyor?

Beyoğlundan Galataya İnen tramvaylar birçok kazalara sebebiyet veren Şişhane yokuşundan geçmiyecekler

Tünelin Galatadaki giriş kısmı önünde geniş bir meydan açılacak, tünelden çıkanlar, doğruca tramvaylara binecekler, tramvay biletleri tünelde de geçecek

Şişhane yokuşundan ve Karaköyden birer görünüşü

Ankara, 2 (Hususi) — Nafia Vekâletile Tramvay ve Tünel şirketlerinin hukuk müşavirleri son günlerde Bayram olma-

sına rağmen satın alma mukavelenamesini müştereken hazırlamakla meşgul olmuşlardır. Mukavelenameler gelecek

haftanın başında imzalanacaktır. O güne kadar Havagazi şirketiyle de müzakere (Devamı 11 inci sayfada)

Londra Moskova ile münasebatını genişletiyor

İtalya da Sovyet Rusya ile ticaret münasebatını ıslah için teşebbüslere girişmiş

Londra, 2 (Hususi) — Almanyanın, Sovyet Rusyaya yaklaşmak teşebbüslerinde bulunduğu dair verilen haberlerden sonra, şimdi de İngilterenin Sovyet Rusya ile olan münasebatını takviye ve ıslah etmek arzusunda bulunduğu bildirilmektedir.

«Deyli Telegraf» gazetesine göre İngilterenin yeni Moskova sefiri, İtimadnamesini Kalenine takdim ettiği sırada, İngilterenin beynelmîl meseleler hakkında Sovyetler Birliğiyle teşriki mesai etmek arzusunda bulunduğunu tebarüz ettirmiştir. (Devamı 11 inci sayfada)

Tayyare kaçakçılığı davasına başlanıyor

Ekrem Köniğ, Ruhiye 10 bin lira vâdetmiş Ruhinin muhakemesine yakında başlanacak, Fransa hükûmeti Ekrem Köniğ'in bulunamadığını bildirdi

Ankara, 2 (Hususi) — Tayyare kaçakçılığı işinde ismi geçen Ekrem Köniğ'in adliyemize teslimi hakkında tarafımızdan yapılan müteaddid teşebbüslere Fransa hükûmeti mumaileyhin bulunmadığı cevabını vermiştir.

Ankara tevkifhanesinde mevkuf bulunan hariciye memurlarından Ruhi ise mensub olduğu dairede sahtekârlığa yardım edici rolünü yapmak için Ekrem Köniğ kendisine 10 bin lira vermek vâdinde bulunduğunu, fakat bu paradan peşin olarak bir şey almadığını söylemektedir.

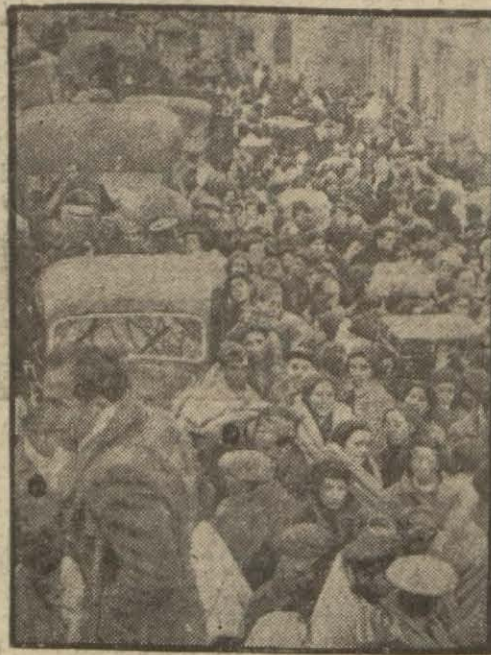
Ruhi avukat Hâmid Şevketi vekil tayin etmiştir. Ruhinin muhakemesine yakında başlanacaktır.

Tahkikatı idare eden Ankara Müddeiumumisi Baha Arıkan

İspanyada harb tekrar şiddetlendi

Cumhuriyetçiler İtalya ve Almanyadan silâh alıyorlarmış

Fransanın hududdaki şehirlerinden birinde toplanan mülteciler (Yazısı 11 inci sayfada)

İngiliz kabinesi 24 saat içinde üç defa toplandı

Londra, 2 (Hususi) — Kabine, 24 saat zarfında üçüncü defa olarak bu sabah tekrar toplanmıştır.

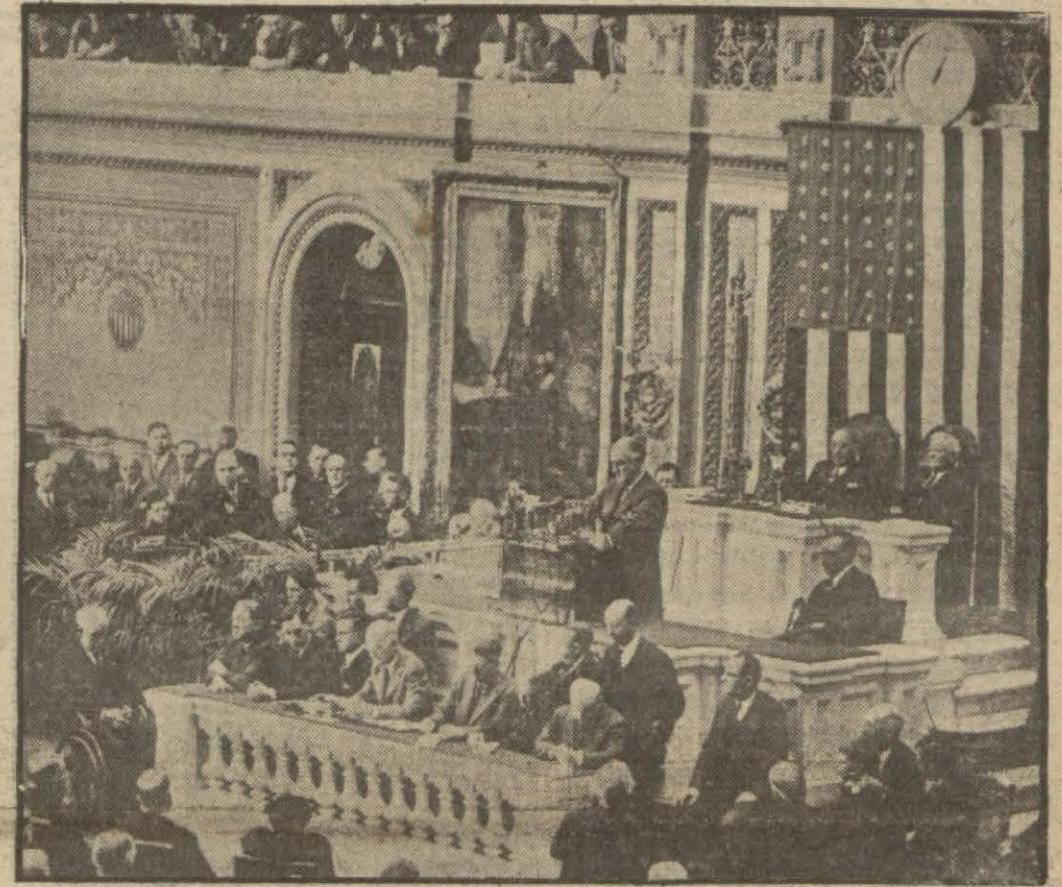
Bu toplantıya, yeni ziraat nazırı Recinal Dormensmit de iştirak etmiştir. Eski ziraat nazırı Morison, Lankasir düka. (Devamı 11 inci sayfada)

İsmet İnönünün Sivasta okuduğu mekteb müze haline getiriliyor (Yazısı 5 inci sayfada)

Ruzveltin beyanati Almanya ve İtalyada fırtınalar kopardi Amerika cephe alıyor

BERLİNDE HAYRET
"Amerika Cümhurreisi maskesini hayret edilecek bir surette attı."

ROMADA HİDDET
"İtalya ve Almanyanın müşterek hududları tâ Panama kanalındadır."

Ruzvelt son nutkunu söylerken

Londra, 2 (Hususi) — Gazeteler Amerika Reiscümhuru Ruzveltin âyan ordu emrolmenindeki beyanatına dair Ameri-

kan matbuatı tarafından yazılan negriya-tı uzun boylu tefsir etmektedirler. Ame- (Devamı 11 inci sayfada)

Denizbankta yapılan tetkikler ilerliyor

Ankaradan üç müfettiş daha geldi, bilhassa Satie binası ve İmpeks işi tetkik olunuyor

Bayramdan evvel, yani geçen Pazartesi günü nüshamızda, o gün için Denizbankta maaş verileceğini, fakat yüz elli liraya kadar olan istihkakların tamamen, daha yukarı olanların da yarı yarıya tediye edileceğini yazmıştık. Filhakika Pazartesi günü, Denizbank memurlarile müşahdemlerine bu yolda tediyat yapılmıştır.

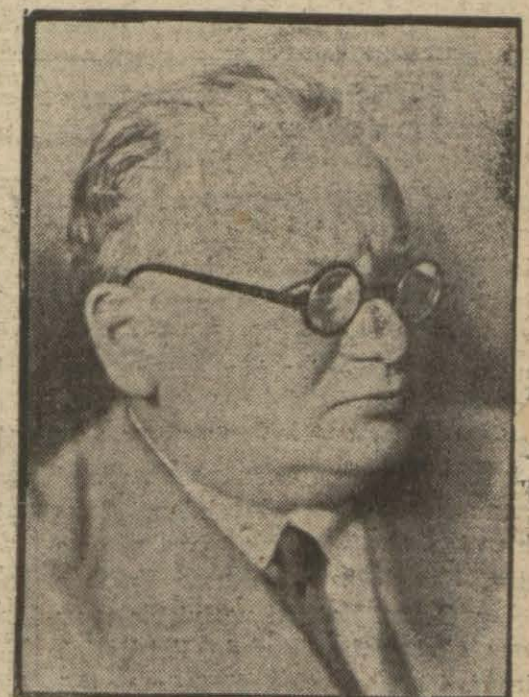
Şehrimize gelen İktisad Vekili Hüsnü Çakır, aynı günde Denizbanka gitmiş. Umumi Müdür Yusuf Ziya Erzin ile görüşmüş, yapılan tetkikler hakkında izah almıştır. Hüsnü Çakır, aynı zamanda Deniz Ticareti Müdürlüğünde de tetkikler yapmıştır. (Devamı 11 inci sayfada)

Rusya Macaristanla münasebatını kesti

Litvinof diplomatik münasebatın kesildiğini Macar elçisine bildirdi

Londra, 2 (Hususi) — Sovyet hariciye komiseri Litvinof bugün Moskovadaki Macar elçisini kabul ederek, iki memleket arasındaki diplomatik münasebatın kesilmiş olduğunu bildirmiştir.

Litvinof, bu karara sebep olarak Macaristanın Alman tesiri altında bulunduğunu ve bu tesir neticesinde komünist aleyhtarları pakta iltihak etmiş olduğunu ileri sürmüştür.

Litvinof

Hergün

Devlet kadrosunun kalite bakımından yükselmesini Temin etmek zarurettir

Yazan: Muhtittin Birgen

Devlet memurları arasında aldıkları maaş ve ücretlerde nispet-sizlik ve teadüslük bulunmasına mâni olmak üzere hazırlanan iki projeyi okuduktan sonra bu meseleden bir kere daha bahsetmeği lüzumlu gördüm.

Evvelâ şu iki noktayı tasrih etmek isterim:

1 — Birkaç senedenberi ücretli memur namile tatbik edilen yüksek maaşlı memur kullanma usulünde eğer ifrata varıldı ve bu usul, ehliyetsiz unsurların kayırılmalarına vesile oldu, yahud bol keseden geniş maaşlı kadrolar tesbit edilerek lüzumsuz israflara sebep olundu ise bunların tashih ve tadili çok doğrudur. Meselâ, Denizbank etrafında, Türkofis muhtitinde bu tarzda bir takım iddialar devran ediyor. Bu iddiaların büsbütün boş olduklarını zannetmem. Mübalâğa var mıdır, yok mudur? Bu hususta kat'i bir şey söyleyemem. Bunlar vazife sahibi olanların yapacakları tetkiklerle anlaşılacak meselelerdir. Meselâ, gazetelerin rivayetlerine göre, İktisad Vekâleti Denizbank kadrosunu teklike başlamış. Eğer bu tarzda adam kayırmalar veya israflar vaki oldu ise elbet bunun düzeltilmesi için icab eden en münasib tedbirleri almakta tereddüd etmiyecektir.

2 — Fakat, eğer bu gibi fenalıkların vukua gelmiş olması veyahud daima vukua gelebileceği düşüncesi bütün bu sistemin fenalığına hüküm vermeğe kifayet edecekse ben bu fikirde değilim. Memur kadrolarının devletin bugün üzerine almış olduğu vazifeleri hakkile ifa edebilecek bir bilgi ve ihtisas kuvvetle tehziz edilebilmesi için böyle bir ikiliğe bence kat'i bir zaruret vardır. Bu zarureti inkâr edecek olursak neticede devletin iyi iş çıkarma bakımından kuvvetinin düştüğünü göreceğimize muhakkaktır.

Deniliyor ki: «Bir devletin iki türlü memur kullanması, bir kısım emektar memurlara az aylık, bir kısım yeni memurlara da çok ücret vermesi haksızlık ve adaletsizliktir. Böyle bir şeye nasıl razı olabiliriz?»

Bu noktaya cevap vermek kolaydır: Mesele, adalet meselesinden evvel işin icabı ve devlet kadrosunu kalite bakımından zenginleştirme, kuvvetlendirme meselesidir. Eğer işe yalnız adalet ve hak tarafından bakacaksak neden dolayı bunu yalnız devlet memurları arasında düşünün? Geçinme bakımından bütün vatandaşların, muayyen bir asgarî seviye içinde himaye görmeleri neden vatan için, halli lâzım gelen bir dava olmasın?

Hayır, mesele, mutlak ve mücerred bir adalet davası olamaz. Devlet, millet hayatına bu kadar esaslı ve derin bir şekilde müdahale ettikçe, devletçilik bugünkü derecede kuvvetli bir rol oynadıkça, devletin bütün faaliyetini idare eden memur kadrosunda da inkılâb yapmak, bu kadroyu asrileştirmek, kalite bakımından yükseltmek ve kuvvetlendirmek bir zarurettir; farzdır.

Devletçilik, garb medeniyetinin icad ettiği en yeni bir mefhum ve aynı zamanda en yeni bir sistemdir: Bir garb sistemi. Eğer bu garb sistemini memleketimizde eski şark bürokrasisi ile tatbik etmeğe kalkacak olursak işin içinden kat'i-yen çıkamayız. Çünkü eski bürokrasi sistemi ve memur kullanma usulü, yeknesak ve iş icabına göre elastiklikten mahrum usul, devlet kadrosunun kalitesini çok düşürür. Bunu düşürmemek için eski kadronun yanı başında daha mütehasşis, işe daha asrî gözle bakan yeni bir kadro vücuda getirmek lâzımdır.

Benim bu hususta şahsî birçok müşahedelerim var: Bundan on sene evvel, idare ettiğim kooperatif müessesesinin memuru alâkadar eden bazı hukukî işlemlerin tanzimi için, İktisad Vekâletine müracaat ettiğim zaman, bütün Vekâlet'in içinde «kooperatif» in ne demek olduğunu, hakikî manasile bilen, ilmen mahiyetine vâkıf tek bir insan görememişim. Eğer, o zaman İktisad Vekili olan Bay Rahmi ile eski ve iyi bir tanışmamız olmasaydı İktisad Vekâletinin kadrosu, işi medreseye düşürür ve bütün kuvvetile ileriye giden muvaffak bir

Resimli Makale:

İhtiyacı medeniyet doğurur..

Muhtelif memleketlerde kazanç seviyesini gösteren istatistiklere bakınız, birinci derecede Amerikayı, ikinci derecede İngiltereyi görürsünüz, bunu müteakib sıra ile Avrupanın şimal memleketleri, İsveç, Norveç, Holanda gelir. Bu memleketlerde en basit insanın da banyosundan, radyosuna varıncaya kadar medenî konforların hepsinden istifade etmesi bir ihtiyaç, bir zaruret, diğer memleketlerde yalnız yüksek sınıflara mahsus bir imtiyazdır.

Fikrin yükselmesi, genişlemesi, incelenmesi insanın ihtiyacını artırır, gözünü açar, arzusunu kamçılar, ona fazla kazanma hirsini verir. Bu doğrudan doğruya medeniyetin bir icabıdır. İsrat müstesna olmak şartıyla medenî icadların hepsinden istifade etmek istiyen birisini gördüğünüz zaman onu takib etmeyiniz, bilâkis siz de onun gibi yapmaya çalışınız, yapabilmek için de kazancınızı artırmaz, kanaat çok iyi bir haslettir, fakat insanın miskin kalması demek değildir.

SÖZ ARASINDA

Hiç beklenmeden Gelen servet

Bundan on sene evvel kabarelerde 30 Türk lirası haftalıkla şarkılar söyleyen bir Amerikalı kadına, son günlerde ölen meşhur milyonerlerden kolonel Ruppert 50 milyon Türk lirası vasiyet etmiştir. Ruppert dünya beizbol şampiyonu olan takımın sahibi idi. 37 yaşlarında bulunan fakat 10 yaş daha genç görünen muganniye bu miras haberini alınca dona kalmıştı.

Artistle, milyoner arasında samimî, dostluktan başka bir şey yoktu. Birbirlerini baba kız gibi severlerdi. Genç kızın büyük bir servete konduğunu ve şimdi dünyanın en zengin kadınları arasına geçtiğini haber alan yüzlerce açıkgoz ona izdivac teklif eden mektuplar yağdırmağa başlamışlardı.

Genç kız artık şarkı söylemeyecektir. Gene sade bir hayat sürecektir hamisinden tevarüs ettiği ve artık hissedarı bulduğu beizbol takımının maçlarına gidecektir. Talihi artist, felsefeye bayılır, Vagneri sever. Golf ve tenis oynar, kayak ile kayar, yüzser cazdan aslâ hoşlanmaz.

teşebbüsü bağırtı bağırtı öldürürdü! Fakat, vakti ki İktisad Vekâleti kadrosunda bir değişme vukua geldi ve yeni yeni unsurlar işe karıştı; o zaman gördüm ki orada derdden anlayan, işi bilen in-lâ hoşlanmaz.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Hergün bir fıkra

Doğru iş

Serserinin biri bir bakkal dükkânının önünde durmuştu. Dükkâna giren müşteriye kolundan yakaladı:

— Bu dükkândan alışveriş etmeyin, doğru iş görmiyen bir insandır, dedi. Sonra izah etti:

— Biraz evvel bana güya acımuş, bir şişe şarap vermişti. Şişeyle şarabı aldım. Şu arsada şarabı içtim. Şişenin üzerinde:

«Boş şişeyi geri getirene yirmi kuruş verilir.»

Yazılı idi. Şişeyi şimdi geri getirdim. Yirmi kuruşu istedim. Şişeyi elimden kaptı. Yirmi kuruşu da vermedi.

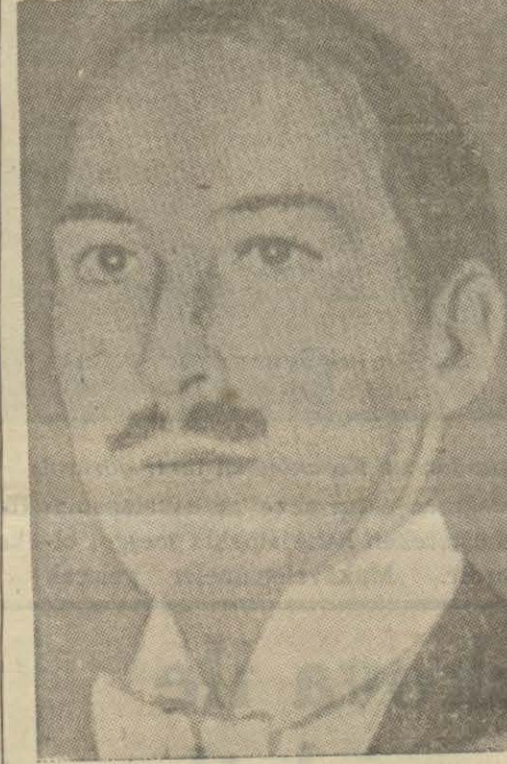
Şekspir'in yaşamış Olduğunda şüphe Edenlerin muzıblığı

22 İkincikânun 1561 senesinde doğmuş olan İngiliz edip ve filozoflarından Beykının mezarına, doğum yılında - gizlice - üzerinde «Şekspir» diye yazılı bulunan bir çelenk ile gümüş bir asa konulduğu görülmüş, tahkikat neticesinde bu işin Şekspirin, Beykından başka birisi olmadığını iddia eden, Beykinciler cemi-yeti tarafından yapıldığı meydana çıkmıştır.

Şarlo 50 inci yıldönümünü kutuluyor

Yakında Şarlonun ellinci doğum yılı tes'id olunacak, bu vesile ile de, san- atkârın en orijinal ve 13 üncü komedilerinden birisi oynanacaktır. Şarlonun doğum haftası, İngilterede, Amerika ve diğer 19 memlekette şenlikler yapılarak kutulacaktır.

Başkalarının sırtından Geçinen Don Juan

Senelerce başkalarının sırtından geçinen, tuzak kurduğu kadınları avlamak için gayet mükellef bir dairede oturan yazıhane ve yatak odalarını en pahalı eşya ile bezeyen, misafirlerini birkaç uşak ile karşılatarak, muhtelif kapılardan geçiren bir İngiliz delikanlısı. Pariste en lüks bir otelede bir hafta keyif sürdükten sonra mukabili olumyan bir çek vermesi neticesinde yakalanmıştır. İngiliz adliyesi onu, dünyanın en me'lun serserilerinin den biri olarak tavsif etmektedir.

Lindberg'i uykusuz bırokan bir konturat

Lindberg Nevyorktan Parise olan tarihi uçuşunu yaptıktan sonra büyük bir sinema kumpanyası kendisine müracaat ederek, mevzuunda tayyarecilik tarihi bulunan bir filmde rol alması için, bir milyon dolar ve hasılatından da yüzde on teklif etmiş. Bu teklifi cazib bulan tayyareci, hemen bir konturat imzalamış. Fakat o gece bir türlü rahat uyuyamamış, ertesi günü kumpanyanın idaresine giderek:

— Benim yıldız olma ihtiyacım yok. Hem aktörlüğü beceremeyeceğim, demiş. Ve konturatu alarak yırtmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir meslektaşımız:

— Rakı mı içmeli, şarab mı? diye soruyor, doğrusuna barksanız hiç birinin de yanına yanaşmamaktır. Fakat madem ki içiliyor, en zararsızı, hattâ bazan biraz faydalı telâki edileni şarabla biradır ve arkadaşımız teklif ediyor:

— Rakının fiyatını artırmalı, şarabla biranınkini indirdikçe indirmeli.

Hoşa gitmiyecek, tecrübesi yapılmıyacak teklif değildir. Şarabın çeşidini artırmak, Fransızlarda olduğu gibi 20, 30, 40 tip yapmak, hele eskitmek 10, 20, 30, 50 seneliğini bulun-

durmak, dışarıya satmak, içeride hattâ maliyet fiatına vermek elbette istenilir, elbette faydalıdır, hiç değilse sarf mahalli bulunamıyan ürünlerimizin çürüyerek atılmalarının önüne geçebiliriz.

Fakat Almanları biradan, Fransızları şaraptan, İngilizleri viskiden vazgeçirmek ne kadar zorsa bizde de alışanları rakıdan vazgeçirmenin öylece zor olacağına, fakat bir defa daha tecrübe edilmesi icab edeceğine biz inanıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Medeniyet denilen Tek dişi kalmış Canavar!

E. Talu

Ebedî şair «Mehmed Akif» e b hememal gerilik isnad eyleme istiyen muarızları, onun şaheseri olan İstiklâl marşındaki şu mısraa ilişirler: «Medeniyet denilen tek dişi kalmış canavar!»

Güya, büyük edip, bu sözlerle medeniyete karşı düşmanlığını ifade eylemiş.

Halbuki, Akifin kasdeddiği, alelâk medeniyet mefhumu mudur? Şüphesiz hayır! Onun, haklı gayzını tahrik eden medeniyet namına, bin türlü zulüm işleyen camiadan başka bir şey değildi.

Ve bugün, siz de gelin de, medeniyet âleminin tutar yerini bulursanız, on sahib çıkın! Şu bir hafta içinde, yerli yabancı gazetelere hele bir göz gezdirin başınızdaki önünze eğip bir senelik vekâ-yin zihninizde hülâsasını yapın. gönülnüzü yoklayıp, bir yıl zarfında geçirdiğiniz korkuların, duyduğunuz endişelerin izlerini araştırın.

Medeniyet bu mu? Dünyada muhakkak ki bir ilerleyiş var. Fen, san'at alabildiğine gidiyor. Fakat nereye? Hedef nedir? Utanmadan itiraf edebilir misiniz? Ne çıkar? Söyleyin: Bütün hamleler, gayretler, insanların birbirleriyle boğuşmasına, birbirlerini imha etmesine matul değil mi?

Güya medeniyetin zaferi için ihtiyat edilen dört yıllık cihan harbindenberi geçen zaman içerisinde beşeriyet kaç say rahat etti?

Geceli gündüzlü çalışan laboratuvarlardan, insanların iyiliğine, huzuruna, refahına hâdim, belli başlı bir ihtira çıkmış mıdır?

Yirmi senedir kansere mi çare bulunmuş? Veremin serumu mu keşfedildi? Fakarahlığı ve işsizliği ortadan kaldıracak umumî bir plân mı çizildi? Ne oldu, so-rarım size?

Uzaklara bakın.. Afrikanın göbeğinde.. Akdenizin öbür ucuna.. Orta Avru-paya.. daha yukarıya.. daha aşağıya.. sağa, sola göz gezdirin..

Her tarafta, «medeniyet» in, - Akifin kastetmiş olduğu medeniyetin - korkunç ve sırtın çehresini görür. «Kanlı, Kanlı» diye haykırın sesini işitirsiniz.

Türk şairi, gayzında ve nefretinde haklıdır. Yalnız o, İstiklâl marşını ibda ettiğ-i zaman, medeniyet, foyasını bu derecede meydana çıkarmamış, kan ihtirasını bu merteye aleniyete vurmamıştı. Akif onları tek dişi bir canavar halinde görüyordu. Şimdi ise, medeniyet otuz iki dişi ile birden sırtıyor.

Akif bunu mu tel'in etmiyecekti? Bunu mu? Yüz fabrikasından doksan dokuzunu, gelecek harbe daha çok adam öldürecek vasıtalar yapmak için durmadan, dinlenmeden çalıştıran «Medeniyet» i mi?!

E. Talu

Nobel mükâfatı Çemberlayne mi verilecek?

İsveç parlamentosu mebuslarından 12 si, meclise bir teklif yaparak, 1938 yılı Nobel sulh mükâfatının İngiliz Başvekil Çemberlayne tevcih edilmesini istemişler, esbabı mucibe olarak ta, başvekilin Eylülde Avrupalı muhakkak bir felâketten kurtarmış bulunmasını göstermişlerdir.

TAKVİM

ŞUBAT

Kumi sene 1364	3	Arabi sene 1367
21 Ocak	Rosmî sene 1939	Kasım 88

CUMA

GÜNEŞ	Zilhicce	İMSAK
10	13	5 27
1 43		12 02
Oglo	İkinci	Akşam
D. 12	D. 28	S. 15
S. 10	D. 17	S. 27
S. 18	D. 18	S. 56
S. 7	D. 01	S. 9
		S. 43
		S. 12
		S. 1
		S. 34

TELGRAF HABERLERİ

Sovyetlerle Japonlar yeniden çarpıştılar

Sovyetlerin Tokyo maslahatgüzarı Japon hükümetini protesto etti

Moskova 2 (A.A.) — Japon ve Mançuko kıtaatının Sovyet topraklarına taarruzları ve bunun neticesi olarak bu kuvvetlerle Sovyet kuvvetlerinin çarpışması hâdiseleri son zamanlarda aklılaşmıştır.

Bu müsademelerin en mühimmi 31 İkincikânunda Kaylastuevskaya istasyonu civarında vukua gelmiştir. Beş kişilik bir Sovyet devriyesi Argun nehri üzerinde kâin Rusyaya aid bir adaya yerleşen 18 kişilik bir Japon kuvvetinin ateşine maruz kalmıştır. Takviye alan Sovyet müfrezesi Japonları şiddetli bir müsademe neticesinde oradan atmıştır. Japonlar yaralı olarak yedi arkadaşlarını beraberlerinde götürmüşlerdir. Sovyetler tarafından yal-

nız müfrezesi kumandanı hafifçe yaralanmıştır.

Sovyetlerin Tokyo maslahatgüzarı keyfiyeti Japon hükümeti nezdinde protestoya memur edilmiştir.

Japonlar da bir nota verdiler

Hsingnik 2 (A.A.) — Japon Dömei Ajansının bir tebliğine göre, Mançuko hükümeti dün Sovyet hükümetine bir nota vererek 31 İkincikânunda Mançuko'nun garb hududunda Mançuko topraklarının yüz kadar Sovyet askeri tarafından ihlâlini protesto etmiştir. Mançuko hükümeti, Mengkosili civarında bu Sovyet askerlerle Japon müfrezeleri arasında bir müsademe olmuş ve Ruslar dört ölü verdikten sonra çekilmişlerdir. Japonlar zayıfa uğramışlardır.

Kont Ciano Berline gidiyor

Berlin 2 — İyi malumat alan mehafilde öğrenildiğine göre, İtalya hariciye nazırı Kont Ciano, Şubatın ortalarına doğru Berline gelecektir. Bu haber resmî mehafilde de tekbiz olunmamaktadır.

İsviçrede askerî hazırlıklar

Bern, 2 (A.A.) — Millî meclis, 1939 senesi içinde ihtiyat efradı talim görmek üzere silâh altına çağırılmak ve lüzum gördüğü müddetçe bunları silâh altında bulundurmamak hususunda hükümete mezuhiyet veren bir kanunu 2 muhalife karzı 96 reyyle kabul etmiştir.

İngilterede halka 40 milyon gaz maskesi dağıtıldı

Londra, 2 (A.A.) — Hükümet bugün Avam Kamarasında, son on iki ay içinde İngiltere halkına kırk milyon zehirli gaz maskesi dağıtılmış olduğunu bildirmiştir.

İsviçre Kralı Mareşal Göringle görüştü

Berlin, 2 (A.A.) — İsveç kralı Mareşal Göring bugün kabul ederek uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Fransanın müdafaası

Paris, 2 (A.A.) — Başvekil ve millî müdafa nazırı Daladye ile hariciye nazırı Bone, maliye nazırı Reynaut ve hava nazırı Lachambre bu akşam başvekallette toplanarak Fransa hesabına ecebi memleketlerden tayyare satın alma meselesini tetkik etmişlerdir.

Son üç gün içinde hariçte olup bitenler

Bayram dolayısıyla intişar etmediğimiz üç gün içinde beynelmilel sahadâ buhranlı vaziyet devam etmiştir. Bilhassa son günlerde Katalonyada Franko kuvvetlerinin ileri hareketi üzerine Fransaya iltica eden İspanyolların adedi artmış, bunlar arasında baş gösteren hastalıklar Fransayı ciddi tedbirler almağa sevk etmiştir.

Bu son üç günün en mühim siyasi hâdisesi Hitlerin söylediği nutuk ve bu nutka Çemberlayn tarafından verilen cevapdır. Hitler iki buçuk saat süren uzun nutkunda yapılan işlerden ve Berlin - Roma mihverinin sağlanışından bahsettikten sonra müstemleke meselesine geçerek, Almanya ile İngiltere ve Fransa arasında müstemleke meselesinden maada belli başlı ihtilâflı bir mesele olmadığını ileri sürmüştür. Nutuk Fransa sağ gazeteleri tarafından mutedil telâkki edilmiş, sol cenah gazeteleri tarafından ise tehdid mahiyetinde olduğu idleri sürülmüştür. Nutuk Amerikada da müsaid bir surette karşılanmamış, Londra ise Almanyanın müstemleke meselesinde İtalya ile birlikte harekete geçeceği suretinde telâkki edilmiştir.

Çemberlayn Avam Kamarasının 31 İkincikânun Salı günü toplantısında söylediği nutukta, Hitlerin nutkunu müsaid şekilde karşıladığını beyan etmiş ve: «Hitlerin sözleri, yakında harbe hazırlanan bir adamın söyleyeceği sözler değildir» demiştir.

İngilteredeki altın stokuna her hafta kıymet biçilecek

Londra 2 — İngiltere bankasının altın stoku kıymetinin yeniden takdir edilmesi için Maliye Nezareti tarafından Avam Kamarasına tevdi edilen lâ-yihaya göre, mezkûr stoka her hafta piyasa rayici üzerinden kıymet biçilecektir. Halbuki iki yüz senedenberi, altının rayici ne olursa olsun daima sabit olarak 85 şilin üzerine tesbit olunurdu. Bu proje ile kâğıd para miktarı 400 milyon sterlinden 300 milyona indirilecektir. Mevcud altın stokunun kıymeti tedavülde bulunan paranın kıymetini aşarsa fazlası kambiyo müvazenesi akçesine ilâve olunacaktır.

Yugoslavya v. Romanya

Belgrad 2 (Husuf) — Romanya hariciye nazırı Gatenko, dün buraya gelmiş ve Başvekil Stoyadinoviç ile uzun bir müzakerede bulunmuştur.

İki nazır, bu akşam gazetecileri kabul etmişlerdir. Gatenko, gece Bükreşe hareket etmiştir.

Stoyadinoviç - Gatenko müzakerelerinden sonra aşağıdaki resmî tebliğ neşrolunmuştur:

Romanya hariciye nazırı Gatenko'nun doğrudan doğruya temas etmek üzere bir ve iki Şubat tarihlerinde Belgradta Stoyadinoviçe yaptığı ziyaret iki devlet adamına Romanya ile Yugoslavyayı alâkadar eden bütün meselelerin tetkikine vesile olmuştur.

Bu noktâ nazar teatileri sırasında, iki dost ve müttefik memleket arasında mevcut sıkı münasebetleri idame hususunda karşılıklı olarak azmetmiş bulduklarını ve her iki tarafın tam noktâ nazar mutabakatını müşahede etmişlerdir. Aynı zamanda şu cihet de teyid edilmiştir ki, gerek Romanya, gerek Yugoslavya diğer bütün memleketlerle teğriki mesaiyi müstenit münasebetler tesis etmek arzusunun mülhem bulunuyorlar.

Yeni Rumen kabinesi

Bükreş, 2 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Kabinenin istifası üzerine yeni kabineyi gene eski başvekil Miron Kristea kurmuştur. Yeni kabine şöyle teşekkül etmiştir:

Başvekil: Miron Kristea, başvekil muavini ve dahiliye ve millî müdafa nazırı: Kalinesko, adliye nazırı: Jamandı, ordu nazırı: Slavesko, nafıa ve münakalat: Gelmegeanur, maliye nazırı ve millî bank direktörü Konstantinesko, millî iktisad: Bujo, hava ve bahriye: General Teodoresko, mesai: Michel Ralea, sihhiye: General Marienesko, mezheb ve güzel san'atlar: Zigre, maarif: Andrei, hariciye: Gafenko, ekalliyetler: Dragomir, ziraat: Kornatzeanu.

Yeni kabine dün gece saat 19 da kralı ziyaret etmiş ve sadakat yemininde bulunmuştur.

Tefsirler

Bükreş, 2 (A.A.) — Yeni hükümet Romanya efkârı umumiyesini tamamen tatmin etmiştir. Hâdiseyi gazeteler hususî nüshalarla bildirmişlerdir.

Bilhassa, başvekilikte Kristeanın kalması ve dahiliye nazırı Kalineskonun dahiliye nazırhâle birlikte başvekilik muavinliğini ve millî müdafa nazırhâle tayini büyük bir memnuniyet uyanmıştır.

Kabinenin büyük bir ekseriyet itibarıyla genç ve enerjik unsurlardan mürekkep olması da nazarı dikkati celbeylemektedir.

Bükreş, 2 (A.A.) — General İlyasveici kralın askerî maiyet kumandanlığına ve General Tzenesko da genel kurmay reisliğine tayin olunmuşlardır.

Amerikanın Müdafaası

Vaşington 2 (A.A.) — Harbiye nezareti müsteşarı Johnson, dün radyo ile neşredilmiş olan bir nutkunda şöyle demiştir:

«Birleşik Amerika» dünyaya kuvvetle hâkim olmağa karar vermiş olanlara karşı silâhlanmak mecburiyetindedir. Bazıları için Amerikanın istilâsı, korkulu bir rüya olabilir, fakat bunların bile dün hayal telâkki edilmiş olan bir şeyin bugün hakikat haline gelmiş olduğunu kabul etmeleri lâzımdır. Her iki Okyanustaki sahillerimizin çok uzun olması dolayısıyla ve uzak yerlerde aramız bulunması sebebiyle diğer hiçbir donanmadan aşığı olmayacak bir donanmaya sahip olmak bizim için bir zarurettir. Monroe, kaidesi mucibince garbî nisf küredeki mes'uliyetlerimiz hasebîle kuvvetli bir tayyare filosuna ihtiyacımız vardır.

Ankarada kar

Ankara 2 (Husuf) — Bir müddet-tenberi havalar mutedil gidiyordu, dün gece birden soğudu ve kar yağdı.

Sabahtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

İngiltere için vaziyette yeni bir değişiklik yoktur

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz Başvekilî Mister Çemberlayn, siyasi vaziyeti aydınlatıcı nutuklarından birini de geçen Cumartesi Birmin-gamda söyledi. Mister Çemberlaynın bu nutkuna bakılacak olursa siyasi vaziyette yeni bir değişiklik mevcut olmadığı gibi İngilterenin umumî politika durumunda da bugünden yarına kaydedilebilecek bir tebeddül ihtimali mevcut değildir. Mister Çemberlaynın kanaati şudur:

Devletler her zaman bir harbin önüne geçecek vaziyettedirler. Yeter ki bunun için lâzım olan iyi isteği gösterebilirler. Aynı zamanda totaliter devletlerle demokrat devletler arasında da iyi münasebetlerin tesis edilebilecek mümkündür. Bunun için, bir tarafın öbür taraftan rejim değişikliği yapmasını istemesine de lüzum yoktur. Maamafih Mister Çemberlaynın hâkim mülâhazası şudur: Ne tahrik, ne de cebanet, sadece kendi müdafaamız.

Mister Çemberlaynın bir parça da a-iangile bir cümle ile ifade ettiği İngilterenin bu hâkim düşüncesini, biz, şu ata sözümlü ifade edebiliriz:

«Hazır ol cenge eğer ister isen sulh ve salâh.»

Maamafih Mister Çemberlaynın muavazırları, onun bu nutkuna, bilhassa İspanyanın vaziyetine temas etmemiş olduğu için hücum ediyorlar. Onların kanaatine göre Mister Çemberlaynın, bu bahiste, İngilterenin müstakbel vaziyetini tasvir etmeli, icabında madde zikrederek İspanyol işlerine hangi esbab ve sevak tah-tunda müdahale edeceğini bildirmelidir. Halbuki Mister Çemberlayn, bu şekilde konuşmanın karşı taraf için bir tahrik olacağını pekâlâ bildiği için nutkunda bu gibi fazla tezahürlerden itina ile kaçınmıştır. Şimdiye kadar İngiliz devlet gemisini kazasız ve belâsız bir şekilde idare ettiğine bakılacak olursa, şimdilik en salim politika hattı hareketi de bu olsa gerektir. İngiltere, hem hâdiselerin inkişafını gözetliyor, hem de hazırlıklarını tamamlıyor. Vaziyete ilk fırsatta hâkim olabilemek için muhakkak ki böyle yapmakla isabet ediyor. Çünkü iktisadî bakımdan zamanın hep kendi lehinde çalıştığını yakinen biliyor.

Selim Ragıp Emeç

Bulgar Kralı dün Romadan ayrıldı

Roma 2 (A.A.) — On beş günden beri İtalya Kralının misafiri olarak İtalyada bulunmakta olan Bulgaristan Kralı Boris bugün Romadan ayrılmış ve istasyonda İtalya Kralı tarafından selâmlanmıştır.

Ankara hastanesinde çelik ciğer makinesi

Ankara Nümune hastanesine Amerikadan bir çelik ciğer makinesi getirilmiştir. Yukarıdaki resim, çelik ciğer makinesine konan bir hastanın doktorun nezaretinde tedavi altına alındığını göstermektedir.

İdeal mebus

Ben ideal mebusu kendi keşabıma şöyle tasavvur ediyorum:

I — Birçok mesleklerle grip tutunamadıktan sonra talfini bir kere de mebuslukta tecrübe edenlerden olmayacak.

II — Mebusluk vesikasını cebine koyar koymaz teğri masuniyetine sığınarak bu haktan mahrum vatandaşlarına karşı eli ile ifade meram etmeyecek.

III — Hayatının verimli çağlarını başka mesleklerde tükettikten sonra ahir ömrünü kaygusuz geçirmek için mebusluğa talib olmuş bulunmayacak.

IV — Mebus seçildiğinin ertesi günü maden imtiyazı, idare meclisi azalığı, münakasa, müzayedede ve taahhüdler peşinde vekâletleri dolaymayacak.

V — İçtima devresinin yarısını İstanbulda geçirecek kadar rahatına ve keyfine düşkün olmayacak.

VI — Hiç olmazsa hergün bir gazete okuyacak ve dünyanın gidliğini takip edecek.

VII — Umumî yerlerde lüzumlu, lüzumsuz mebus olduğunu ifşa etmeyecek kadar mütevazı olacak.

VIII — Mebusluk nüfuzle ehliyetli, ehliyetsiz hıssım, skrabâ ve ehlibâyı şuraya-buraya tevsiye etmeyecek. [Çünkü ehliyetli nasıl olsa iş bulur, ehli-yetsize gelince ona iş vermek memlekete zarardır.]

IX — İyi konuşmasa bile iyi yazmasını bilecek, her ikisi de elinden ve dilinden gelmiyorsa iyi düşünmesini bilecek, bunu da beceremezse «Ben bu işi kıvrıramıyacağım» deyip çekilmesini bilecek.

X — Ve hepsinden evvel bu rejimi tamamille hazmetmiş, yaşayışı ve düşü-nüşü ile bu devrin adamı olacak!

Bence mebusluğun vekaifi aşeresi bunlardır işte.

Bürhan Cahid

Ucuz ekmek için yeni bir tecrübe yapılacak

Ekmek yapımcılar belediyeye müracaat ederek ekmeğin ucuzlatılması kabil olduğunu bildirecekler

Belediyede teşkil edilen ekonomi istişare heyeti henüz ekmek fiyatlarında yapılacak tenzilatın esaslarını tesbit etmemiştir. Her ne kadar nümunelik ekmeğin imal edilmiş ise de, imal esnasında salâhiyyet kimse bulunmamış, imalât fırıncıların eline bırakılmıştı. Bu sebeple yeni bir çeşni hazırlanacak ve bu sefer heyet, imal esnasında bizzat bulunacaktır.

Fırıncılar ve ekonomi istişare heyetinden birkaç kişi ekmek fiyatlarında tenzilat yapılamayacağına ısrar etmekteydiler. Bu yüzden istişare heyeti ikiye ayrılmıştır. Bayramertesesi heyetin huzuruna yapılacak nümunelik ekmeğin sonrasa, kat'i bir karar verilecektir.

Fırıncılar, ötedenberi ekmek işinde patron rolünü oynamaktadır. Bunlar arasında birçokları ekmek imal etmesini bilmiyen, fakat sermayesile bu işe girişmiş kimselerdir. Ekmek imalile doğrudan doğruya ekmek yapımcılar meşgul olmaktadır. Bu fırıncılar ekmek fiyatlarında

tenzilat yapılamayacağını iddia etmekte ve fiyatlar indirildiği takdirde fırınlarını bırakacaklarını ileri sürmektedirler.

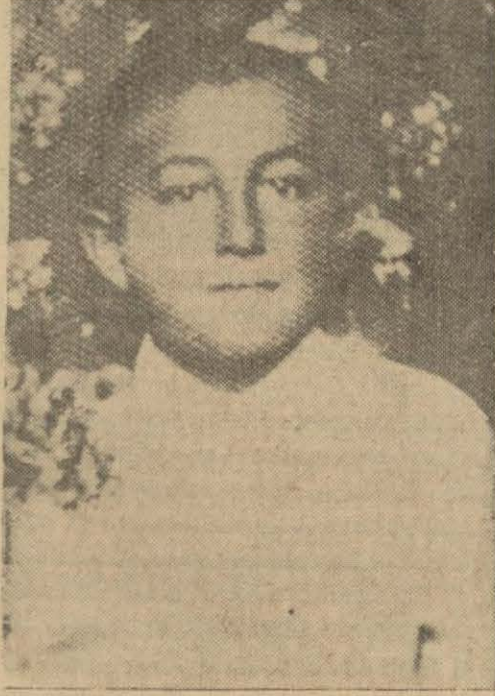
Ekmek yapımcılar ise bu fikre iştirak etmemekte, fiyatlarda hiss olunacak derecede tenzilat yapılabileceğini iddia etmektedirler. Ekmek yapımcılardan bir heyet Belediyedeki istişare heyetine başvurmağa karar vermiştir. Ekmek yapımcılar Belediyeye müracaatları esnasında bir teklif yapacaklar ve tekliflerinde fırıncılar, fırınlarını bırakıp gittikleri takdirde kendilerinin ekmeğin çıkarabileceklerini bildireceklerdir.

Ekmek yapımcılara göre fırıncıların ekmeğin fiyatlarında tenzilat yapılamayacağı yolundaki iddiaları varid değildir. Muvafık bir çeşni tutulduğu ve esaslı etüd yapıldığı takdirde İstanbulda daha ucuz fiatla ekmeğin satmak daima kabildir.

Belediyenin bu yolda yapılacak olan teklife ne cevap vereceği bilinmemektedir.

8 yaşında bir çocuk kayboldu

Zabita kaçırılmış olması ihtimalini nazarı dikkate alarak tahkikat yapıyor

Kaybolan Ahmed

Kasımpaşada Hacıhüsrev mahallesinde Mezarlık sokağında 1 numaralı evde oturan Hüseyinin oğlu Kasımpaşa 7 inci ilköğretim birinci sınıfında okuyan sekiz yaşında Ahmed Cumartesi günü mektebden geldikten sonra çantasını eve bırakarak kapı önünde oynamaya başlamıştır. Bu sırada oradan geçmekte olan bir gaz kamyonunun arkasına diğer birkaç çocukla birlikte Ahmed de asılmış ve mahallesinden uzaklaşmıştır.

Bilâhare bütün çocuklar evlerine döndükleri halde Ahmed gelmemiş, ana ve babası sokağa çıkarak, gündüz beraber oynadığı çocukların evlerine gidip Ahmed'i sormuşlardır. Çocukların ifadelerine nazaran, hep beraber oradan geçmekte olan gaz kamyonunun arkasına takılmışlar, bir müddet böylece gittikten sonra yere atılmışlardır. Fakat hepsinden küçük yaşta olan Ahmed alınamamış ve kamyonun üzerinde bulunan ameleler tarafından kamyonun içerisine alınmıştır.

Yedi gündüzenberi gerek ana ve babası ve gerekse zabita tarafından yapılan bütün araştırmalara ve hastanelere vaki müracaate rağmen Ahmed bulunamamış ve meçhul kamyon tesbit edilememiştir.

Çocuğun kaçırılmış olması muhtemel görülmektedir. Zabita ehemmiyetle tahkikata devam etmektedir.

60 yaşında sarhoş Arabacı arabadan düşerek yaralandı

Dün Saraçhanebaşında bir kaza olmuş, sarhoş bir arabacı arabadan düşerek ağır yaralanmıştır. Unkapanında Ayazma caddesinde oturan arabacı Fethi oğlu 60 yaşında Hasan arabası ile Saraçhanebaşından geçerken fazla sarhoş olduğundan arabada müvazenesini kaybederek yere düşmüş ve başından ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı sarhoş arabacı imdadı sıhhi otomobil ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Kültür işleri:

Maarif Vekili tetkikatta bulundu

Bayram tatilini geçirmek üzere şehrimize gelen Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, geçen Pazartesi günü İstanbul Maarif Müdürlüğünde tetkiklerde bulunmuştur. Yarın da öğleden evvel saat 10 da Maarif Vekilinin riyasetinde bir toplantı daha yapılacaktır.

Toplantılar:

Ressamlara

Güzel San'atlar Birliğinden: Güzel San'atlar Birliği resim şubesi umumî heyet toplantısını 7 Şubat Salı saat 15 te Alayköşküde aktedilecektir. Azanın teşrifleri.

Bir apartmanın bacası tu'uştu

Pangaltıda Halâskârgazi caddesinde 109 numaralı Buten Babikyana aid Postapalas apartmanın kalorifer bacası tu'uşmuştur. Ateş etrafa sırayetine meydana bırakılmadan söndürülmüştür.

Bir kavga sonunda iki kişi yaralandı

Tahtakalede Cinci hanının bodrumunda oturan Salih, Etem, Kadri arasında çıkan bir münazaa neticesinde Etem Kadriyi taşla başından, Kadri de Salih'i bıçakla baldırından yaralamıştır. Yaralıların müdavavı yapılmış, tahkikata başlanmıştır.

Pollste:

Sar'ali çocuğun geçirdiği kaza

Kumkapıda oturan 11 yaşlarında Toros adında bir çocuk dün Çarşıkapıdan geçerken birdenbir müptelâ olduğu sar'aya tutularak yere düşmüştür. Bu sırada Sultanahmede doğru gitmekte olan vatan Hasan idaresindeki Ortaköy - Akararay tramvay arabası çocuğa hafifçe çarpmış ve Toros yüzünden yaralanmıştır. Sar'ah çocuk Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Kavga edenleri ayıran kunduracı yaralandı

Kumkapı Nişancısında sıvacı David ile kavga eden Kirkoru ayırmak için aralarına giren kunduracı Setrak, David tarafından bıçakla yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir motör bir kayığı parçaladı

Ahmed'in idaresindeki 11 numaralı motör, Heybeliada'da Çam İmanına yanaşmak istediği sırada, İmanda bağlı bulunan İbrahim'in kayığına çarparak parçalanmıştır.

Kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir fırının bacası tutuştu

Beşiktaşta Köyiçinde Fırın sokağında 30 numaralı Musa Kâzima aid fırının bacası kurumları tutuşmuş ise de, ateş, İtfaiye tarafından söndürülmüştür.

Karadeniz ve Ege denizinde fırtına

Karaburunda bir motör karaya düştü, mürettebatı kurtarılarak tedavi altına alındılar

Bayramdan evvel hemen hemen bir ilkbaharı andıran havalar, evvelki gündüzenberi bozulmuştur. Lodos, karayele ve poyraza çevrilmiş, denizde fırtınalar olmuştur. Fakat gerek Ege denizinde ve gerek Karadenizde hiçbir kaza vukua gelmemiş, vapurlar, muntazaman seferlerine devam etmişlerdir. Dün, Karadenizde bulunan vapurlardan Denizbankın Ankara vapuru ile Ege denizinde bulunan vapurlardan İzmir vapuru İmanımıza muvasalat etmişlerdir.

Deniz Ticareti Müdürlüğü nezdinde yaptığımız tahkikata nazaran, Marmara, Ege ve Karadenizde bulunan gemiler salimen seferlerine devam etmişlerdir.

Bir motör kazaya uğradı

Yalnız, Karadenizde Rumelisağlı yakasında, Karaburun civarında Darboğazda 27 tonluk, Mehmed Kırbacı kaptanın t-

daresindeki Sakarya adlı motör, karaya düşmüştür. Sakarya motörü Yağkapanı işkesine bağlıdır. Kaza, motör Podimadan gelirken olmuş, tahlisiye tarafından bir kaptan ve dört tayfadan ibaret olan mürettebatı kurtarılmıştır.

Kazazedeler tedavi altına alınmışlardır. Sıhhi vaziyetleri iyidir.

Dün alınan hava raporuna nazaran, Marmarada, Ege denizinde ve Karadenizde fırtınanın devamı muhtemeldir. Rüzgâr poyraz ve karayelden esmekte devam edecektir.

ŞEHİR TİYATROSU

Topobaşı Dram kısmı
Akşam 8. 20.30

HAYDUTLAR

İstiklal caddesi Komedi
Akşam 8. 20.30
OĞLUMUZ

Bayram neş'eli geçti

Kurban Bayramının intibalarından nadir raslanan bir manzara: Kurban kesen kadın

Bayramın birinci günü, havanın müsaide gitmesi yüzünden neş'eli geçmiş, arife günü hararet kesbeden kurban alım satımı da devam etmiştir. Şehrin muhtelif yerlerindeki bayram yerleri çocuklarla dolmuştur. Bu meyanda sinema ve tiyatrolara da büyük bir tevacüm vukubulmuş, kalabalığın fazlalığından bazı sinemaların medhallerindeki camlar kırılmıştır.

Bayramın ikinci gününün yağışlı gitmesi ilk günün neş'eli manzarasını gidermiş, buna rağmen kapalı yerlerdeki eğlence mahallerine rağbet artmıştır.

Üçüncü gün de soğğun artması ve

kısmen kar yağması aynı vaziyeti devam ettirmiştir.

Memur maaşlarının bayramdan evvel verilmesinden dolayı çarşı ve Mahmudpaşadaki dükkânlarla alelümum giyecek ve yiyecek satılan mağazalarda geniş miyasta alışveriş olduğu görülmüştür.

Arife ve bayramın birinci günü Kapalıçarşıda izdiham geç vakte kadar devam etmiş, bilhassa ucuz giyim eşyası satan dükkânlarda halk sıra beklemiştir.

Bu sene koyun fiyatlarının 14-16 lirasında olmasına rağmen maaşın vaktile verilmesinin tesirile kurbanlık hayvan satışları bir hayli fazla olmuştur.

Devlet kadrosunun kalite bakımından yükselmesini temin etmek zarurettir

(Baştarafı 2 nci sayfada)

sanlar vardır ve bunlarla kolayca anlaşılır. Evvelce, bir buçuk senelik bir muhabere ile halledemediğim ve nihayet Vekil emredince beş dakikada kitaba yitürülen iş tarzındaki meseleleri, sonradan yeni ve genç bir memurla beş dakika konuştuğum zaman daima kolayca hallettiğimi gördüm.

★

Türkofis kadrosunda, Denizbankta, fabrikalarda ve daha bilmem nerede, bu prensip fena tatbik edildiyse buna diyebileceğim yoktur. Tatbikat, hiçbir zaman prensiplerin yanlış olmasını icab etmez. Nerede fenalık varsa bunu ıslah etmek lâzımdır. Fakat, devletin memur kadrosunu, kalite bakımından süratle yükseltecek ve bu kadronun modern şekilde çalışmasını temin eyliyecek bir inkılâbı şiddetle ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı inkâr etmek imkânsızdır.

Eskiden bir söz vardı: «nekesle cömerdin harcı birdir» derdik. Hayır, bunların harçları bir değildir. Nekes cömerde nisbetle yüz defa fazla masraf yapar. Avrupada işlerin iyi idaresini temin e-

den kuvvet, yapılması lâzım gelen yerde masraftan ve hattâ israftan gekinmemektir. Kafamızı yalnız mücerred bir hak ve adalet mefhumuna saplayıp bu hakikati bir tarafa bırakacak olursak kalite bakımından yeni yükselmeğe başlıyan bir kadroyu tekrar eski haline götürebiliriz.

Fenalıklar varsa bunları düzeltmenin çeresini arıyalım. Aynı zamanda, şimdikiye kadar tatbik edilen usulün de sırf usul olarak eksik tarafları varsa bunları da ıslah edelim. Fakat, devlet kadrosunu dinamik bir inkişaftan, dinamik bir kalite hareketinden mahrum edecek yeknesak, muttarid ve mekanik bir sisteme gitmiyelim. Devlet, dün yalnız asayişe, adalete, millî müdafaaya ve haricî siyasete karışır. Bugünkü devlet bizim keselerimize, hattâ sokakta yürüyüşümüze varıncıya kadar bütün hayatımıza müdahale ediyor. Memur kadromuzun kalitesini yükseltmek zarurettir. Eğer birkaç senedenberi tatbik edilen usul fena ise ıslah edelim, fakat, onu büsbütün bir tarafa atıp eski mekanik bürokrasiye dönmeyelim.

Muhittin Bırgın

BİR KAVUK DEVRİLDİ

VAZAN
MUSAHPZADE CELAL

SARAY ve IPEK

sinemalarında
devam ediyor.

Bugün matnelerden itibaren

TAKSİM Sinemasında
RUDOLF VALENTİNO

ve
VILMA BANKY tarafından

fevkalâde bir surette temsil edilen AŞK, İHTİRAS ve MACERA filmi

ŞEYHİN OĞLU
TÜRKÇE ŞARKILI

MEMLEKET HABERLERİ

İsmet İnönünün Sivasta okuduğu mekteb müze haline getiriliyor

Mektebin defterinde şu kayıd vardır: "Sivasın Alibaba mahallesinde cadde üzerinde 34 numarada mukim Aptülfettahzade Reşid efendinin mahdumu İsmet efendi,

Sivas (Hususi) — Orta Anadolu yaylasının en ehemmiyetli şehirlerinden biri olan Sivas, Atatürkün ve Onun inkılâb arkadaşı olan Milli Şef İsmet İnönünün hatıralarıyla dolu bulunmaktadır. Bu hatıralardan en mühimisi lise binasıdır ki bugün burası müze haline getirilmiştir.

Vilâyetin kültürel tahada büyük çalışmaları başında uğratan Kültür Direktörü Cemal Gültekinin eli ile Sivas inkılâbımızın abidesinden birini

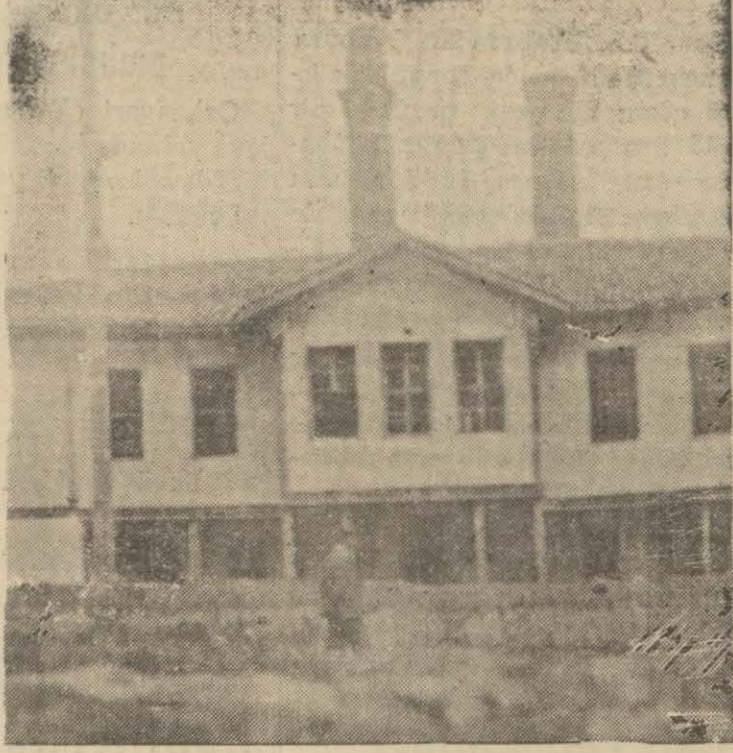
daha kazanıyor. İsmet İnönünün senelerce içinde çalıştığı irfan yuvasında onun eşiz hatırasını taşıyan bir çok eserleri toplamak üzere Kültür Direktörünün başkanlığında İsmetpaşa okulu başöğretmeni Nureddin Ertok, öğretmen Sefika Kural, İsmet Aydoğ, Kadriye Özkan, Makbule İzgi ve Mesure Yenerden müteşekkil bir heyet faaliyete geçmiştir.

Millî Şef 12-6-1937 deki doğu seyahatlerinde şehrimize uğramışlar, ilk günlerinde askeri rüştiye olan bugünkü İsmetpaşa ilkokulunu ziyaret etmişler ve 2 Kânunuevvel 308 den 28 Teşrinievvel 311 e kadar tahsilde bulundukları bu irfan kaynağına aid hatıraları arlatmışlar, okudukları sınıftaki yerlerini, hocalarının adlarını anmışlardır. Millî Şef, mektebi gezerken binanın dört tarafını kucaklayan Selçuklulardan kalma eserleri tetkik etmişlerdir.

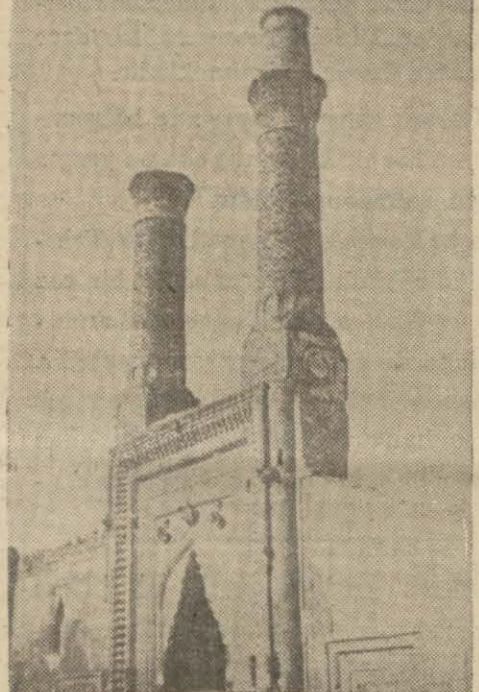
Kültür Direktörü Cemal Gültekinin araştırmaları sayesinde mektebin kabında 1314 yılı yazılan Millî Şef İsmet İnönünün adlaştıran taşıyan künye defteri bulunmuştur. 32 sıra numarasında Millî Şefimiz İsmet İnönünün künyeleri kayıtlıdır. "Sivasın Alibaba mahallesinde cadde üzerinde ... numaralı hanede mukim Aptülfettahzade Reşid Efendinin mahdumu İsmet Efendi" denilmektedir. Evinin numarası kayıtlı değildir.

Kuralın oturmakta olduğu 34 numaralı evdir. Defterde siyah yazılarla müzelerden bir blok halinde yazılan bu yazılardan sonra sağ tarafta kırmızı bir yazı ile «Kânunuevvel 308 den 28 Teşrinievvel 311 e kadar 32 aferin almıştı» cümlesi bulunmaktadır. Künyenin kısmı boştur. Diğer arkadaşların künyeleri karıştırıldığında sınıftan en çalışkan bir talebesi olduğu anlaşılmaktadır.

Bir inkılâb müzesi haline getirilecek olan bu mektepte Atatürk ve İsmet İnönüne aid daha birçok hatıralar toplanacaktır.

Millî Şefin okuduğu mekteb

Mektebin giriş kapısı

Arifiye tohum ıslah istasyonunda yangın çıktı

Adapazarı (Hususi) — Geçen Pazartesi günü Arifiye tohum ıslah istasyonunda bir yangın çıkmıştır. Yangın 5000 kilo kadar ot ve saman yandıktan sonra daha fazla etrafa sirayetinde mahal bırakılmadan söndürülmüştür. Yangının bir kaza eseri olarak çıktığı tahmin edilmekle beraber tahkikata başlanmıştır.

Trabzonda tifo

Trabzon (Hususi) — Bir müddetten beri şehrimizde tifo ve zatürree gibi hastalıklar zuhur etmeğe başlamıştır. Otuza yakın nisbette tesbit edilen tifo vak'ası içinde birkaç ölüm vak'ası da mevcuttur.

Bundan dolayı işe ehemmiyet veren Sıhhat Müdürlüğü bütün halk ve mekteplere aşı yaptırmıştır.

İzmit mektubcusu vefat etti

İzmit mektubcusu Talât Baysal İstanbul Cerrahpaşa hastanesinde bir ameliyatı müteakib vefat etmiştir. Bu ölüm şehrimizde teessür uyandırmıştır.

Eskişehirin Porsuk çayında bir adam boğuldu

Eskişehir (Hususi) — Bayramdan 3 gün evvel şehrimizin ortasından geçen Porsuk suyunda çok feci bir boğulma faciası olmuştur.

Devlet Demiryolları Eskişehir yol atelyesi işçilerinden Mehmed oğlu Mehmed saat 4,5 ta atelyenin paydos etmesi üzerine evine gelmiştir. Biraz evinde oturduktan sonra et ve ekmek almak üzere evinden ayrılmıştır. Mehmed, Porsuk suyu kenarını takiben evine dönerken belediyenin vesaiti nakliye geçmemesi için yolun ortasına kazırmış olduğu çukur yanında ayağı kaymış ve Porsuk suyuna düşmüştür. On dakika suyun ortasında çırpınan, bağırarak suyun bataklıklarına gömülerek kaybolmuştur.

Derhal hâdiseyi görenler karakola haber vermişler, zabıta faaliyete geçmiştir. Porsuk suyu boşaltılmış ve Hüseyinin aranmasına başlanmıştır. Birinci günü bütün aramalara rağmen hiçbir netice elde edilememiştir. Arkaarkaya 5 gün Porsuk suyunda araştırmalar yapılmıştır. Cesedin meydana çıkmayışı, adif mehafilde şüpheyi mucib olmaktadır.

Zavalı Mehmedin yalnız bir karısı vardır. Kocasının bu acıklı ölümü Mehmed'in karısını fevkalâde müteessir etmektedir.

Bir köylü kazaen bir kadını yara'adı

Denizli (Hususi) — Cumalı köyünden Hüseyin kızı Hacer, ocak başında yemek pişirmekte; oda içinde oturan kocası ile amcası oğlu Kadir de bir köşede oturmakta iken, Kadirin yanında bulunan, kılıfına sokmak üzere bulunduğu tabanca ateş almıştır. Çıkan kurşun Hacerin ağzından geçmiş, dişlerini kırmış ve dilini koparmıştır. Hacer hastaneye getirilmiş, Kadir tevkif edilmiştir.

Urfada 17 yaşında Bir genç Ar'adaşını öldürdü

Urfa (Hususi) — Bir müddet evvel 18 yaşında Şükrü ile arkadaşlığı 17 yaşında Ali, bilâdo oynarken kavga etmişler ve o zamandan beri iki genç arasında bir gerginlik başlamıştır.

Katil Şükrü

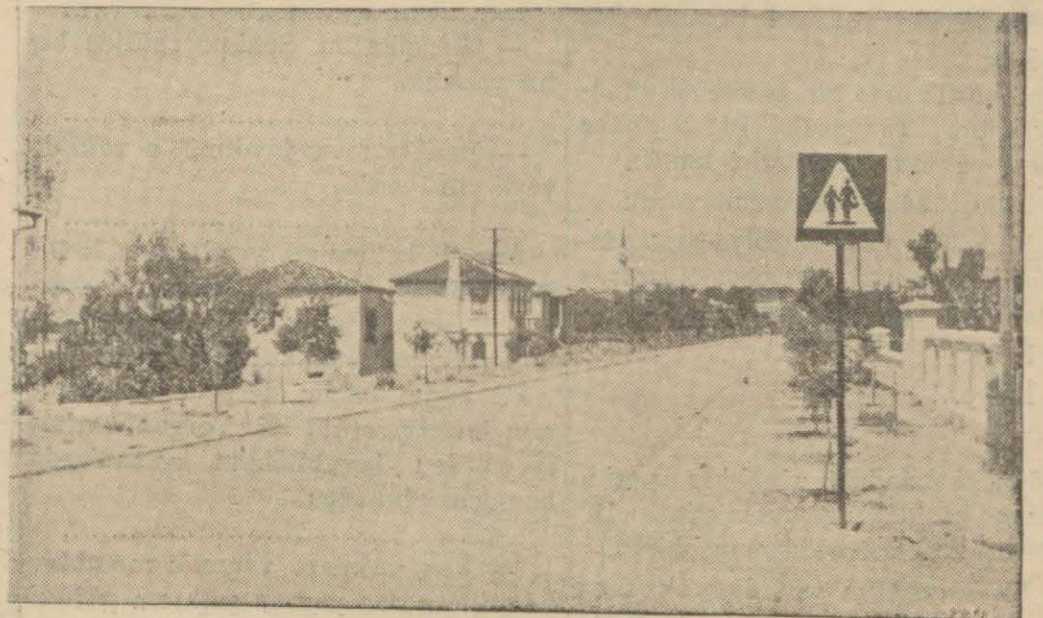
Evvelki gün Halkevi avlusunda karşılaşan iki arkadaş arasında gene bu meseleden bir münakaşa başlamış ve az sonra bu münakaşa büyüyerek boğuşma halini almıştır.

Bir arkadaş Şükrü, iki yüzlü bir biçimle çıkararak Alinin baldırına saplamış, Ali, elindeki semsiye ile bir müddet kendini müdafaaya çalıştıktan sonra, fazla kan kaybetmesi yüzünden yere yuvarlanmıştır. Ali, aldığı yaranın tesiriyle derhal ölmüş ve vak'a mahalline yetişen zabıta katili yakalamıştır.

Katil, cürmünü itiraf etmiş ve meşhud suçlar kanununa göre muhakeme edilmek üzere Ağırceza'ya verilmiştir.

Trakyadan resimli haberler

Lüleburgaz vilâyet mi oluyor ?

Lüleburgazdan bir manzara

Lüleburgaz (Hususi) — Kazamızın vilâyet olması meselesi son günlerde tekrar ve daha kuvvetli bir şekilde söylenmeğe başlamıştır. Bu haber bütün Lüleburgazlıları sevindirmiştir.

★ Trakyamızın büyük ve ileri gelen bir kazası olan Lüleburgazda iş bankasının bir şubesi açılmak üzere olduğu haberi de Lüleburgazlıları sevindirdi. Bu mesele etrafında bankanın tedkikata başlamak üzere olduğu da haber alınmıştır.

★ Kazamız zabıt kâtibliğine Uzun köprü icra kâtiblerinden Tefik Kes-

kin, belediye muhasib muavinliğine de tahriri arazi yardımcı kâtiblerinden Refik Tezman, toprak ofisi mahsulleri depo memurluğuna Suad Gürelli tayin edilmişlerdir. Gençlerimizi tebrik ederiz.

★ Parti başkanımız Kemal Çerman partinin muattal duran birçok kollarını harekete getirmiştir. Kemal Çerman partiye gelen kitab ve mecmualardan birer tanesini köy ocak ve nahiyelerine göndermeğe başlamıştır. Halk evimizin spor klübü gençleri de güzel bir müsamere hazırlamağa başladılar.

Edirne plânlâştırılıyor

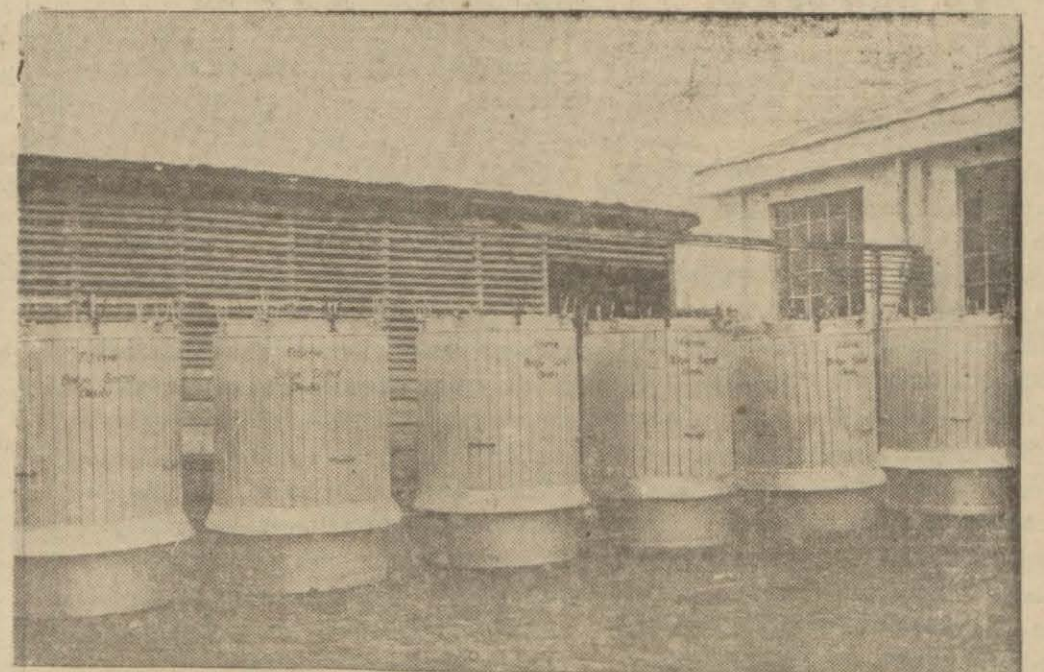
Edirne hükûmet konağı

Edirne (Hususi) — Tarihin ve tabiatın gürlü ve şen yarattığı Edirne, haklı olarak uzun asırlar bu devletin kültür merkezliğini de yapmış, gerçi çok hicran gördüğünden bünyesi yaralanmış ve berelenmiş ise de Atatürkün ve İnönünün başaran kudretleriyle gittikçe artan bir ferah ve refah merkezi olacaktır. Şah damarı olan demiryolunun devlet idaresine geçmesi, asfalt yolun hummalı bir faaliyetle iki sene sonra bitmek şartıyla devam edebilmesi, kahrman Türk ordusunun Edirneye girerek suretile Nöyyi ahidnamesinin kalkması, şehrin ve halkın her bakımından çehresini güldürmüştür.

Edirne halkı boru sesile yatar, trampet sesi ile uyanır. Yüz yıllarca bu hayatı gören halkın ecdadı yolunda onun iz ve eserleri ve onu düşkünlüğü kadar tabii bir şey olamaz.

Şehir haritası ve inkişaf plânı yapılmıştır. Profesör Eglinin elinden çıkan bu plânın 1/5000 mikyashısı bugünlerde gelmek üzeredir. 1/2000 mikyashısı da iki ay kadar bitecektir. Şimdiye kadar plânsızlık yüzünden geciken inhisarlar ve posta ve telgraf başmüdürlükleri, iş ve ziraat bankaları birbirini ardınca yapılacak ve 939 senesi hep böyle neş'e ve kuvvet eserleriyle dolacaktır.

Edirne san'atlar mektebinde çalışmalar

Mektebde yaptırılan buğu makinesi

Edirne (Hususi) — Köylerdeki buluşuk hastalıklarda kullanılacak olan fenî buğu sandıkları Edirne san'atlar mektebinde yapılmakta ve peyderpey büyük örnek köylerine gönderilmektedir. 1937 yılında Babaeski ve Lüleburgaz kazalarında mühim rol oynayan bu sandıklar Trakyanın bütün nahiyelerine en az bir tane gönderilecektir. Bunlar 1939 yılında tamamlanmış olacaktır. Sandıkların tanesi 25 liraya mal olmakta ve bunlar köylerin müşterek malı sayılmaktadır. Köy sağık korucularının mürakabesinde ve kaza doktorlarının emrindedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan Bey — Azizim, fransızca, ingilizce, almanca lûgatleri arıyorum, en ucuz fiyada nereden bulabilirim?..

— Aman Hasan Bey bu yazıktan sonra dil mi öğreneceksin..

... yoksa Beyoğluna mı çıkacaksın?..

Hasan Bey — Hiç biri değil dostum, bizim oğlan Avrupada tahsilde idi. Yeni geldi. onunla konuşacağım!.

Hâdiseler Karşısında

REFÜJ

Bonjur gibi, pardon gibi, refüjde bir mülteci hâlinde dâle giriverdi.

Ben onu ilk defa bir gazete sütununda gördüm. Tanışmak istemeyişime rağmen, sütunun muharriri tanıttı.

— Refüj hakkında izahat verdi:

— Hani Taksimle Harbiye arasındaki yolun orta yeri var bay. Yayalara mahsus olan ağaçlıklı kısım:

— Evet!

— İşte o...

★

Yolun ortasındaki ağaçlıklı yerin, yersiz adını hiç beğenmemiştim. Bu yüzden o muharrir düşman oldum.

— Ne kabahatim var, diyecek, sana kelime beğendirmek mecburiyetinde de değilim.

Bir bakıma haklı gibi görürüz. Fakat biraz derin düşün. O da benimle hemfikir olacak muhakkak:

— Ben de bu kelimeyi ortaya attığıma şimdiki pişmanım! Diyecektir.

★

Birçok kimseler belki yabancı olduğu için, belki züppelik için bu kelimeyi çarçabuk benimseyecekler, kuşlanacaklardır.

— Refüjde bir gezinti yaptım.
— Gel güzelim. Seninle refüjde bir tur yapalım.
— Ben tramvaydaydım, o refüjde yaya yürüyordu.

Acayib kelimeleri yazılarında kullanılmaktan hoşlanan edebiyatçı muharrir bir yazısında refüj kelimesini şöyle bir cümle içinde kullanacak:
«O kadın benim derbeder hayatımın biricik refüjü idi. Yorgun, sarhoş gecelerden kaçabildiğim zamanlarda hep ona sığındım.»

Modern şarkılar yapmak meraklı bestekârın son yaptığı şarkının güftesi şöyle olacak:

«Taksimdeki refüjde bekliyorum»
«Her zamanki yerimde bekliyorum»
Moderne, moderen diyenlerin ağzında şeklini değiştirecek; rifaj, rüfej olacak, fakat gene söylenecek.

★

Monşer gibi, modern gibi, bonjur gibi, pardon gibi dilimize musallat olan bu yeni tufeyliyi Allah vere de aynı cinsten başka tufeyliler taklib etmeseler, çünkü kolay giriyorlar ve bir daha kovulsalar bile geri gitmiyorlar.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Güzel bir tayyör

Bu sene kış iyi gidiyor. Nisbeten ılık günlerde mantoyu arasına bir yana bırakıp kışık bir tayyör giymek ne zevklidir. İnsan âdeta kendini hafifletmek bulur. Neşesi artar. Bu tayyörün, üşümek için, yakası dik, hele bir de modeldeki gibi içi kürklü olursa güneşli günlerde mantoyu hiç aratmaz. Kürk cepler, kürkten kocaman bir ön parça veya bir jile elbisenin sıcaklığını artırır. İnsan ne kadar çok giyinmeye alışmış olmalı ki böyle mantoluk kalın kumaştan yapılmış bol kürklü bir tayyör içinde güneş parlarlar üşüsün. Maamafih bu şahsa göre değişen bir meseledir. Kışık tayyörün şıklığı üşümeden ve üşünmeyecek günlerde giyilmesindedir.

Gençlere yaraşan saç tuvaleti

Her üç resim de aynı kuvafüre aiddir. Altta (sağda) önden görünüş. Yan saçlar geri taralı. Önler kısa kesik, bukleli. Altta (solda) yandan ve kısmen arkadan görünüş. Geriye taralı yan saçlar, kulakların arkasında bir sıra ufak bukleler haline konulmuştur. Ense, tepedeki sık buklelerle tam bir tezad yapacak şekilde dümdüz.

Bu iki resim kuvafürün gündüzkü halini gösteriyor.

(Yukarıda) aynı kuvafürü siyah bir kadife kordelâ ile bağlamak gece tuvaletlerine uyması için kâfidir.

Mahkemelerde

Vapurda hırsızlık yapan biri muhakeme edildi

Suçlu çaldığı paranın bir kısmını kumarda kaybettikten sonra geri kalan kendisinden alınarak sahibine verildi.

Ege vapurunda vukua gelen bir hırsızlık hâdisesi, dün, Adliye'ye intikal etmiştir.

İddiaya göre, Trabzondan vapura binen suçlu Halil, yolda Zonguldak iskelesine çıkan hüviyeti meçhul bir şahsın 19 lira parasını çalmış, bilâhare iş meydana çıkınca, Halil suçunu itiraf etmiştir. Ancak, çaldığı para ile kumar oynuyarak 10 lirasını kaybetmiş olduğundan, geri kalan kısmı kendisinden alınarak sahibine verilmiştir.

Vapur İstanbul'a gelince, kaptan tarafından polise teslim edilen Halil, dün müddeiumumîliğe sevk edilerek Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkarılmıştır.

Suçlu, mahkemede yapılan sorgusunda eski itirafına reddetmiş, döviz düğünü, bunun üzerine suçu yüklediğini söylemiştir.

Hâkim, Halili ikametgâha raptelerek serbest bırakmıştır.

Bir otobüs kazasının muhakemesi yapıldı

Orhangazi (Hususi) — Bursa - Yalova yolunda bir müddet evvel bir otobüs devrilmiş, 22 yolcudan bazıları yaralanmıştı.

Orhangazi asliye ceza mahkemesinde devam edilen muhakeme esnasında suçlu şoförün vekili müdafaasını yapmıştır.

Müteakiben Müddeiumumî söz almış ve şoförün Türk ceza kanununun 463 üncü maddesine göre tecziyesini istemiştir.

Muhakeme, şoförün sabıkası olmadığından Bursa Müddeiumumîliğinden sorulmasına karar vermiştir.

Diyarbakır Halkevinin Faydalı çalışmaları

Diyarbakır (Hususi) — Halkevimiz ehemmiyetli çalışmalarına devam etmektedir. Haftanın muayyen günlerinde halka meccanen Türkçe, Fransızca, İngilizce ve Almanca dersleri verilmektedir.

Bu faydalı çalışma sayesinde bölgemizin hemen hiç bir köşesinde okuma yazma bilmiyen kalmamış gibidir.

Keza halkevimizin kıymetli reisi Tahsin Cahid'in himmetile modern bir caz heyeti teşekkül etmiştir. Haftanın muhtelif günlerinde konserler verilmektedir. Müsikiye istidadı ve merakı olan bir çok gençlerimiz caz heyeti öğretmenlerinden meccanen ve muntazaman ders almaktadırlar.

Rizede bir yangında üç ev yandı

Rize (Hususi) — Rizenin Ekmekçiler mahallesinde bir yangın çıkmış, üç ev yandıktan sonra söndürülmüştür.

Yangının küçük çocukların ot damında ateş yakmalarından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Gümüşhacıköyünde Âyin tertib edenler

Gümüşhacıköy (Hususi) — Kazamızın Obruk köyünde âyin yapılmış bir takım kimselerin yakalandıkları yazmışım. Yukarıdaki resim, âyinin üç elebaşısını göstermektedir. Vaktile at hırsızlığından mahkûm olmuş adamdır.

Her üçü de cahil halkı iffal ile ellerinden para ve sair kıymetli eşyalarını almaktan mevkuflar olarak muhakeme edileceklerdir. Ayine iştirak eden 40 tane fazla kadın ve erkek de mevkuflar olarak muhakeme edileceklerdir.

Bunları biliyor mu idiniz?

Kayışlara asılarak uyuyan adam

1908 senesinde ölen Amerikalı Hiram Vooster tabii bir insandı. Fakat tabii bir insan gibi uyumazdı. Gece yatağa girmez, kendini kayışlara asar, bu tarzda başkalarının yumuşak şikâyetlerinde uyuduklarından daha rahat uyurdu.

Ağaç olan kayık

Havay adalarında bir yerli ihlâmur ağacından bir kayık yapmış, bir müddet kullanmış, sonra da sahile çekerek bir köşeye bırakmıştır. Altı ay sonra kayığın tam orta yerinde bir dal çıkmış, büyümüş, yükselmiş, küçük bir ağaç halini almıştır.

Harflerle resim

İngiliz karikatüristlerinden Nuttall meşhur İngiliz muharriri G. Bernar Shaw'un resmini, muharririn isminin üç harfile, yani G. B. S. harflerile çizmeğe muvaffak olmuştur.

Bir galati tabiat

Antil adalarından birinde sahil denize bakıldığı zaman uzaktan gelen bir gemi havada ve dumanlar arasında yürür görülür. Bu bir galati tabiat sayılmaktadır.

GÖNÜLİSLERİ

Bu asırda misline Tesadüf edilemeyecek Bir aşk macerası

İzmirli bir okuyucum bana yazdığı bir mektubda acıklı bir aşk macerasının safahatını anlatıyor:

«Vaktile oldukça münevver bir genç kızla tanışmış. Aralarında şiddetli bir aşk başlamış. Servetçe birbirlerinden ayrı derecelerde buldukları için bir türlü evlenememişler. Fakat o kadar samimî, o kadar içli bir kızağımız ki, delikanlının evlenme teşebbüsündeki muvaffakiyetsizliğinden sonra yavaş yavaş erimeğe başlamış, nihayet ailesi kendisini İsviçreye tedaviye göndermiş, orada birle evlenmiş. Fakat mes'ud olamamış. Şimdi muntazaman kendisine mektublar yazıyormuş. Çok uzun, çok hisli, çok güzel mektublar... Bu mektublardan dolayı delikanlı da artık dayanamayacak bir hale gelmiş;

« Tahammül edemiyorum. Onu çok seviyorum, o kadar ki uykularım kalmadı. Birdenbire yatağa düşmekten korkuyorum. Günlerden, hatâta aylardanberi düşündüğüm şey şu... Onun mektublarını alıp ailesine götürmek ve: «İşte bakın, o beni ne kadar seviyor. Ben de onun için deli olacağım. Bir cinayet yapıyorsunuz. Kızı»

nızı verem edeceksiniz. Bize yardım edin de birleşelim, evlenelim!» demek. Geceleri verdiğim bu kararı sabah olunca tatbiki imkânsız buluyorum. Kolun kanadım kırılıyor. Ne yapayım, bu müşkül vaziyetin içinden nasıl sıyrılıyım.»

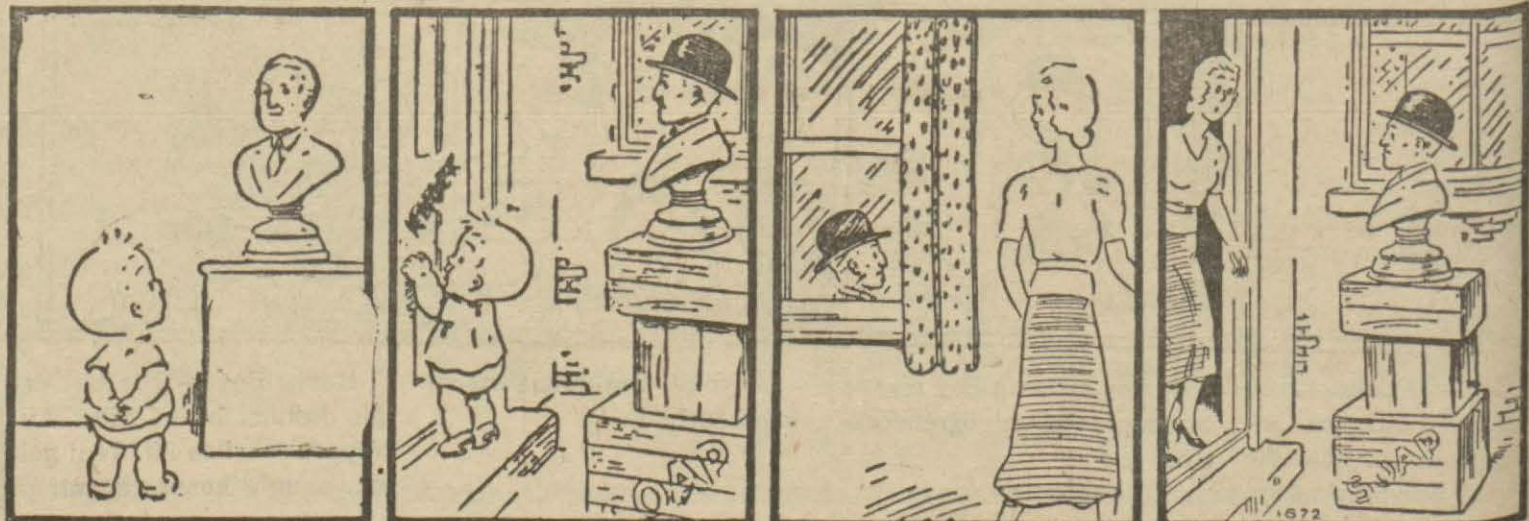
İşte bir aşk ki bu asırda mislini bulmak imkânsız... Okuyucuma yapabileceğim tavsiye bu hikâyeyi burada bırakmaktır. Sevgilisi madem ki İsviçreye gitmiş, orada evlenmiştir; evlenen bir insan vücudca iyi demektir. Şu halde onun sıhhatinden endişe etmeye mahal yoktur. Kendisine gelince madem ki bugüne kadar, sevgilisi bekârken dahi ayrı yaşamak, onunla evlenmemek fedakârlığına katlanmıştır; yapılacak iş artık onu unutmaktır. Kurulmuş bir yuvayı bozmak, böyle bir esbabı mucibenin hafifletmeyeceği bir günah olacaktır. İsviçredeki sevgili madem ki seviyordu, neden evlendi?

Ya onun her şeyden habersiz, masum kocası da kendisini okuyucum kadar şiddetle seviyorsa? Ya ayrılıkları takdirde o da okuyucumun kendi hakkındaki düşündüğü vaziyete düşerse?

Okuyucuma vaziyeti etraflıca tetkik ve mütalea etmesini, kararım ondan sonra vermesini tavsiye ederim.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları:

Misafir

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Çocukluğumun ilk aşkı

Cambazhanede parsa toplıyan genç ve güzel kızın tepsisine çokca para atabilmek için bütün bir hafta türlü mahrumiyetlere katlanarak gündeliklerimi biriktirdim

- 9 -

Türkiyede ilk kukla

O tarihlerde İstanbul'a Amerikalı meşhur Holden idaresinde kırk kişilik müzazam bir kukla kumpanyası gelmiş, Beyoğlunda temsillerine başlamıştı. Halim Bey hoş zamanlarını burada geçiriyor, muntazam sahnelerine, dekorlarına, orkestrasına, kuklaların azametinde hayran kalarak, taklid etmeğe karar veriyor. Kukla, deyip te geçmeyin, hakikaten insana hayret verecek bir san'at eseri.

Kuklaların her biri bir insan kadar. İşik oyunlarıyla meydana getirdikleri sahneler seyircileri hayretten hayrete düldürüyor. Halim Bey anlatıyor: Bir kış manzarası yapmışlar, şimdi bile bunu en mükemmel sahneler müşkülâtla yapıyorlar. Çam ağaçları, üzerlerinde karlar.. Kar mütemadiyen yağıyor ve bu yağın karların sahnedeki eşya üzerinde tutuş ve donuşları, bora, fırtına, sonra havanın sakinleşmesi, buzların çözülüp erimesi, eriyen suların küçük derecikler halinde akışı bütün vuzuhile gözüküyor. Halim Bey hayran kaldığı bu kukla tiyatrosuna o derece merak ediyor ki, ve -tilen temsilleri alâka ve dikkatle takib ediyor. Nihayet şu kararı da vermekte gecikmiyor:

«Ben bunların aynını yapacağım!» İşte Türkiyenin Holdenden gördüğü kuklaların bizde ilk defa meydana getirilerek saraya sokuluşu bu kararın ve bu karar sahibinin eseridir. Memleketimizde kuklayı ilk yapan ve oynatan Halim Beydir. Halim Bey işe evvelâ müzikten başlıyor. Dinlediği parçaları kışlaya döner dönmez hemen piyanoda çalıyor, muallim Zati Bey de bunları notaya çekiyor. Müzik işi bitince dekorlara geçiliyor. Fakat bu iş yalnız yürümez. Süratle çalışmak lâzım! Zira heyet günün birinde temsillerine nihayet verirse iş yarım kalacak! Halim Bey düşüncesini kocakarı Fuad Bey'e açıyor. O da yardım edeceğine vâdediyor. Halim Bey, ne yapıp, ne edip sahnenin bekçisini elde ederek, kimse bulunmadığı zamanlarda sahneye giriyor, bir gün Kocakarı Fuad Beyi, diğer bir gün marangoz Necatiyi alıyor yanına.. Kocakarı Fuad Bey mükemmel bir oyuncu, öyle ki, bir çakı ile baston, sehpa yapabilir. Necati Bey de usta bir marangoz.. Dekorları, tertibatlarını yakından tetkik ediyorlar, kopya ediyorlar, bu suretle dekorları da kışla marangozhanesinde hazırlıyor. Şimdi asıl mesele kuklaları yapabilmektir. Halim Beyin zekası buru da halletmekte gecikmiyor. Sahne bekçisine bir ziyafet, biraz para, faklı adamlara karşı itimad doğmuştur. Temsillerden sonra kuklaları kışlaya götürüyorlar. Emin Daim Bey de bu iş için öyle ilihak ediyor. Kuklaları aynen kışlada kopya ediyorlar. Sahnesi de yapıyor. Provalar tamam.. Artık yapılacak bu hazırlanan sürprizi meydana çıkarılmaktır. Bir gece Holden'i kışlaya davet ediyorlar. Holden heyetle beraber, kışlada gerefine verilen ziyafette hazır bulunuyor.

Yemeği müteakib Holden salona davet ediyor. — Size kuklamızı göstermek arzusunuz! — Diyolar. İnanmıyor. Çünkü bizde kukla meşhur olmadığı, biliyor. Dünyanın en keşifçesi kuklacısı kendî olduğu için gös - bir şey olacağını düşünerek dudak bükü - benin içerisindeki ayrı kukla sahnelerini görüp, müziğin çaldığı parçaları işitince nengî atıyor. Nasıl atması? Sahne aynen kendî sahnesi, çalınan parçalar, kendî or -

Rebec Safa

Bayzar

Râna Dilberyan

kestrasının eserleri, biraz sonra kuklalar da arzı endam edince Holden tikanacak gibi oluyor. Adamcağz gözlerine inanmıyor, kendi sahnelerini ve kuklalarını çalmışlar, zehabına kapılıyor. Çünkü temsil de, kendisinin en güzel oyunlarından biri. Halim Bey ve arkadaşları kuklayı öyle büyüklük bir meharetle ve san'atla oynatıyorlar ki, temsil hitama erdiği zaman Holden şapkasını çıkarıp sahneye atıyor:

— Bu adamı getirin, alından öpeceğim! — Diyor.

Halim Beyi getiriyorlar, Holden Türk san'atkarının elini sıkıp, alından öperken aynen şu cümleleri söylüyor:

«Ben çok yer dolaftım, şark adamları, bilhassa sizler derecesinde kabiliyetli ve zeki insanlar görmedim!..»

Holden buradan gittikten sonra Amerikadan Halim Bey'e şehadname göndermiştir. Bu şehadname de; merhumun damadı olan eski Belediye mektubcusu Bay Osmanda mahfuzdur.

Halim Beyin bu muvaffakiyeti içeri arz ediliyor. Hamidin zaten Halim Beyi sevdiğini söylemişim. Onun bu muvaffakiyetle iftihar ettiğini söyleyerek, görmek arzusunu izhar ediyor.

Kışladaki kukla sahnesi saraya naklediliyor.

Fakat yarattığı bu eser Halim Beyin gözden düşmesine sebep oluyor. Bakınız nasıl: Kuklada bir de iskelet çıkıyor, her azası ayrı ayrı müzikle oynuyor. Neime sultan bundan korkarak feryad ve figana başlıyor. Bir irade ile kukla yarısında kestiriliyor. Halim Bey bundan fena halde korkarak: «Bir felâkete uğrarım!» endişesiyle arkadaşlarıyla beraber Yunanistana kaçıyor. Kuklasını Yunanistanda oynatmağa devam ederek hayatını kazanıyor. Kuklaların Yunanistana ilk defa bizim tarafımızdan sokulduğunu, kuklayı Rumların ilk olarak bir Türk san'atkarından seyrettiklerini çekinmeden söyleyebiliriz. Vakiâ Halim Beyden önce orada kukla yok değildir. Fakat iptidaidir. Halim Beyin Holdenden aldığı asri kuklayı Rumlar o zamana kadar görmemişlerdir.

Halim Bey Yunanistandan sonra daha birçok memleket ve bu arada Mısırı da dolaftı. İstanbul'a döndüğü vakit te kendisine uğursuzluk getiren kuklayı terket - ti.

İstanbulun temaşa çarşısı: Galata

İstanbulun bir zamanlar en revaçta temaşasının pandomim olduğunu söylemiş, pandomimin saraydaki mevkiinden ve müesseselerinden bahsetmişim.

Halk ta pandomimi Galatadaki Avrupa, Amerika, Alambra tiyatrolarında seyretmiştir. Ben daha çocukken bu tiyatrolar revaçta idi. Benim hatırlamadığım zamanlar temaşa çarşısı Galata tarafında imiş, piyasa sonradan Direklerarasında teessüs etmiştir.

Buralarda büyük Peruz, Paskal Andon, Hasan Efendinin meşhur Todorisi, çingene Kostî, Kel Refael, Avram gibi san'atkarlar oynarlar.. Buralarda hem pandomim, hem tulûat oynanmıştır. Sonraları Hamdi, Abdî, Hasan bu tiyatrolarda icrayı san'at eylemişlerdir. Ben Galatada rahatım üzerindeki en büyük tiyatro olan Alambra tiyatrosuna yetiştim.

Şehzadebaşındaki Hilâl sinemasını gözünüzün önüne getiriniz, işte Alambra bunun aşabı idi. Burada pandomimi Karamanlı Avram, Anesti, Antuvan, Paskal Uskofa Yani, Miço, Eleni, Elmas oynarlardı. Bunlar pandomimle beraber komedi de temsil ederlerdi. Komikleri Gavril di. Gavrilin şöreti komikliğinden ziyade kızının güzelliğinden idi. Fevkalâde güzel bir kıza vardı. Adı da Gresî...

İlk aşkım

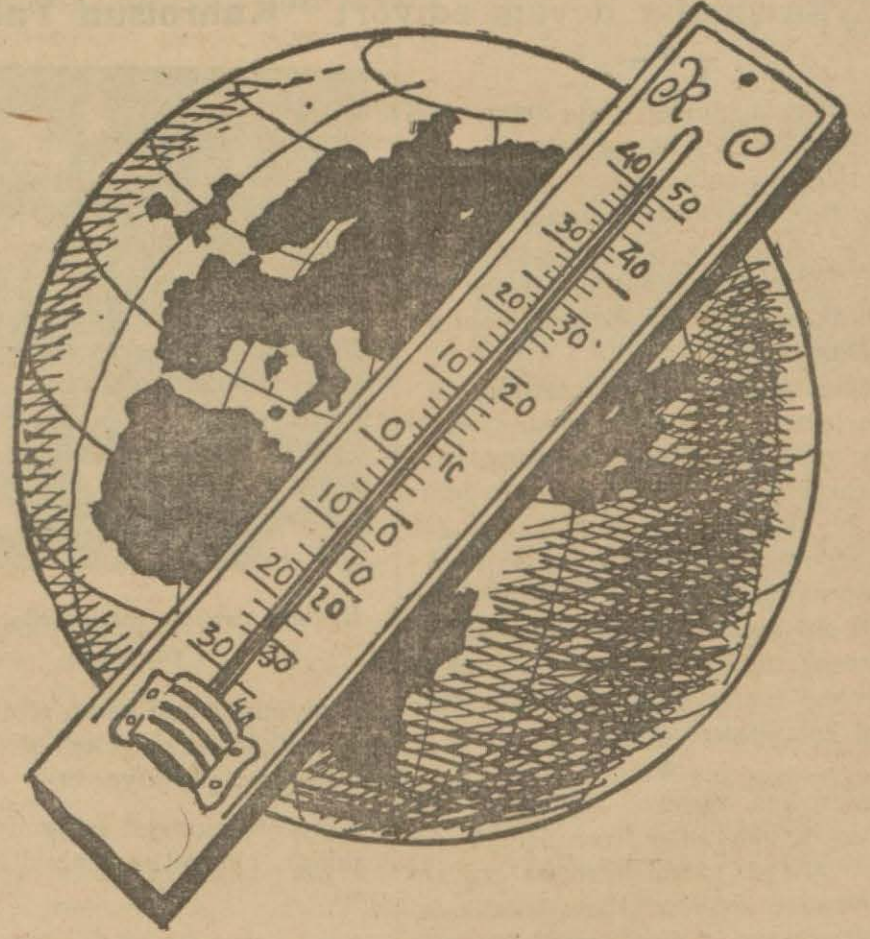
Hepimiz bu cambaz kıza sevdah idik. Gresî güzelliği gibi insanın yüreğini ağzına getiren cambaz numaraları yapardı. Hatırlarım, o elinde lokum gezdirir, para toplardı.

Onun tepsisine çok para atabilmek için bir hafta para biriktirir, önüne geldiği zaman fikir fikir kayıyan yakıcı gözlerine bakmaktan korkarak terliyen avucunda istanan paraları, küçük bir te - bessümine nail olabilmek ümidile tepsî -

Dünya gittikçe daha fazla ısınıyor!

Alimler hayret içindeler!

Hararet derecesi yalnız Şimal kutbunda değil, Avrupa - da, Şimalî Amerikada, Cenub nisf küresinde, hattâ sıcak memleketlerde bile tedricen yükseliyor

Şu son yirmi yıl içinde şimal kutbu civarında fevkalâde hâdiseler oldu. Daimî buzlar mmtakasının cenub hududu epeyce şimale çekildi. Havanın hararet derecesi yükseldi. Soğuğu seven balıklarla diğer hayvanlar şimale doğru çıktılar.

Groenland'ın şarkında 1936 yazı çok sıcak geçti. Temmuz başından itibaren de buz tabakaları sahil boyunca —şimdiye kadar görülmedik bir şekilde— tâ 72 nci arz şimaliye kadar geriledi. Aynı yılın Haziran ayında Leningrad yirminci esrirda gecirdiği yazların en sıcakını yaşadı. 1932 de küçük tetkik gemisi Knipoviç kutub tarihinde ilk olarak Fransuva - Jozef arazisinin etrafını dolaşmaya muvaffak oldu.

Gene o mevsimde Sibiryakov gemisi (şimalî şarkî arazisi) nin şimalinden geçebildi. 1935 de de Sadko adındaki gemi o güne kadar bütün kutub kâşif - lerince imkânsız sayılan bir işi başardı: Yeni (Zamb) ın en şimal noktasından (şimalî şarkî arazisi) nin en şimal noktasına açık denizden gitti. Ve oradan 82.84 şimal arz derecesine kadar çıktı. Kutubun kesif tarihi bu arz derecesinde açık denizde seyahat edebil - mis bir gemi daha kaydetmemiştir.

Şimal kutbu medarında havanın ı - sındığını ilk defa Rus Alimleri keşfet - tiler. 1921 de profesör N. M. Knipoviç (Bahri Ebyaz) sularının yirminci asır başında yaptığı tetkiklerdenberi farke - dillecek derecede ısındığını haber ver - di. Hakikaten, kutbu şimalî medarı atmosferinin harareti son senelerde dikkate caracak şekilde yükselmiştir.

1920 Martında yeni Zamb'de ter - mometre normal zamanlardakinden on derece yüksekliği gösterdi. Gene bu ayda Leningrad yirminci esrirdaki kendi hararet derecesinin rökorunu kurdu.

Son yirmi yıl içinde bu mntakada bütün kışlar eskisinden mülâyim geçiyor. Meselâ: Şimalî Rusya sahillerinin donan yerlerinde buzlar artık daha erken çözülüyor, daha geç donuyorlar. İlkbaharda kuşlar evvelkinden daha erken geliyorlar, nebatlar daha erken yeşeriyorlar. Evvelce Haziranın 7 sinden evvel çiçek açmayan bazı cins ağaç - ların Mayıs yedisinde (yani normal olan zamandan bir ay önce) çiçeklendi - ği görülüyor. «Kuku» kuşu geçen esrirdaki muayyen zamanına on gün kala ötmeye başlıyor.

sine bırakırdım. Kaç geceler Gresî çap - kın gülüşü, kıvrak vücudüle rüyama gir - di. Uzun zaman Gresî hayalimi dolduran bir kadın oldu.

Pandomim burada yaşadı ve burada öldü. Beşiği ile mezarı aynı muhttedir. Bir ikinci sınıf pandomim tiyatroları da -

Bir yandan da «çözülmez buzlar» ın hududu gittikçe şimale doğru çekili - yor. Bundan yüz yıl evvel meşhur sey - yah Shrenk; (Mezen) şehrinde halkın baştanbasa donan toprağın altından su çıkarmak için kuyular kazmaya me - bur kaldığını görmüştü. «Sovyetler birliği fen akademisi» nin 1933 de a - ni şehre yolladığı heyet ise burada donmuş toprak nedir görmedi. Zira daimî don hududu 25 mil uzağa çekilmişti. Mezen buzlarını böyle eritebilmek i - için iklimin ne kadar mülâyimleşmiş olması lâzım!

Eskiden «Bahri Ebyaz» da somun bahiği nedir bilinmezdi. Son zaman - larla bu denizde yalnız somun bahiği değil, morina ve ringa balıkları da görülmeğe başladı. (Şimalî Kap) ın şimalinde uskumruya rastlanmazdı. 1937 de bana (Yeni Zamb) açıklarında avlanmış uskumrular yolladılar. Sarkta Kenin yarım adasından ötede Yunus bahiği görülmezdi. 1933 de bu balıklara Tainir'in şarkında dahi tesad - üf edildi.

Hararet derecesi sade kutbu şimal medarında değil, dünyanın her tara - fında yükseliyor: Avrupada, Şimalî A - merikada; (daha mühimmi) cenub ni - sıf küresinde, Şilî Santiyagoda, Bue - nos Ayresde, Kaptawn'da; hattâ daha sıcak memleketler mntakasında, Bom - bay ve Batavia'da. Hem de yalnız ovalarda değil, dağlık, yüksek havalide de.

Acaba dünya neden böyle ısınıyor? Bir vakit kutbu şimalî medarındaki mülâyimet, «Golfstrim» ın tesirinin artmasından ileri geliyor zannedildi. Halbuki bir kere şimal iklimine tesir eden Alimler Golfstrim'den ibaret de - ğildir. İkincisi: Hararet derecesindeki yükseliş sadece şimale münhasır kal - mamış, «Tropik» de, «Cenub nisf kü - re» sinde de kendini göstermiştir. Şu halde Golfstrim olamaz.

Biz, hakikatte, bütün dünyaya tesir eden bir iklim değişikliğine şahid olu - yoruz. Bizzat Golfstrim de bu umumî hararet yükselişinin tesirle eskisinden fazla ısınmış bulunuyor. Hararetle bir - likte atmosferimizin devir saati de ar - tıyor ki bu, sırf, arz kıvrımın güneş - ten aldığı hararetin çoğalması gibi, (Devamı 10 uncu sayfada)

ha vardı ki, bunlar deniz tarafında idi. En mühimlerinden birinin komedi kısmı - nı komik Saffet idare ederdi. Çolak İbra - him de burada çalışan isimli komikler - dendir.

(Arkası var)

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Berlinde üç sene kalemi ile geçinen bir Türk kadını

SUAT DERVİŞİN HATIRALARI

Tehlikeli bir gece

Polislerle o müthiş insan selinin arasında biz varız. Nefes alamıyoruz. Neredeyse çığneneceğiz. Yahud bir silâh patlarsa evvelâ biz kurban gideceğiz...

Haykırışmalar devam ediyor: "Kahrolsun Yahudiler, kahrolsun Berlin polisi!,"

- 7 -

Almanya'da günden güne artan siyasî buhran feci bir hadde gelmişti.

Memlekette altmış küsur siyasî fırka vardı. Her kafadan bir ses çıkıyor, herkes yeni Almanyayı bu faciadan, bu yoksulluk ve işsizlikten kurtarmak için kendi aklına göre bir kurtuluş yolu arıyordu.

Altmış şu kadar siyasî partinin oluşu parlamentoda hiç bir partinin ekseriyete sahip olmamasına sebebiyet veriyordu. Merkezi temsil eden Brüning tıpkı bir ip cambazı gibi gâh sağa, gâh sola eğilerek memlekette bir müvazene yapmak istiyordu. Ve bütün müşkülâtı anî çarelerle halle çalışarak yani namuk iolâ ile başlamak tarafına giderek Vaymar cumhuriyetinin felâketini kolaylaştırıyordu.

Almanya'da resmen söylendiği gibi işsiz adedi sade altı milyon değildi. Altı milyon işsiz resmi bürolara bağlanmış olan ve sendikalarından, işsizlik teşekküllerinden iş maaşı alanların sayısı idi.

Bir sendikava merbut olmak için muhakkak ki daha evvel bir yerde çalışmış olmak icab ediyordu. Halbuki Almanya'da işsizlik altı senedir hüküm sürüyordu. Kriz senelerinde 16 yaşına girmiş olan ve çırak olarak çalışmak için yer bulamamış bulunan gençler otuz bir senesi sonlarına doğru 22 yaşına gelmiş bulunuyorlardı. İşte asıl şayanı merhamet olan, bocalayan, ne yaptıklarını, ne ettiklerini bilmiyenler bunlardı.

Almanya'da sukutu ahlâk son derece varmıştı. Akşam ortalık karardık tan sonra yan sokakların köşelerinde iş bulamamış taze kızların, kadın elbi-

Hitlerci gençlik sokaklarda nümâyiş yaparken

sesi giymiş yahud kadın gibi boyanmış delikanlıların gelenleri, geçenleri çağırarak görülmüyordu.

Kimseye emniyet edilemiyordu. Her sızlıklar, cinayetler alabildiğine çoğalmıştı.

Analar, babalar yeis içinde idi. Gençliğin bu maddî ve manevî sefaleti herkesi bedbaht ediyordu.

Hitler hareketi işte bu sıralarda inkişaf etmeğe başlamıştı. Organize amele sosyal demokrasile komünizmin elinde idi.

Hitler hareketi için onları kazanmak fevkalâde müşkülüdü. Adimülümkan sayılabılırdı.

Hitler uzun seneler süren propagandanadan sonra onları kazanamayacağı anlaşıncaya kadar 16 ile 22 yaş arasında bocalayan bedbaht gençlik arasında yapmağa başladı.

Hitler teşkilâtında milis olarak çalışmak ücretli bir işti. Hem aylığı var-

dı, hem yemek yeniliyordu. Hem de iş olarak yapılan şey, haftanın muayyen günlerinde bir iki nümâyişe iştirak etmek, arada bir amele semtlerinde, meyhanelerde kavgâ çıkarmak ve bunu bahane ederek siyasî rakiblerden bir iki kişiyi öldürmekten ibaretti.

Almanya'da aile bağı, Türkiyede olduğu gibi kuvvetli değildir. Orta halli, hattâ zengin ailelerde bile kız ve erkek evlâd muayyen yaşa geldikten sonra çalışmaya, kendi yüklerini babalarının üzerinden eksiltmeğe mecbur tutulurlar.

O zamanlar bu usul amele ailelerinde ve bilhassa işsizler arasında daha fazla taammüm etmişti. On altı, on yedi yaşından sonra babasının eline bakan evlâd hemen hemen hiç bulunmazdı. Çocuklar merhametsizce kapı dışarı edilirdi, yahud kendileri gitmeğe mecbur kalırlardı.

İşte bu gençlik evvelâ tıpkı bir işe girer gibi Hitler hareketine girdi.

S. A. teşkilâtı bu çocuklardan kurulmuştu. Her mahallede bir S. A. kışlası vardı.

Bu kışlalar lâalettayin bir apartmanın bir katı idi. Bu çocuklar o dairede barındırılıyorlar, yiyorlar, içiyorlar, ve icab ettiği zaman nümâyiş yapmak için sokaklara dökülüyorlardı.

İstanbulda şimdi olduğu gibi o sıralarda Berlinde de müthiş surette inşaat yapıyordu. Şehrin kenar mahallelerinde modern hayata elverişli ve yeni buhrana uygun hizmetçisiz ve külfet siz idare edilebilecek küçük küçük daireli yeni binalar inşa ediliyordu. Bütün mo-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Adliye koridorlarında neler gördüm?

Tanıdığım katiller

Yanına yaklaşarak sordum: «Geçmiş olsun arkadaş, elinden bir kaza mı çıktı?...» Dayak yemekten korkan suçlu bir çocuk gibi âdetâ titriyerek cevap verdi: «Sorma... Sorma! Yandım, mahvoldum!»

Onları sorgu hâkiminin kapısının önünde gördüm, yanyana sıranın üstünde oturuyorlardı.

Benizleri uçtu. Gözleri bir türlü bakışlarını bir noktada temerküz ettiremiyorlardı.

Yüzlerine dikkatle baktığınız zaman âdeta ürkeret titreyiyorlardı.

Birisinin yanında bir jandarma, ötekini yanında bir polis vardı.

Birinin bileklerine kalın demir kelepçe geçirilmişti. Öteki bileklerinden ince bir zincirle bağlanmıştı.

Yanlarına sokuldum. Evvelâ daha yaşlıca görünen, açık renk bir pardesü, açık renk bir kasket giymiş olana:

— Geçmiş olsun arkadaş, dedim, elinden bir kaza mı çıktı?

Dayak yemekten korkan, suçlu bir çocuk gibi âdeta titreyerek cevap verdi:

— Sorma... Sorma! Yandım. Mahvoldum!

Kanlı bir şaka

— Nasıl oldu bu iş? diye sordum. Neden oldu?

— İçki!

— İçki öyle mi?!

— Biz arkadaşım bizim handaki atölyelerden birine gelmiş, rakı getirilmiş, içmeğe başladılar. Ben de bir müddet içtim. Sonra işimi görmek için dışarı çıktım. Dışarda işimi gördüm. Tekrar atölyenin önünden geçerken, içerden çıktılar. O beni ısrarla çağırıyor.

— O kim?

— Vurduğum adam! Bir kadeh daha iç diyordu. İçeri girdim. Bana bir kadeh verdi. Birden içtim. Meğer bu rakı değil, oradaki marangozluğa aid ilaçlardan, cilâlardan biri imiş, içerim yandı. Ağzım, şişti. Ağzımı yıkadım. Sonra bilmiyorum. Elime marangozlukta kullanılan bir âlet aldım, dışarı fırladım. Benimle alay ediyor, bana gülüyordu. Ona çıkıştım. Bana küfür etti. Sonrasını bilmiyorum. Elimdeki âletle onu sırtından vurmuşum.

— Vurulan adam öldü mü? dedim. Gözleri sabit ve korkunç bir bakışla baktı:

— Bilmiyorum, dedi. İnşallah ölmüştür. Ölmüşse, ben, karım, çocuklarımız ne oluruz!..

Cinayetle biten kumar oyunu

Yanında oturan çok genç bir adamdı, ancak yirmi, yirmi iki yaşlarında bir şey...

Ona başından geçeni sorduğum zaman cevap vermek istedi. Fakat dudakları, boğazı kurumuştu. Ağzını açtığı zaman sesi çıkmadı... Sonra yavaş yavaş sözleri anlaşılmağa başladı. Düşüncesiz, şarıklı idi. Köylü şivesiyle konuşuyordu. İstanbulla iş bulmağa gelmiş. Bir kahvede oturuyor, yatıp kalkıyordu.

Orada kumar da oynuyormuş. Bir gece ismini dahi bilmediği bir adamla kambil oynamış. Adam kaybederken birdenbire kızmış: «Sen hile yapıyorsun» diye bunun başına iskemle indirmiş. O gece dövüş etmişler. Fakat onları birbirlerinden ayırmaşlar, ertesi gece o adam kendi yolunu kesmiş, üstüne atılmış, dövüşmeğe başlamışlar. Ötesini o da biraz evvel konuştuğum adam gibi hatırlamıyor, hatırlayamıyor.

Geç ka'an anlayış

Fakat, sorgu hâkiminin karşısına çıktığı zaman ona bunu hatırlatıyorlar:

— Sonra ne oldu?

— Bilmiyorum beyim.

— Nasıl bilmiyorsun... Haydi bir daha düşün... Kendini kaybettin diye yığın... Adamı tam yedi yerinden... Yedi kere kamani bir vücutta saplayıp çıkıncaya kadar aklın başına gelmedi... Onun aklı şimdi başına gelmiş... Şimdi bir adam öldürmenin bu cemiyet yasak olduğunu, bir adam öldürmenin bu cezayı kendi canile ödemek tehlikesine maruz bulunduğunu anlıyor.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Son Posta'nın Romanı : 36

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!"

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

Eşyasını alırdığı anda, buna vasisita olan adama Şazimend, hamamcının şimdilik evinde ve hayatında bir değişiklik yapmadığını ve yapmayacağını söylemişti. Rânâ da, o kararını verirken bu ifadeye güveniyordu.

Sabah kocasının çıkmış bulunduğu nu tahmin eylediği bir saatte, gitti, kapıyı çaldı. Çocuklar için öte beri almış, onları da bir çıkın halinde, elinde taşıyordu.

İçeriden, ses veren olmadı. Bir daha çaldı. Gene gelen olmayınca, bir adım gerileyip, pencereleri gözle süzüyorken, karşıdan biri seslendi:

— Hanım! Kimi arıyorsun? Kimse yok orada..

Ve arkasından da şu izahatı ilâve etti:

— Osman efendi evini boşalttı. Hanımsanada akrabası varmış, onun yanına taşındı.

Rânâ, geldiği gibi döndü. Nedense, içine bir mahzunluk çökmüştü. Kendi elile yığılı yuvanın, parçaladığı kalblerin enkazı önünde bulunuyormuş gibi, fena olmuştum. Fakat, aynı zamanda Şazimendle Hürmüze karşı da iştiyak artmıştı. Ne yapıp yapıp onları bulacak, kendileriyle yeniden temas tesis edecekti.

Ertesi sabah, Osman efendinin yeni adresini öğrenmek için, Seniye'nin arab halavâtını Çukurhamam'a gönderdi. Oradan da su cevap geldi:

— Osman efendi, karısından ayrıldıktan on gün sonra hamamı devretti. evini sattı. şimdi nereye gitti, bilmiyoruz.

Ya?!

Demek ki, işlenmiş olduğu cinayetin ehemmiyeti ve şümülü, tahmin eylediğinin de çok fevkinde idi. Hiyaneti, sade bir ev yıkmakla kalmamış, üç varlığı da, ilelebed perişan eylemişti.

Demek ki, kocasının, bu derece yeisini mucib olmak için, gerçekten ken-

disine karşı saygısı, sevgisi, bağlılığı vardı. Bu esaslı rabıtaya, bu temiz sevgiye, ve bunların üzerinde kurulu hakikî saadete, şehvetperest bir sofatanın serüvzeval bir hevesin tezahüratından ibaret sahte nüvazişlerini tercih eylemişti.

Günlerce odasını kapandı; hasta-lik bahane ederek, paşasına bile görünmedi. Kemirici bir illetin, nüksetmezden önceki yalancı nekahat devresi gibi, yuvarlandığı fuhuş hayatının muvakkat nedameti içerisinde ruhunu ve vicdanını dinlendirmeye çalışıyordu.

Buna yardım olsun diye, kendini büsbütün içkiye verdi. Rakı, sade dimağın ve şababı değil, hislerini de uyuşturuyordu. Ve iyice sarhoş olduktan sonra, iki tarafına sallanarak ortaya çıkıyor, farkına varmaksızın elâleme kepaze oluyordu.

Bu, böylece bir müddet sürdü. Nekahat, yani nedamet devresi geçti. Ve Rânâ bir daha âlemine daldı..

Bir akşam, tesadüfen تنها bulunan Seniye'nin evinde, bu yalnızlıktan istifade edip de dinlenmek isteyen kızlar, yemeklerini erkenden yemiş, mangal

Arab, kabahatı kendi üzerine almaktan tehaşi ederek dikildi

kenarında filcan oynamakta idiler.

Sokak kapısının zili, koparılmış isteniyormuş gibi, sarsıla sarsıla çalındı. Köşe minderinde tülbind basturmakla meşgul bulunan Benli Seniye, mangalın üzerinde, kara ve kuru ellerini evire çevire ısıtan arabin yüzüne baktı.

— Hayrola? Böyle habersiz kim gelir, bu zaman? diye sordu.

— Bilmem.

— Cafer paşa desem, değil. O, dalma önceden, kılavuz gibi Behzad beyisini yollar.

Çingirak, hem bu sefer biraz da öfke ile, gene çalındı.

— Kalk, bak, Şetaret!

Bu hizmetlerden bıkmış, usanmış bir tavırla, Şetaret istemiye, istemiye yerinden kalktı; aşağıya indi.

Aradan bir dakika geçince, bahçede bir şamata oldu. Sarhoş bir ağzı, yüksek sesle, birisile münakaşa ediyordu. Biraz sonra, arab, alı alı, moru mor, çıkageldi. Göğsünü kadidleşmiş ellerle basturarak:

— Aman, kadını dedi. İki tane, tanımadığım, belâli herif geldi. Seni görmek istiyorlar. Yukarı çıkacaklardı, zar zor aşağıda oturttum.

— Yabancı adamı nasıl alırsın, içeriye?

Arab, kabahatı kendi üzerine almaktan tehaşi ederek:

— Al Ben mi aldım? dedi. Zorla girdiler. Birazıcık daha dayansa idim, üzerine çullanıp beni dövceklerdi bilem.

Bu esnada, aşağıdan bir nâra aksetti. Kızlar, titrestiler. Benli Seniye, hepsini:

— Haydin bakayım, odalarımızla diyerek, hepsini savdı. Yalnız, Rânâ kımıldamamıştı. Seniye'nin yüzüne bakarak:

— İstersen.. dedi; bu işi bana bırak.

Ben idare edeyim. Bu teklifi, cana minnet bilen Seniye derhal kabul etti.

— Olur. Amma, tatlıya bağla, kuzum, gürlütlü çıkmasın!

— Sen hiç merak etme.

Şetarete döndü:

— Al, beyleri yukarıya!

Arab, indi.

Biraz sonra, misafirlerle birlikte tarrar yukarıya çıkıyordu.

Rânâ bunları merdiven başında müşahade etti. Biri, avniye denilen kukuleli bir kaputun altında, kordonlu bir bit üniforması taşıyordu. Diğerleri sivriydi. Bir kalem efendisi hissini veriyordu. Zabıt olan nisbeten ayıktı. Arabın başına ise, burnunun ucunu görebilecek hali yoktu. Rânâ kendilerini içeriye dayandıktan sonra, ciddi bir tavırla kınarak, sordu:

— Emriniz, efendim?

Sivil, yılışarak ve kelimeleri deyişle, zıttı. Seniye'nin yüzüne bakarak:

— Aman! Yosmam! dedi. Emriniz ne.. ne olacak? Felek.. felekten..

Rânâ'nın kaşları çatıldı. Dik bir şekilde:

— Size sormuyorum! Sizin bu halinizle, bana söz söylemek haddiniz değildir.

— Vay! Bana.. bana..

Kadın, zabite döndü; sualini tekrarladı:

— Bir emriniz mi var, beyefendi?

— Eğlenmeğe geldik.

— Ne münasebet? Bu evde tanışmamız bir kimse, teklifsiz bir dostumuz var?

— Tanımağa lüzum var mı? Bunu Benli Seniye'nin... Hanesi değil mi?

— Evet. Filhakika bu ev, Seniye'nin münim evidir. Lâkin bu, böyle bir şeye, zorla içeriye girmek hakkını kimseye vermez.

Yaver, kızdı. İlkönceki itidâli miydi, dedi:

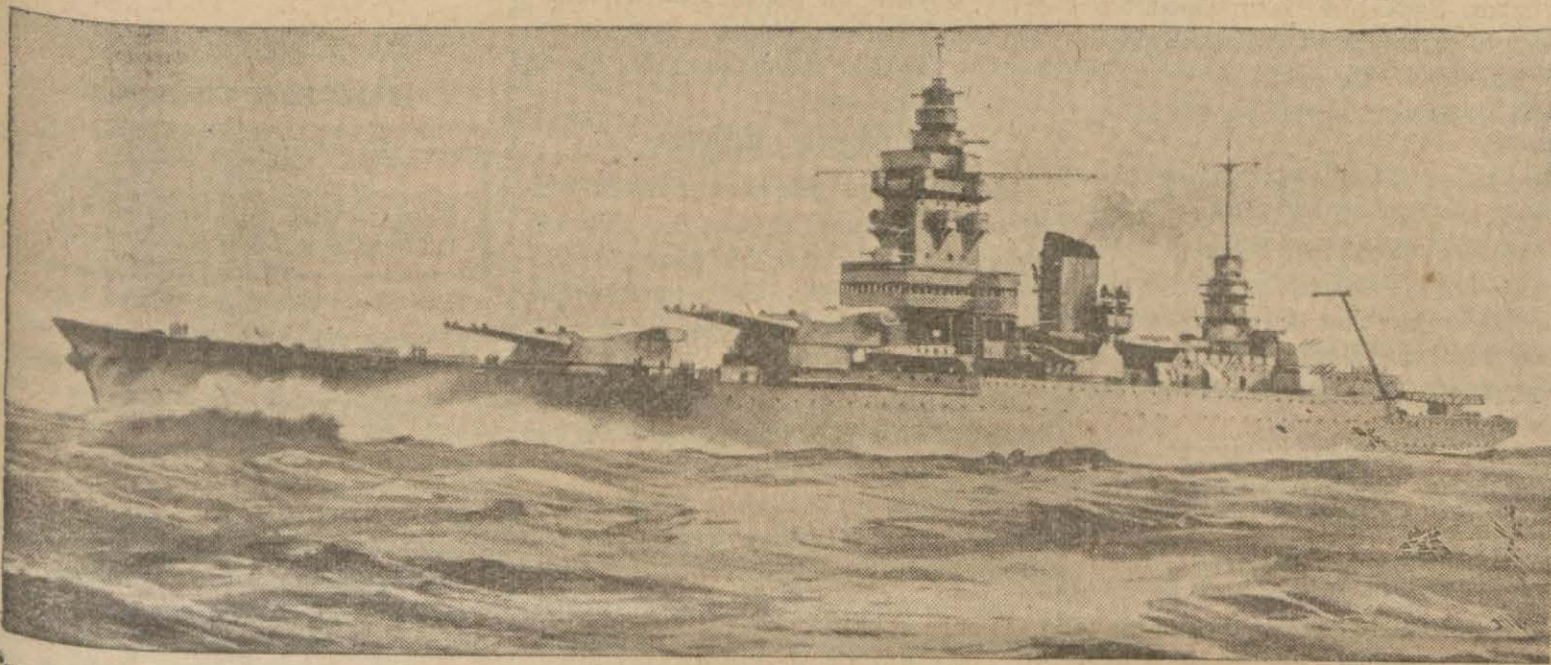
(A'kasi vakti)

Donanma Yarışı

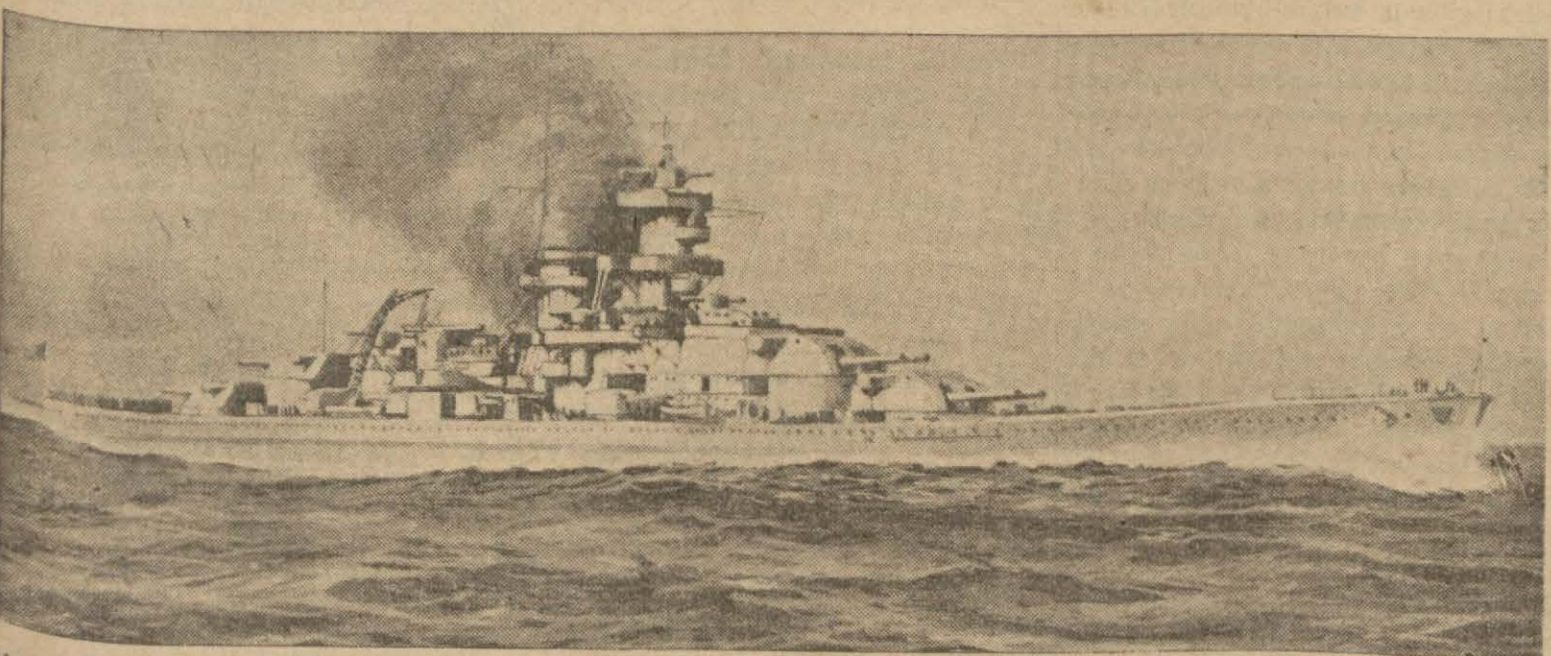
Resim Ve Grafiklerle Dünya Devletlerinin Son Vaziyetleri

İkincikanun 1939 da	Donanma mevcudu (Yeni ve eski gemiler)	Donanma mevcudu (Yeni gemiler)	HALİ İNSADA	SAHİL UZUNLUĞU (MÜSTEMLEKELER DAHİL)
İngiltere ..	1.351.533 t.	1.132.478 t.	440.680 t.	120.380 km.
Amerika ..	1.213.790 t.	946.280 t.	205.545 t.	29.632 km.
Japonya ..	852.840 t.	753.907 t.	141.950 t.	23.776 km.
Fransa	545.882 t.	544.967 t.	146.370 t.	34.262 km.
İtalya ..	458.788 t.	407.963 t.	160.144 t.	14.260 km.
Almanya ..	214.100 t.	184.028 t.	193.869 t.	1.228 km.

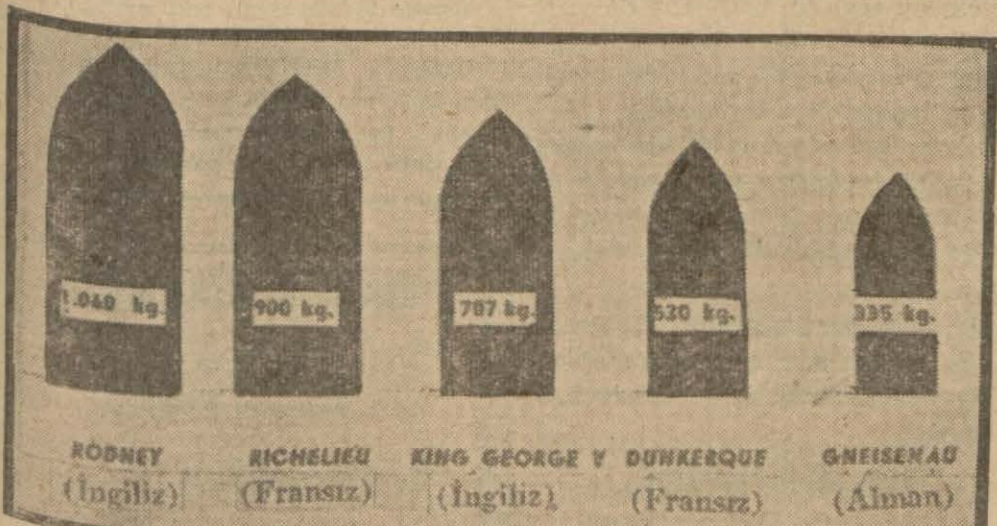
Büyük denizci devletlerin harb gemileri miktarını ve sahillerinin uzunluğunu gösteren grafik

Fransızların son yıllarda denize indirilimleri en büyük harb gemileri, 35,000 tonluk Richelieu (İsmalinden sonra alacağı şekil)

Almanların Fransızlara karşılık olarak yaptıkları 35,000 tonluk ilk büyük harb gemileri (İsmalinden sonra alacağı şekil)

Bugünkü büyük gemilerin atabildikleri mermilerin ağırlığını gösteren grafik

Dünya devletleri karada olduğu gibi denizde de bütün hızlarıyla silâhlanıyorlar. 1914 yılındanberi deniz kuvvetlerini hergün biraz daha fazılaştırmağa çalışan Almanya, Japonya, Amerika ve İtalyadan sonra Fransa ve İngiltere de artık harekete geçmiş bulunmaktadır. Bugün tezgâhlarda bulunan 21 büyük deniz devi için 30 milyar frank sarfedilmektedir.

DEVLETLER	1914	1939	FARK
Amerika	840.000 t.	1.213.790 t.	+ 41%
Japonya	485.000 t.	852.840 t.	+ 76%
İtalya	320.000 t.	458.788 t.	+ 43%
İngiltere	2.176.000 t.	1.351.533 t.	- 38%
Fransa	768.000 t.	545.882 t.	- 29%
Almanya	900.000 t.	214.000 t.	- 76%

Büyük devletlerin Umumi Harbden evvelki ve bugünkü donanmaları mevcudları

EDEBİYAT

Recaizade Ekrem

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Recaizade Ekrem

İkincikanunun son günü mektepleri - mizde ince bir şairin ve bir edebiyat üstadının 25 inci ölüm yılı münasebetile isminden, hayatından ve eserlerinden bahsolundu. Bu, bir çeyrek asır evvel top rağa gömülen büyük ökünün aziz hatırasına yaptığımız pek yerinde bir takdistir. Vakiâ Recaizade Ekrem'in teceddüd edebiyatımızdaki mevki her zaman, bir hürmet hâlesile çevrilidir: bütün tanzimat edebiyatı tarihçilerimizin kitablarında, üstadın bilhassa devrindeki yeni san'at cereyanlarına tenkid ve irşadları le verdiği, hız haklı bir sitayişle kaydolunmuş; yani demek istiyorum ki Recaizade unutulmuş ve üstünde durulmuş bir çehre değildir; fakat ne var ki, onun bu fanî hayattan ayrılışının yirmi beşinci yılında hatırasını ayrıca yâdederek ruhunu şâdedimizde, milleti - mizin, her sahada gurub etmiş büyüklere karşı gösterdiği hürmetin açık bir delili olmuştur. Bunun için, Namık Kemal'den sonra Recaizade Ekrem için yapılan bu ihtifali minnetle karşılıyorum.

«— Recaizade büyük bir şair miydi?» Buna, tereddüdsüz evet diyemeyiz. Fakat suali şöyle sorun:

— Recaizade ince ve samimi bir şair miydi? İşte o zamanda, tereddüdsüz evet diyebiliriz. Tabiat karşısındaki coşkunluktan ziyade hayranlığı ifade eden şiirlerinde, bütün eskimiş kelimelerine rağmen, muhakkak ki o samimiyeti bugün de fazlasile buluyoruz. Esasen onda, Aptülhak Hâmiddeki hayal ihtişamlarile sonsuz duygu derinliklerini ve müphemiyetlerini ve Namık Kemaldeki tannan ihtilâl sesini aramak lüzumsuzdur. Böyle bir mukayeseye, ne Recaizade Ekrem, ne de - Edebiyatı Cedideciler dahil olarak - onlardan sonra gelenler tâbi tutulamazlar. Her şair, yalnız kendi şahsiyeti noktasından tetkik edilebilir. O halde Üstad Ekremi de ancak o zaviyeden tetkik etmek doğru olur.

Kim ne derse desin ve başka münek - kidler nasıl düşünürlerse düşününler, kendi hesabına derhal şunu itiraf edeyim ki, gençliğimdenberi aradan bunca seneler geçtiği halde Ekrem'in şiirlerini bu defa tekrar okuduğum zaman eski bir âşınaya ve mazideki lâtif bir sese yeni - den kavuşmanın hazzını tattım. Türk edebiyatı tarihi, onun, zamanında Hâmid, Kemal, Fikret gibi yeni nazariyeler ve yeni tarzlar getiren şairleri müdafaadaki azmine, celâdetine ve bu uğurda katlandığı ağır hücumlara ve hattâ küfürlere karşı metanetine ne kadar hayran ve minnettarsa, Türk şiiri de hisli ve yaralı bir gönülle yazdığı ve bize yadigar bıraktığı şiirlerini her zaman samimi bir elemün intibaları olarak sinesinde saklayacaktır. Amma kelimeleri eskimemiş, bazı hayalleri bugünkü zevkimize uymuyormuş, ne bileyim, daha böyle itirazlarla Recaizadenin şiirlerindeki, devrine nazaran çok içli bir terennüm sayılabilecek hicivlerini inkâr edemeyiz. Vakiâ yalnız hicivirmek bir şair için کافی değildir, ancak o hicivirilerin içindeki hisli manaları anlamadan da geçemeyiz. İşte Recaizade Ekrem, Tanzimattan sonraki edebiyatımızda şirimize bu içli gönül seslerini ilk getiren şairdir Belki bütün mussırları gibi fazla romantiktir, nasıl ki Hugo'dan, Musset'den, Lamartine'den manzum tercümeleri de bunu göstermektedir, fakat bu hususiyet o zamanki edebiyatımız için bir kusur değil, bilakis en büyük bir meziyet sayılmaktadır. Yoksa Aptülhak Hâmid bile, Türk zekâsı, ancak bugün anlayabilmek ve büyüklüğünü takdir etmek vaziyetinde kalırdı. Bu ise kendimize en haksız bir isnad olur ve hiç bir noktadan hakikate uygun düşmezdi.

Recaizadeyi düşünürken, hayatım ilk Meşrutiyet yıllarına doğru gidiyor. Onu ilk defa, Hürriyetin ilk aylarında, Tepebaşındaki yazlık tiyatrodaki matnede oynanan bir «Vatan, yahud Sılistire» temsiliğinde görmüştüm. Ön sıralardan birinde oturuyordum ve kendisini bana uzaktan göstermişlerdi.

İkinci hatıram da gene onu ikinci görüşümde aiddir. O zamanlar, Beyoğlundaki Karlıman mağazasının üst katlarından bi-

risi, zarif bir pastahane hâline konulmuştu. Haftada iki kere akşam çayı zamanında bir salon müziği de buraya başka bir hususiyet verirdi. Aklımda kaldığına göre bilhassa Çarşamba günleri bu salonda çok kibar, fakat çok sessiz bir halk toplanırdı. İşte o günlerden birinde Recaizade Ekremi ikinci defa orada görmüştüm. Uzaktan bir masaya oturmuş, necip ve asil çehresi, dinlediği musikin hüzünle derin bir mana almıştı. Ne dikkatle dinliyor, keman, flüt ve piyanonun ruha bazan saadet, bazan sonsuz bir melâl veren nağmelerini ne gönülden bir sezişle, ilâhî bir eksir içer gibi yudum yudum tadıyordu! Hayalimde bugün canlandırmağa çalıştığım bu mazi hatırasına ilâve edecek başka bir şey bulamıyorum. Yalnız galiba bir elini de hafifçe çenesine dayamıştı. Şu anda kendisini böyle görür gibi oluyorum. Sonra düşünüyorum: Recaizade Ekrem'in şiirlerindeki terennüm de biraz o salon musikisi gibi, yalnız içten sezişle bir şiir değil midir? «Dem-i tefekkürüm en hoş dem-i hayatımdır» diyen bir şairin şiiri de, ancak, bir tefekkür ve tahayyül ânında daha iyi anlaşılabilir mi? Onun için Zemzeme şairini, bilhassa, akşamların uzletinde, sessiz bir kögede okumalıdır. Böyle şairler başka türüt hakkile anlaşılabilirler.

Halid Fahri Ozansoy

İngilterede uzun Örgülü saç moda

İngilterede, uzun örgülü saç modası yeniden başlamıştır. Genç kızların çifte örgü salıvermeleri pek hoş gitmektedir. Hattâ, yirmisini aşkın kızlar bile artık bebe saçlarından vazgeçerek yeni modaı takibe koyulmuşlardır.

Geceleri en iyi otomobil kullananlar koyu renk gözlümler!

Amerikalı fen alimlerinden iki zat, 1238 insan üzerinde yaptıkları tecrübeden sonra, geceleyin otomobil kullanmak isteyenlerin muhakkak surette esmer ve koyu renk gözlü olmalarının lâzım geldiğini söylemişlerdir. Gözlerinin rengi açık olanlar, geceleyin, karşılaştıkları otomobillerin projektör ve sokak lâmbalarının ışıkları yüzünden gittikleri yeri daha az vazih ve bulanık görmekte, ve nisbeten loş yerlerde de bazı eşyayı farkedememekte imişler. Geceleyin en iyi otomobil kullananlar koyu laciverd, koyu kahve rengi ve siyah gözlümler, imiş.

Berlinde 3 sene kalemi ile geçinen bir Türk kadını

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Derin konforu haiz olan bu binalarda hizmetçi kullanmadan da rahat yaşayabilmek imkânları vardı.

İşte bu yüzden Berlinin nisbeten eski addolunan semtlerindeki yedi sekiz on, on bir odalı büyük apartmanlar boşalıyor. Halk bu küçük binalara taşınıyordu.

Fevkalâde mükemmel olan Nazi propagandası bu boş evlerden de istifade etmeği bilmişti.

Parti intihab veya bayram günleri.. Berlinin bütün bu boş binalarını kiratıyor, camlarını bir takım kâğıdlarla, bayraklarla süslüyor. Böyle günlerde Berlin şehrinin büyük apartmanları evlerinin bulunduğu semtte her pencereden bir Nazi bayrağının sallandığı görülüyor ve insana: «Bu fırkanın ne çok partizanı varmış» düşüncesi geliyor.

Ben, bunun böyle bir propaganda hilesi olduğunu ancak oturduğum binanın karşısındaki evler boşaldıktan sonra keşfettim.

Berlin hemşerileri arasında selâm vermek için bütün dünyada cari usul de kalkmıştı. Kimsenin kimseye şapka çıkardığı yoktu. Herkes sokakta birbirine mensub olduğu fırkanın selâmını veriyordu.

Naziler ellerini Rumen usulü kaldırıp «Heil Hitler» diyorlar, sosyal demokratlar bütün kolu havaya doğru kaldırıp yumruk sıkarak: «Freiheit» - «hürriyet» diye bağırıyorlar. Komünistler yumruk sıkarak iktifa ederek «Rot Front» - «Kızıl cephe» diyorlardı.

İşte Berlinin bu karmakarışık günlerinden biri... Bu akşam davetliyiz. Ben, kız kardeşim ve bir de Berlinde staj gören bir Türk arkadaşımız «Kurfürstendamm'a» bir yere gidiyoruz.

Süslenmiş, uzum etekli, gece tuvaletleri giydik. Başımız açık, ayaklarımız da gece iskarpinlerimiz var. Gideceğimiz yer pek yakın olduğu için taksiye binmedik. Hava da müsaide, üzerlerimizde gece pantolarımız, arkadaşlarımız smokinli, Nürnberg sokağında ki evimizden çıktık. Yan ve karanlık bir sokaktan Joachimthalerstresse'ye geldik. Simdi sağa saptık. Kurfürstendamm'a doğru yürüyoruz.

Gece ılık bir bahar gecesi... Havada ıhlamur ve akasya kokusu var.

Güzel bir gece, iyi ahbablar arasına gidiyoruz. İyi ve güzel bir gece geçireceğiz.

Biz, neşeli neşeli konuşarak yürürken birden arkamızdan doğru bir haykırış duyduk:

— Kahrolsun yahudiler!...

Birden hatırladık. Bu akşam bizim evimizde çok yakın bir yerde bulunan Spiechern salonlarında 20 bin kişi toplanmıştı.

Erich Maria Remork'un «Garb cephesinde bir şey yok» filminin Berlinde gösterilmesini protesto eden bir Nazi mitingi yapılıyordu. Orada toplanan halk bilâhare dağılmış, bir alay halinde arkamızdan geliyordu.

— Kahrolsun yahudiler!.. Gidip evlerini yakacağız, camlarını kıracağız.. Adımlarımızı sıklaştırdık. Nümayişçiler mitingden sonra Kurfürstendamm'a kadar gitmek istemişler, fakat polis müsaade etmemişti.

Halbuki arkamızdan gelen haykırışmalarından anlıyoruz ki nümayişçiler yasağı dinlememişler, bizim yürüdüğümüz yola doğru geliyorlardı.

Kız kardeşim:

— Ah hiç çıkmasaydık sokağa! dedi.

Köşelerde bu halkın Kurfürstendamm'a inmesine mani olacak hiç bir tertibat alınmamış, iki atlı, bir iki yaya polis!.. Başka kimse yok.

— Kahrolsun Almanyanın düşmanı yahudiler!..

Ses pek yakından geliyor. Arkamızı deniyoruz.

Büyük bir kütle millî şarkılar söylüyor, yahudi olmayan Remarke ve yahudilere küfür ederek koşma, koşma bizim tarafına doğru geliyorlar.

Bu kadar coşkulu bir halk kütlelerini ne durdurabilir? Şu köşedeki iki polis mi?..

Buradan Kurfürstendamm'a kadar

girecek bir sokak yok. Hele hiç Alman benzemediğimize göre bizi kara saçarımızla yahudi zannetmeleri ve âdetâ linç etmeleri pek muhtemel:

— Aman şuraya girelim.

Bir restoranın içine dalyoruz. Ve içeri girince büyük bir hayretle, bir zamanlar Berlinde pansiyonunda oturmuş bulunduğumuz bir İstanbul muşevinin bu restorani işletmekte olduğunu görüyoruz.

Çok iri, çok şişman bir adam olan bu Türk musevisi, iki ellerini oğuşturarak Türkçe:

— Görüyor musunuz, diyor neler yapıyorlar.. Vaki biz Türküz.. Türküz amma.. Musevi olduğumuzu anlayıp da dükkânı basarlarsa?

Adam o kadar korkuyor ki, buraya girdiğimize pişman oluyoruz.

Dışarı çıkacağız, fakat artık mümkün değil... Nümayişçiler sokağa sapsın. İki atlı polis onları önüne geçmiş:

— Bu sokaktan geçmek yasak!

Diye bağırıyorlar. Yeniden restorana giriyoruz. Schlosser ismini taşıyan vatandaşımız telâsla kepenkleri kapatıyor.

Biz ismarladığımız içkiden bir tane de ona ikram ediyoruz...

Bir masada oturuyoruz:

— Validenin kabahati bu memlekette gelip yaşamak diyor.. Avrupa.. Avrupa diye tutturdu. Medeniyet ha! Ah canım İstanbul..

Korkusundan lâmbaları da kısmış... Dışarıda bir tabanca sesi duyuyoruz... Bir haykırışma oluyor. Koşuşan birlerce ayak sesleri. Sonra bir sükût... Uğultu gibi uzaktan şarkılar, bağırışmalar geliyor.

Restoranda, bizden, ve oralarda doluşırken acele ile içeri kaçmış ince belli, yolunmuş kaşlı, boyalı dudaklı bir delikanlıdan başka kimse yok!

Bay Schlosser'e bir cesaret geliyor. Restoranın kepenklerini açıp başını dışarı çıkarıyor:

— Nümayişçiler arka sokaktan geliyorlar! diyor.

Biz de hemen paramızı vererek çıkarıyoruz. Onlar hâlâ geldiğimiz yolları doldurdular! İçin biz gene sağa Kurfürstendamm cihetine doğru ilerliyoruz ve tam köşeye yaklaşacağımız sırada birdenbire ikinci defa olarak halkla yürüdüğümüz sokağa sapsın. Ve coşmuş bir halde koşma, koşma arkamızdan geliyor.

Biz de adlarımızı sıklaştırıyoruz. Kurfürstendamm'ın köşesine geliyoruz Köşede bütün geniş caddede boyunca kolkola vermiş, kordon halinde bir sıra polis memuru var. Arkada bir ikinci sıra yok. Ancak on, on beş kişi olan bu memurlar nasıl olup da 20 bin kişinin Kurfürstendamm'a çıkmasına mâni olacaklar?

Biz kordonu yapıp hemen öbür tarafa geçerek koşup karşı kaldırıma varabilirsek belki bu sellin önünden kurtuluruz. Polis memuruna:

— Biz ecebiyiz diyoruz. Müsaade ediniz geçelim, bu nümayişle alakamız yok.

— Anladık. Fakat maalesef sizi bırakamayız, sizi bırakmak için kollarımızı açınca herkes geçmeğe kalkar.

Esasen bu sözleri söyleyinceye kadar arkadan halk gelip kordona dayanıyor.

— Buradan geçmek yasaktır!

— Gececeğiz!.. Öldüreceğiz!.. Kahrolsun Brünnig hükümeti ve onun polisi... Yahudilerin uşağı olan Berlin polisi kahrolsun!..

Polis memurları hiçbir sev duymuyorlarmış gibi ve bütün halk sıraya abandıkaça kordon biraz arkaya doğru geriliyor.

— Buradan geçmek yasaktır.

Nefes alamıyoruz. Simdi çığnenceğiz. Yahud bir silâh patlarsa en ön sırada biz varız.. Ne olursa bize olacak!

— Kahrolsun Yahudiler. Kahrolsun Berlin polisi!..

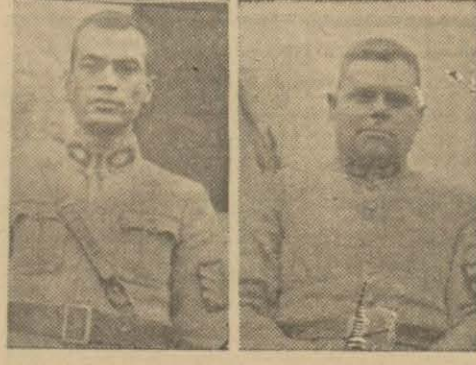
— Buradan geçmek yasaktır!..

Halk, gene bütün kuvvetle saldırıyor, polis itmek istiyorlar. O zaman polis hiçbir şey yapmıyor. Yalnız bir tanesi eline aldığı kauçuk bastonu söyle bir sallıyor.

Acı bir feryad duyuluyor.. Ta ya -

Balikesirde dört hırsız çingene yakalandı

Hırsızların şehirde bir evden çaldıkları yüzlerce lira kıymetinde mücevherler meydana çıktı

Hırsızları yakalayan başçavuş Emin ve karakol kumandanı Ahmed

Balikesir (Husus) — Bir müddet evvel şehrimizde Sabri Güçlü adında birinin evine iki meçhul kadın girmiş, 10 altın beşi bir yerde, 380 lira kıymetinde 35 dizi inci, 60 liralık mücevherat çalarak kaçmışlardır.

Zabıta tarafından şehirde yapılan araştırmalarda hırsızların yakalanmasına imkân hâsıl olamamış ve köylere savuşmaları ihtimali üzerine jandarma tarafından araştırmalara devam edilmiştir.

Nihayet Susuzluk jandarma komutanı yüzbaşı Sadı, hırsızların Kepsut nahiyesinde oturan kıpti Topal Ali ve karısı Gülfidan ile Hamide ve eleği Şefika olduğunu meydana çıkarmıştır.

Hırsızların takiblerine vilâyet jandarma karakol komutanı Emin ve merkez karakol komutanı Ahmed onbaşı memur edilmiş ve yapılan sıkı takibat neticesinde hırsızlar kısa bir müddet içinde yakalanmışlardır. Çalınan mücevherat ve altınlar sahiblerine iade edilmiştir.

Dünya gittikçe daha fazla ısınıyor!

(Baştarafı 7 inci sayfada)

dünyadan başka bir yerdeki fizik şartlarının değişmesinden de ileri gelir:

Dünyanın güneşten aldığı enerjinin çoğalmasında iki sebep olabilir: Ya güneş daha çok sıcaklık neşrediyor, ya hud da feza, arz atmosferi güneş enerjisini daha ziyade emecek bir hal alıyor. Fakat bugünkü bilgilere dayanarak bu ikiden hangisinin doğru olduğunu kestirmek mümkün değildir.

Bunun gibi, hararetin böyle ne kadar zaman daha yükselmekte devam edeceğine, hattâ yükselmekte devam mı edeceğine, yakında eski şartlara mı döneceğine dair de kat'î bir şey söylenemez. Vaktile «buzlar devri» ni müteakib yani bundan (3, 5) bin yıl önce de dünya öyle bir devre yaşamış ki yazın hararet bugünkünden yüksekti!

Yeniden böyle bir devreye mi gireriz? Yoksa yirmi otuz yıl sürüp geçecek bir iklim değişikliği mi geçiriyoruz? Bu sual bugün için cevabsız kalmaya mahkumdur. Bilinen bir şey varsa o da umumi hararetin farkedilir derecede arttığıdır.

Yazan: Profesör L. Berg

Çeviren: K. Neyyir

nımda bir insan yere düşüyor. Kızkardeşim zannile ve dehşetle yana dönüyor. Yere düşen kızkardeşim değil.. Fakat kız gibi bir delikanlı, sarı saçlı genç bir şey...

Bu hâdisenin halkı daha coşturacağını ve muhakkak daha büyük faciaları olacağını zannediyorum ve dehşetle 20 bin kişinin cesedlerimizi çığneye çığneye nasıl Kurfürstendamm'a çıkacağını düşünüyorum. Ve tam o sırada hiç ummadığım bir şey görüyorum.

Beş on kişi baygın yatan delikanlıyı yerden kaldırıyorlar. Ve bu hiddetle polislere saldıracakları yerde bilâkis geriye dönüyorlar.

Dayak yiyen kahramanlarımız taşıyor ve:

— Alçaklar, adam öldürüyorlar. Namuslu Almar vatandaşlarımız pis Yahudiler için öldürüyorlar! diyerek geldikleri yere doğru dönüyorlar. Ve biraz sonra açılan kordondan geçerek davetli olduğumuz yere gidiyoruz.

Suad Derviş

Adliye koridorlarında neler gördüm?

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Bir iskambil kâğıdı yüzünden, evet üç beş kuruş için bir adam yedi yerinden vurulmuş olarak can veriyor. Ve hayatın başlangıcında olan, hayata ilk adımını atmış bulunan bir diğer insan bunun için idam sehpasını veyahud uzun hapis senelerini gözüne alıyor. İki hayat ve iki istikbal birden söntüyor.

— O benim üstüme atıldı, «kumarda hile yapıyorsun!» dedi.

— Sen yapıyor muydun?

— Hayır beyim... Yapmıyordum. Yalan söylüyordum.

— Neden yalan söylüyor? Sana garazı vardı?

— Nereden garaz olsun? İsmi bile bilmiyordum. Bir tanışıklığımız yok ki.

— İnsan ismini bile bilmediği adamlarla kumar oynar mı?

Nedamet

Üç çocuk babası olduğunu söyleyen öteki suçlu sızlanıyor:

— Aman beyim, bu işi nasıl yaptım, bilemiyorum. Herhalde içki üzerine de ağzım öyle yanınca.. fena olmuşum... Çoluğum çocuğum var... Kendimde olmasın yapar mıydım?

— Rakı içerken çoluğum, çocuğum aklına gelmiyor muydu? Kaç para kazanırsın günde?..

— Bir lira..

— Bir lira onların nafakasına mı, yoksa işretine mi yetişir! Sonra.. esesen bir evli adam, bir baba için.. içmek kabahati kâfi gelmiyormuş gibi.. bir de adam bıçaklamak...

Ağlıyan ihtiyar

Bir başkasını Ağırceza mahkemesinde suçlulara mahsus olan mevkide görüyorum. Ufak tefek bir adam. Arkasında ayakta duran jandarmann önünde âdetâ büzülerek oturmuş... Çıkkı bir çenesi var!..

Rengi bembeyaz, tıraş uzamış, boynu bükük ve yüzünde perişan bir hal görülüyor...

Mahkeme salonunda yüksek sesle maznunun müdafasını yapan avukatın sesi yükseliyor.

Avukat biraz eski lisanla fakat gayet iyi ve kolaylıkla konuşuyor. Suçunun idamını isteyenlerin delillerini çürütmeğe uğraşiyor.

Müdafaa vekilinin ağzından işitiyoruz:

Maznun damadını balta ile param parça kesmekten, doğramaktan zannatına alınmıştır. Ve müddeiumumî dinlenen şahidler, bulunan delillerle onun suçlu olduğu kanaatine varmıştır. Simdi müdafaa vekili o şahidlerin ifadesini, o delilleri çürütmeğe çabalyor.

Bu adam hakikaten suçlu mudur?.. Bilmiyoruz!..

Müdafaa vekili, damadının hayvanları tarafından müvekkilinin tarlasında yapılan yirmi beş kuruşluk bir zararın suçuna sebep gösterildiğini söylüyor.

— Yirmi beş kuruş kadar bir para için şimdiye kadar, namusile tanınmış, hayatında bir suç işlememiş evlâd, ayal sahibi, eli, eli beş yaşlarında dürist bir adam makâmı evlâd olan damadını hiç öldürür mü?..

Suçlu bu sözlerin üstüne, elile yüzünü kapıyor ve saminin nefes bile almadıkları bir salonda, avukatın sesini öldüren hicrıklar duyuyoruz.

Koskoca bir adamın, eli üç yaşında bir erkeğin bu kadar zellî, çaresiz bir vaziyette hüngür hüngür ağlaması hakikaten yürek dayanmaz bir manzara imiş!..

Vekil suçu bir başkasının üstüne atıyor. Başka bir adamın suçlu olduğunu bir takım sebebler ileri sürerek iddia ediyor.

"Ben öldürmedim,"

Vekil susuyor.. ona soruyorlar:

— Söylüyecek bir sözün var mı?

Evet, söyliyecek çok sözün var.. Canını kurtarmak, bu suçu üzerinden atmak istiyor.

Belki de kocaman bir balta ile, evlâdî makamında olması icab eden damadın paramparça edecek kadar gaddar olmuş olan bu adam, şimdi şu anda bir tek şey istiyor: Boyunun ipten kurtarmak.

Çetrefil bir Rumeli gıvesile bir şeyler anlatıyor. Bunlar birbirini tutmuyun, insicamsız, manasız lâkırdılar... Fakat bunların hepsinin sonu:

— Ben öldürmedim! Nakaratile bitiyor.

Adaletin heybeti karşısında öldürmek suçunun nasıl tahammül edilmiş bir yük olduğunu anlayan suçlu:

— Ben öldürmedim!..

Feryadla bağırırken, ellerini kana boyamadan evvel bu hakikati, adam öldürmenin ne demek olduğunu anlamamış bulunmanın kabahatini anlıyor.

Ve boynunu ipten kurtarmak için çürünürken yaşamak isteyen bir başka insanı öldürmekle ne büyük bir günah işlemiş olduğunu idrak ediyor.

Bu an, havatını adaletten kurtarmaya çabaladığı bu an, idam sehpasına çıktığı dakikadan daha ziyade intibah vericidir.

Kendisini kurtarmaya çabalayan bir çareye baktıkça:

— Asılan bir adam kaybolan bir insanıdır. Fakat şu çetin imtihandan kurtulan insan muhakkak ki yüzde doksan cemiyet için kazanılmış bir uzuv olarak bilir! diye düşünüyorum.

Ve insan olduğum için, bu insanın kurtulmasını, yaşamasını istiyorum.

S. D.

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T.A.P. 31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

CUMA 3-2-39

12,30 Program - 12,35 Türk müziği - 13,00 Memleket, saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri - 13,10 - 14 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Keler Bel-Romantik uvertür. 2 - Hartman - Thyrym efsanesi (bale). 3 - Tschalkowsky - Elef (hazın parça) 4 - Suppe - Maça damı o perasının uvertürü. 5 - Rossi - Pabli (Pash-flamenko, İspanyol dansı) 6 - Engel - Berger - Aşk hüznü. 7 - Lumbye - Şampanya (Galop). - 18,30 Program - 18,35 Müzik (dans - Pl) - 19,00 Konuşma (haftalık spot servisi) - 19,15 Türk müziği (İncesaz faslı - Segâh faslı) - 20,00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fla) - 20,15 Türk müziği. Okuyanlar: Muzaffer İkar, Safiye Çalanlar: Vecihe, Fahire ve Refik Fersan. R. Erer. 1 - Refik Fersan - Şehnaz puselik pesrevi - 2 - Cavide Hayri Hanım - Şehnaz puselik şarkı - (Ateş gibi bir nehir akıyordu - güfte - şair A. Haşim). 3 - Lemnin - Şehnaz puselik şarkı - Nari firkat güle paş - 4 - Sedat Öztoprak - Şehnaz puselik şarkı - 5 - Gâş edip. 5 - Refik Fersan - Tambur taksimi. 6 - Şehnaz puselik şarkı - Yandım dildinden. 7 - Deniz oğlu - Şehnaz puselik şarkı - Yolun bulmam gönlüm - 8 - Sedat Öztoprak - Şehnaz puselik saz semâli. 9 - S. Pinar - Hüzam şarkı - Aşkınla sürtünsem 10 - S. Pinar - Hüzam şarkı - Ümidini kırıklarına. 11 - S. Pinar - Karıcılar şarkı - Sana gönül verdim. 21,00 Memleket, saat ayarı - 21,00 Konuşma - 21,15 Esham, tabi-vilâ, kambyo, nukud borsası (fla) - 21,30 Müzik (radyo orkestrası - şef: H. Ferid Alnar). 1 - Robert Schumann - Manfred uvertürü. 2 - Felix Mendelssohn - Part-holdy: 3 üçüncü senfonî la minör. a) Andante con moto - Allegro un poco agitato. b) Vivace non troppo. c) Adagio. ç) Allegro vivacissimo. - 22,30 Piyano solo - süit Angaise - la minör (Bayan Ferhunde Erkin (J. S. Bach) - 22,50 Müzik (cazband) - 23,45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Akba kitab evi

Her dilden kitap, gazete, mecmua, mektep kitaplarının ve kurtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

Ruzveltin beyanati Almanya ve İtalyada fırtınalar kopardı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Rikan gazeteleri Ruzveltin encümünde bir görüşme esnasında: «Harb zamanında Amerika hududunun Fransada olacağını» söylemiş olduğunu yazmakta idiler. Bu beyanati mevzuu bahseden Taymis gazetesi diyor ki:

Reisicümhur Ruzveltin beyanatına dair Amerikan gazetelerinin yaptığı neşriyatın Reisicümhurun niyetlerine uymadığını zannetmek için hiçbir sebep görmiyoruz.

Amerika efkârı umumiyesinin 1914 de olduğundan çok daha ziyade lehimizde bulunduğunu kaydetmemiz lâzımdır.

Daily Telegraph diyor ki: Reisicümhurun beyanati, ötedenberi takip ettiği siyaseti muzaffer kılmak için şiddetle mücadeleye azmetmiş olduğu suretinde tefsir edilebilir. Bu siyasetin esası mütevacizlere yardım etmemek ve demokrasilere yardımda bulunmaktır.

Daily Herald da şöyle yazıyor: Bir harb takdirinde Amerikadan yardım göreceğimiz keyfiyeti bizlere ferahlık verecek mahiyettedir. Fakat biz asil sevindiren cihet bu beyanatın harbi derhal uzaklaştırmış olmasıdır.

İtalyanların cevabı

Roma, 2 (Hususî) — Gazeteler, Ruzveltin nutkunu şiddetle tenkid etmektedirler.

Bu nutuk hakkında «Ciornale d'Italia» da bir mekale yazan Virjino Gayda, Ruzveltin «Amerikanın hududları tâ Renedir» sözünü mevzuu bahsederek, İtalya ve Almanyanın müşterek hududlarının da «Tâ Panama kanalında» bulunduğunu bildirmektedir.

Roma, 2 (A.A.) — Ruzvelt aleyhinde İtalyan matbuatı şimdiye kadar bugünkü gibi şiddetli neşriyatta bulunmamıştır.

Faşist mehafili, şu kanaattedir ki, Ruzvelt Fransanın Amerika için bir ileri hareket olduğunu söylemekle Avrupada başlıyan uzlaşma tesebbüslerini baltalamak hovesindedir. Totaliter memleketlere karşı Ruzveltin aldığı vaziyet harbcuysane telâki edilmekte ve Nevyork gazetelerinin neşriyatı İtalya ve Almanya ya karşı bir harb açılmasını isteyenlerin eseri olduğu beyan olunmaktadır.

Almanya da hayret

Berlin, 2 (A.A.) — Alman siyasi mehafilinde beyan olduğuna göre, Amerika Reisicümhuru Ruzveltin âyan ordu encümeninde yaptığı beyanata hayret etmek lâzımdır.

Berlinde zannediliyor ki, Ruzvelt bu beyanatile bir manevra çevirerek bir takım dahili müşkülâtı gizlemek ve aynı zamanda Hitlerin nutkunun bütün dünyada uyandırdığı müsaid intibai baltalamak istemiştir.

Fransanın Amerikadan tayyare satın alması etrafındaki siyasi hadîseleri Berlin mehafili büyük bir dikkatle takip etmektedir. Çünkü herkesçe malumdur ki, bu tayyare satışları Amerikanın Paris büyük elçisi Bullitin tavsiyesiyle yapılmaktadır. Bullit Reisicümhur Ruzveltin çok samimi dostu olduğu gibi Stalinin de müşaviridir. Gene bu satışların siyasi noktai nazarları belli olan Amerika maliye nazırı Morgenthau müzaheretle yapıldığı da bellidir.

Alman gazetelerine göre

Alman gazeteleri, Ruzveltin bu manevraları kendisini hücumlardan korumak için yaptığını yazıyorlar ve borsada Hitlerin nutkundan sonra hâsil olan sükkünün bazı alâkaad mehafilin işine gelmediği için gene borsayı karıştıracağı da istihdaf eylediğini kaydediyorlar.

Berliner Boersen Zeitung diyor ki: «Hitlerin nutkundan 24 saat sonra Ruzveltin böyle bir harb tehlikesini ortaya atacağını zannetmezdik. Hitlerin nutku kuvvetli sulh azminin intibai altında kalmıştı. Fakat bu intiba Amerika Reisicümhurunun işine gelmedi. Derhal demokratiklerin otoriter devletlere karşı ayaklanması için hücum borusunu aldı. Ruzvelt, nutuk silsileleriyle İngiltere ve Fransayı Almanya ve İtalya ile takip ettikleri anlaşma siyasetinden vazgeçirmek istiyor. Amerika hududlarının Fransa topraklarında müdafaası lâzım geldiğini söylemekle Ruzvelt, Almanya ile Fransa arasında bir hudud meselesinde oldu-

ğuna dair Fransız ve Alman hariciye nazırlarının geçenlerde imzaladıkları deklarasyondan tegafül ediyor. Hitlerin nutkunun hakiki manasını anlamak istemiyor ve harbi teşvikte daha büyük bir ısrarla devam ediyor.

Ruzvelt, Berlin - Roma - Tokyo müessesine karşı demokrasilerin mücadelesinde Amerikanın demokrasilere yardım edeceğini söylüyor. Fakat unuttuyor ki, bu müessesel demokrasilere karşı değil, bolşevikliğe karşıdır. Ruzvelt, bolşevikliğin büyük bir demokrat müdafidir. Sovyet Rusya dahilî buhranlar neticesinde zayıf düşelidenberi Ruzvelt kendini komünistliğin askerî şampiyonu olarak telâkki ediyor.

Eğer Amerikan gazetelerinin Ruzveltin beyanati hakkındaki neşriyatı tamamiyle doğru ise Amerika Reisicümhuru maskesini hayret edilecek bir surette atmış ve sulh ve anlaşmayı baltalamak ve enternasyonal kuvvetlerin bir tahrir aleti yapmak üzere kudret ve nüfuzunu suistimal etmekte bulunmuştur.»

Berliner Lokal Anzeiger şöyle diyor: Hükümetle muhalefet arasında cereyan edecek mübareze Ruzvelt tarafından sarfedilen faaliyetin ne dereceye kadar dahili sebeblerle istinad ettiğini bize göstermektedir. Filhakika Amerikanın içtimaî ve iktisadî vaziyeti günden güne güçleşmektedir. Avrupa memleketlerinin başlıca vazifesi deniz aşırından gelen ve sulhün ihlâlini istihdaf eden tesebbüslere şiddetle karşı koymaları lâzımdır.

Fransızlar ne diyorlar?

Paris, 2 — Fransız matbuatı Bir esik Amerika Reisicümhuru Ruzveltin âyan ordu encümenindeki beyanata genişçe yer ayırmaktadır.

Borgues Petit Parisiende eski İngiliz Başbakanı Baldwinin bidayette harikulâde görünüp sonradan fiiliyata geçen «İngilizin bu hududları Ren üzerinde» tarzındaki beyanatına telmihte bulunduğundan sonra şöyle diyor:

«Amerika bu karara varmış olmaktan henüz uzaktır. Fakat vaziyeti vahimleşirse bu kanaate, Berlin ve Romada düşünülmediğinden daha süratle alışabilecektir.»

Epoque gazetesi şöyle yazıyor:

Ruzveltin beyanati fevkalâde mühimdir, hususile ki Fransaya yüzlerce tayyare satılacağına dair yapılan vâdî derhal takip eylemektedir. Binaenaleyh Alman matbuatı Ruzvelte karşı köpürmekte tamamiyle haklıdır. Filhakika Almanya, İtalya ve Japonya temiz fikirlerle hareket etselerdi hiç kahrta düşmemeleri lâzım gelirdi. Demokrasiler harbeli değildir ve müdafaalarını bile düşünmeye biraz geç kaldılar.

Nevyork Herald diyor ki: Ruzvelt verdiği kararla sulh ümidini parlatmıştır. Çünkü İtalya ve Almanya ve Japonya bir harb takdirinde karşılıklı olarak yalnız Fransa ve İngiltereyi değil, Amerikayı da bulacaklarını görürlerse kaybedecekleri daha evvelden belli olan bir sergüzeşte atılmıyacaklardır.

Exelsior gazetesi, Pariste bulunmakta olan bir Amerikan devlet adamının şu sözlerini naklediyor:

«Bir harb takdirinde asker göndermek haricinde demokrasilere her yardımda bulunacağına dair Ruzveltin beyanati Amerika efkârı umumiyesine tamamiyle uygundur. Çünkü Reisicümhur ancak efkârı umumiyeyi uzun müddet yokladıktan sonradır ki, açuk vaziyet almıştır.»

Amerika matbuatının tefsirleri

Nevyork, 2 (A.A.) — Amerikan matbuatı, Ruzveltin beyanatını hararetle karşılamaktadır.

Nevyork Herald diyor ki:

«Milletimiz, 1914-1917 ye nisbetle daha iyi hazırlanmış olarak bugünkü buhranlara vaziyet almaktadır. Ruzveltin demokrasiler lehindeki hattı hareketini tamamiyle tasvib ediyoruz. Çünkü dikta-
törlerin düşüncesini ediyerek, çünkü bütün demokrasilerin elbirliği hareketini icab ettirecek bir dereceyi bulmuştur.»

Nevyork Times Almanyanın, Avusturya ve Çeko-Slovakya'yı ele almak için müracaat etmiş olduğu usulleri hatırlatarak Hitlerin son nutkuna itimad edil-

Londra Moskova ile münasebatını genişletiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yeni sefir, Kaleninden başka, hariciye komiseri Litvinof ile de uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

İngiliz - Sovyet münasebatını mevzuu bahseden «Niyuz Kronikl» gazetesi de şu suali sormaktadır:

«— İngiliz, Sovyet Rusya gibi kuvvetli bir doste kaybeder silâhlanna için sarfettiği milyonlar boşa gitmiş olmaz mı?»

Gazeteler umumiyetle, İngiliz - Sovyet münasebatının takviyesine taraftarlardır.

Diğer taraftan Royter ajansı da, İtalyanın Sovyet Rusya ile ticarî münasebatını islaha çalıştığını bildirmektedir.

İngiliz kabinesi 24 saat içinde üç defa top'andı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İhâ nazırlığına, millî müdafa nazırı Tomas İnskip te Dominyonlar nazırlığına nakledilmişlerdir.

Başvekil Çemberlayn, dün gece Buckingham sarayında kral ile uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Bir köylü bir kıızı kaçırdı öldürdü

Denizli (Hususî) — Denizlinin Kayhan köyünden Hüseyin kız Cemileyi kaçırmak isteyen aynı köyden Ahmed Aktaş, Cemilenin mümanaatı üzerine kızını, elinde bulundurduğu tabanca-yı Cemilenin göğsüne sıkmış, çıkan kurşunlarla yaralanan Cemile Memleket hastanesinde 24 saat sonra ölmüştür. Katil Aktaş yakalanmıştır.

memesi lâzım geldiğini yazıyor ve diyor ki:

«Belki Ruzveltin metin itibarile bizim hududumuz Fransadadır» dememiştir. Fakat Reisicümhurun sözlerini işitenler, Fransanın bir ileri kale olduğu ve binaenaleyh tıpkı topraklarımız gibi müdafaası icab ettiği intibaini hâsil etmişlerdir.

Dünya bir yanardağ üzerinde

Vaşington, 2 (A.A.) — Âyandan ismini vermemek isteyen bir zat, Bay Ruzveltin âyan meclisi ordu encümenindeki beyanatına müteallik olan gazete haberlerini teyid etmiştir. Mumaileyh, Ruzveltin dünyayı «indifa etmek üzere bulunan bir yanardağ üzerine oturmuş» şeklinde tasvir etmiş olduğunu söylemiştir.

Bu zata göre Reisicümhur, Amerikanın, siyaseti ne olursa olsun bu indifam netayicini hissedeceğini söylemiş ve demokrasilerle mesai birliği yapmanın Amerikanın menfaati dahilinde olduğunu beyan etmiştir.

Demokrasinin son kalesi

Reisicümhurun Fransa ile İngilterenin bir harbde mağlûb olmaları halinde Amerika cümhuriyetlerinin demokrasinin son kalesi olduğunu söylemiş olduğu da rivayet edilmektedir.

Muhafifler harekete geçtiler

Vaşington, 2 (A.A.) — Reisicümhur Ruzveltin âyan ordu encümeninde yaptığı beyanat muhalefeti harekete getirmiştir.

Muhalefet haricî siyasete aid bütün meselelerin halka bildirilmesini istemeye başlamıştır.

Hariciye ve hükümet azaları, ordu encümeninin, Reisicümhur tarafından verilen izahatı çok iyi karşılamış olmasından dolayı memnuniyet beyan eylemektedir.

Ruzvelt, manevralarda bulunacak

Guantanamo, 2 (A.A.) — Salâhiyetler mehafilden bildirildiğine göre, Reisicümhur Ruzvelt Amerikan donanmasının Atlantik denizindeki büyük manevralarının bir kısmına Houston zirhisi üzerinde iştirak edecektir. Bu manevraların hedefi, bütün Amerika sahillerini Avrupadan gelecek bir taarruza karşı müessir bir tarzda korumaktır.

Karolin adaları

Vaşington, 2 (A.A.) — Mebusan meclisi bahriye encümeninde beyanatta bulunan cümhuriyetçi mebus Maas, Almanyanın Karolin adalarını Japonyanın muvafakatle tahkim etmekte olduğuna dair mevsk haberler almış olduğunu bildirmiştir.

İspanyada harb tekrar şiddetlendi

Cümhuriyetçiler İtalya, Almanya'dan silâh alıyorlarmış

Londra 2 (Hususî) — Cümhuriyetçi İspanyanın mebusan meclisi (Kor-tez), dün gece hükümetin yeni merkezi olan Figuerasda, eski kalenin bodrumlarında bir toplantı yapmıştır.

İçtiman yeri ve saati, ikinci vaktine kadar gizli tutulmuştur. Reye müra-caat edilmiş ve hükümetin mukavemet siyaseti ittifakla tasvib olunmuştur.

Bu münasebetle söylediği nutukta Başbakan Negrin, Cümhuriyet hükümeti tarafından düşünülen son haddeğin mukavemet sebeplerini saymış, hükümet her ne kadar Katalonya arazisini terke mecbur olmuşsa da merkez ve cenub mntakalarında mücadelenin devam ettiğini, hattâ Katalonyada da mukavemetin mümkün olduğunu söylemiştir.

Bundan sonra Negrin, şimdi hükümet kuvvetlerinin gerek İtalya, gerek Almanya'dan kaçakçılık suretile silâh tedarik etmiş olduklarını söylemiş ve hükümetin, kuvvete istinad etmeden, otoritesini idame ettirdiğini ilâve etmiştir.

Paris 2 (Hususî) — İspanya hududunda yapmış olduğu teftişin neticele-ri hakkında beyanatta bulunan Dahiye Nazırı Sarraut, 45,000 İspanyol kadın ve çocuğunun kabul ve işe ve evvelce tayin olunan departmanlara izam edilmiş olduğunu söylemiştir. Sıhhiye trenleri, önümüzdeki günler içinde ağır yaralıları memleket dahiline nakledeceklerdir. Mülteciler için hududun 10 kilometre kadar gerisinde bir sıhhiye kordonu tesis edilmiştir.

Şiddetli muharebeler

Madrid 2 (A.A.) — Millî müdafa

nezaretinin bir tebliğine göre, Katalonya cephesinde çok şiddetli muharebeler olmakta ve Cümhuriyetçiler büyük bir mukavemet göstermektedir. Düşman Magrat mntakasında ancak hafifçe ilerleyebilmiştir. Diğer bütün mntakalarda düşman durdurulmuş «tur.

Burgos 2 (A.A.) — Frankistler, Vich'i işgal etmişlerdir. Bu kuvvetler, Katalonyanın diğer mntakalarında da ilerlemişlerdir.

Bombardımanlar

Valansiya 2 (A.A.) — Bu sabahki hava bombardmanı neticesinde 11 kişi ölmüş ve 29 kişi yaralanmıştır. Saat 1,30 da beş tayyare limana bombalar atmışlar ve ticaret vapurları üzerinde hasarat husule getirmişlerdir.

Saat 9 da 28 tayyare şehre 80 bomba atmışlar, 9,40 ta beş tayyare Etagre şehrinin iç taraflarına bombalar atarak 11 binayı tahrib etmişlerdir.

Eski Kral, Franko'yu tebrik etti

Londra 2 (Hususî) — Eski İspanya Kralı Alfons, General Frankoya bir telgraf çekerek son muvaffakiyetinden dolayı kendisini tebrik etmiştir.

Franko, bu telgrafa mukabelede bulunarak teşekkürlerini bildirmiştir.

Son harb vaziyeti

Perpignan 2 (A.A.) — Hududdan gelen haberlere göre, İspanyol ordusu kendini toplamışa benziyor. Bu ordu Franko kıtaatının taarruflarına karşı yeniden tesis ettiği müdafa hattında dayanmaya başlamıştır. Bu hat, Loireten başlayarak şimalinden geçmekte ve Organanm cenubuna muntahi olmaktadır.

Nafia Vekâleti İstanbul tramvay şebekesini islah için neler düşünüyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ikmal edilmiş olacaktır.

Tramvay ve tünel için bir müddet hükümet tarafından idaresi ve ileride Belediyeye devri mutasavverdir. Bu maksadla Nafia Vekâleti şebekenin islahı ve halkın istirahatının temini gayesiyle alınacak yeni tedbirler hakkında bazı tetkikler yaptırmıştır. Tramvay biletlerinin tünelde de muteber tutulması düşünülmektedir.

Bundan başka tünelin Galatadaki giriş kısmında geniş bir meydan açılması ve tramvay arabalarının tünelin ağızına kadar yanaşması mevzuubahstir. Bu suretle Beyoğlundan tünel ile Galataya i-

nen bir yolcu Beşiktaş, Bebek veya Fatih'e gidecekse tramvay arabasına burada ve tünelden çıkar çıkmaz binebilecektir.

Tünelin Beyoğlu kısmına tesadüf eden meydan da genişletilmesi mukarrerdir. Galatasaraydan Köprüye inen tramvay hattının güzergâhının değiştirilmesi ve birçok kazalara sebebiyet veren Şişhan yoluyla Bankalar caddesi gibi dar bıs caddenin tramvay seyrüseferinden kurtarılması esas düşünülmektedir.

Hattın eski İngiliz sefarethanesi yanındaki yoldan ve yeni açılan caddeden Azabkapısına indirilmesi ve buradan Galataya geçmesi üzerinde durulan ve tetkik edilen cazib bir fikirdir.

Denizbankta yapılan tetkikler ilerliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Denizbankın 939 bütçesi henüz tasdik edilmemiştir.

Denizbankta tetkiklerde bulunan üç müfettiş ilâveten Ankaradan üç müfettiş daha gelmiştir. Bu müfettişler tetkiklerinin neticesinde Umum Müdür Yusuf Ziya Erzincan ve İktisad Vekili Hüsnü Çakır ile temaslarda bulunacaklar ve halen tetkikat ile meşgul olan müfettişlerin me-saisine yardım edeceklerdir.

Gerek mevcut ve gerek yeni gelen müfettişler bilhassa Satie ve İmpeks şirketi meseleleriyle meşgul olacaklardır.

Satie meselesi etrafında yaptığımız tetkikata nazaran, Elektrik İdaresi Umum Müdürlüğü, Satie binasını mevcut

istimlak kanunu ahkâmına tevfiikan, kanunî değerine göre yani 106.000 liraya satın alacaktır. Fakat bu hususta henüz Nafia Vekâletinden gelmiş bir emir mevcut değildir.

Bayram münasebetiyle resmî dairelerin tatil olması, bu husustaki tahkikatı kısa bir müddet için durdurtmuştur.

11 Vapur siparişi hakkındaki tahkikat

Deniz Ticareti Müdürlüğünde; Denizbank için ismarlanacak olan 11 vapur hakkındaki tahkikatı idare eden müfettişler arife günü de çalışmalarına devam etmişler ve İktisad Vekili Hüsnü Çakır'dan talimat almışlardır. Müfettişler meselesine, Bayram dolayısıyla, gelecek Pazartesi günü tekrar başlayacaklardır.

Trakyada hayvancılık inkişaf ediyor

Edirne (Hususî) — Geçen sene dört vilâyetin ve bir de İnanlı aygır deposunun damızlıklarının iyi neticeler verdiğini bildirmiştik.

Aşım durakları Dahiliye Vekâletinin dağıtılması ve Ziraat Vekâletinin verdiği tipler üzerinden daha 18 tane yaptırılacak ve bunların sayısı 41 merkezi bulacaktır. En az 6 merkezde veterinerlere sun'ı tohumlama yaptırılacaktır. Bu sene İnanlı aygır deposunun at ve inek kadrosu artacağı gibi bir de tay büyütme ve yetiştirme çiftliği açılacaktır.

Umumî Müfettişliğin üç sene evvel açtığı ve idare etmekte olduğu boğa ve

tay büyütme çiftlikleri en az 350 baş damızlık ve yetmiş tay vermiştir. Bu pratik ve çok verimli sistem devam edecektir. Eneme mntakaları dördüncü yıl programına devam edecektir. Bu boğalar bu mntaka köylerine tercih ediliyor.

Hayvan gıdalarına ve hele boğa yetiştirme işlerine çok ehemmiyet verilmektedir. Kavakçılık ve fidancılık da ayrıca yürümektedir.

Kollektif fidanlıklara bu sene teşvik fahşından permi verilecektir. Diğer taraftan hayvan sergilerine bu sene yetmiş esterler dahi sokulacak ve prim verilecektir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi KADIN VE ERKEK

Çeviren: Suad Derviş

Bir an birbirlerine baktılar. Kadın açık kapının kanadını parmaklarıyla sıkıyordu. Ayaklarından dizlerine doğru bir sıcaklığın çıktığını hissediyor ve karşısındaki adama ısrarla bakıyordu.

— Görüyor musun?
Erkek gözlerini yere eğmiş, hasırın üzerindeki lekeleri sayıyor ve düşünüyordu: «Benim ayaklarım da bu lekelerle yenilerini ilâve edecek. Beni buradan kovduğunuz zaman benim ayak izlerim de burada kalacak.»

Eli korkuluktan merdivenlerden ineneğini düşünüyordu.

Kadın kalbinin şiddetle çarptığını hissediyordu. İşsizlik krizleri içinde kullandığı eski sistemleri tatbik etmeği düşünüyordu: «Sakin olmak istiyorum... Sakin olacağım...» İçinden sanki başka bir kadın onun titredim imiş gibi ellerini havaya kaldırmaya, halının üzerine yığılmak gibi sun'î hareketlere sevk etmeye uğraşıyordu... İçindeki bu deli kadını susturmağa uğraştı ve muvaffak oldu. Soğuk kanlılıkla:

— Gir içeri, dedi.
Erkek girdi.

Arkadan kapının kapandığını işitti. Kadının arkadan erkeğin saçlarını, omuzlarını seyrediyordu. Sonra öne geçti. Dudakları heyecanla titriyordu. Yanakları ateş içinde yanıyor. Erkek tanımadığı eşyaya bakıyordu. Bakır portmantoyu gördü: «Hayret! Bu kötü portmantoyu de-ğıştirmemiş» diye düşündü. Sonra birden içinde, yüzüne otuz yaşında maskesini takan bir his duydu. Yanaklarını şişirdi.

Mutfaktan oldukça kuvvetli bir lâhana kokusu geliyordu. Erkek genç bir Panleffe Traversacın oradan oraya koşacağı, eşyanın yerlerini değiştireceğini, sağa sola emirler vereceğini ve kocasının yanına koşarak ellerini-onun elleri arasına bırakacağını düşünmüştü.

Halbuki Madam Traversac gayetle sakin bir şekilde ve enerjik adımlarla önde yürüyordu. Kendisine şimdi âdeta yabancı gelen bu kadının arkasından yürüyor ve içinde kısa ökçelerini, genişlemiş olan kalçalarını tenkid ediyordu: «Al lahim ne kadar değişmiş, ne fenal!» sonra gözleri aynadaki, ince, uzun boylu ve şakaklarına hafif ak düşmüş erkek ha-yaline tebessüm etti. Bu erkek nefesi daralmış, yaşlı bir kadının arkasından yürüyordu.

Geniş bir koltuğa gömülmüştü. Gözleri gene duvarlarda dolaşıyordu:

«Ben burada ne arıyorum?» diye düşünüyordu.

Odamın sıcaklığına, tavanın in-

sanın üzerine yıkılacakmış gibi basıklığına kızılıyordu. Masanın üzerinde sun'î meyvalar vardı, yutkundu. Paule onun şapka ve pardesüsünü almıştı. Silâhları elinden alınmış gibi idi. O böyle şiddetli sahnelerde daima elleri pardesüsünün cebinde ve şapkası kaşının üstüne doğru eğilmiş olarak girmeye alıştı.

Kayıtsızlık göstermeğe uğraşıyordu. Kadın masanın üzerindeki bir sigara kutusunu erkeğin önüne doğru tuttu:

— Daima sigara içiyor musun?
Diye soruyordu. Erkeğin sigarayı reddetmesi üzerine de:

— Şimdi de ben sigara içmeğe başladım, diye ilâve etmişti. Ne yaparsın, hayati!

— Evet, hayat!
— Beni görmek mi istiyorsun? Bu kadar uzun zamandan beri...

Kadının oturduğu yerin tam karşısında bir ayna vardı. Gözleri mütemediyen bu aynada idi. Bu sahte itidal ve soğukkanlılığından korkuyordu. Yüzündeki çizgilerle dikkatle bakıyor ve:

— Bu çizgiler yoktu. Yeni peyda olmuşlar, diye düşünüyordu.

Karının kemerile saktı, etekliliğini düzeltti ve tırnaklarına bakmaya başladı. Erkek ona bakmıyordu. Bu abdalca döşenmiş ve lüzumundan fazla süslü o - dadan kurtulmak, yahud da ona hakikati söylemek istiyordu.

— Ayrıldığımız günden beri mütemediyen seni düşündüm. İnsan istediği şeyi yapamıyor, işler... Sen de bilirsin ya!

Kadın:
— Her zamanki gibi iyi yalan söylüyor, diye düşünüyordu. Sonra erkeğe döndü:

— Evet... O zamanlar serbesttin... Ya şimdi?

— Şimdi mi? Şimdi bedbahtım Paule... Bunu söylerken kendi kendine şöyle düşünüyordu:

— Şimdi bedbahtım, fakat bunu söylemek benim için ne kadar ayıp! Seni, terkeden bir kadına gelip gururunu kırarak bunu söylemek. Bu kadın ki seni on sene elinde tutmuştu. Buna nasıl muvaffak olmuştu? Kendinden de yaşlı olduğu halde...

— Sen mi bedbahtsın?

Kadın gençliğini muhafaza etmek is - termiş gibi dik oturuyordu. Erkek hain gözlerle kadının yüzündeki çizgilere, kırışıklıklara, biraz sarkmış olan çenesine ve elbisesinin üzerinde duran eline bakıyordu. Pudralar yanaklarında ayrı duruyordu. Pudranın altında derisinin parladığını görüyordu.

— Bir kadını seviyordum, beni bıraktı, gitti.

Sonra kendinin de hayreti içinde hıçkırarak ağlamağa başladı. Bu onun âsâbını bozmuştu. Fakat Paule de birden yerinden doğrulmuş, erkeğin yanına gelmişti. O da ağlıyor ve bir taraftan da onun gözlerinin yaşını siliyordu. Ona söylemek için zihninde hazırladığı sitemli sözleri büsbütün unutmuştu. Ona:

— Mösyö, sizi artık tanımıyorum... Sizi çoktan unuttum, mösyö...

Halbuki o şimdi erkeğin kulağına şunları mırıldanıyordu:

— Küçüğüm! Seni o kadar bekledim ki! Artık her şeyin bitmiş olabileceğine inanmıyordum. Kaprislerini, kaçışlarını, hepsini affedecektim. Fakat senin sabrını kalmamış. Benim hemen ihtiyarlamaklığım lâzımmış. Sen o kadar güzeldin ki, biraz evvel içeri girdiğim zaman düşmemek için kendimi zor zaptettim. Dinle beni... Bana hepsini anlatırsın... Sonra... Ne yapabileceğimizi düşünür kararlaştırırız. Fakat artık geri dönme... Buradan gitme...

Başını, önünde diz çökmüş ve yalvaran bu yaşlı kadına doğru eğdi. Bu anda görülmeyen bir saatin çalınmasını bekliyordu. o zaman, bacaklarına sarılmış olan bu kadını sürüklüyerek kalkacak: «Bırak beni! Bırak beni diyorum, sana» diye bağlıracaktı. Sonra dışarıya çıkacak, orada havaya, hayata kavuşacaktı. Halbuki odada saat çalmıyor ve gazocağının çıkardığı muttarid ses ve yaşlı kadının hıçkırık larından başka bir şey işitilmiyordu. O kadar yaşlı mı idi? Dışarıda hava ne kadar güzeldi. Yalnızlık, şiddetli aşk... Yahud da burada kalmak... Hangisi daha iyi idi? Ne için burada kalmamış? Bu suretle artık kimse tarafından aldatılmak tehlikesi de kalmadı...

Islak ve kahve rengi gözlerle ona bir köpek sadakatle bakıyordu.

— Seni tekrar bulacağımdan emin idim.

Birdenbire erkek yerinden doğruldu. Kendini gençleşmiş hissediyordu. Bacaklarına sarılan kadını hafifçe itti. Antrede duran şapka ve pardesüsünü aldı.

— Affedersin... Seni tekrar görürüm... Affet.

Dedi ve dışarı çıktı.

Kadın pencereye koştu, açtı ve «Jean!» diye bağırdı. Erkek onu işitmemişti. Göğsünü şişirmiş vahşi bir yürüyüşle uzaklaşıyordu.

İşkencem sonunda vardığım netice: balo dönüşündeki kararımın yarı yarıya zayıflayışı ve yarı yarıya iflâs edışı! Çünkü ertesi gün Adadan kaçamadım; yalnız, Süheylâyı görmemek için, tam bir gün, bir gece, evde bahçeye bile çıkmadan odama kapadım vücudümde kırıklık var bahanesile yemeklerimi bile odama getirttim ve hiç durmadan okudum, yazdım, resim yaptım. Fakat gene de Süheylâyı düşündüm!

İşte içimin çürüklüğü bundan! İşte ilk yarım iflâsım... Tamı da arkasından geldi! Hem üstelik, daha karışık, daha can sıkıcı vaziyetler ortaya çıkararak...

Önce, hiç beklemediğim bir anda Süheylâyı ile karşılaşmam... Evet, ertesi sabah, bu yirmi dört saatlik itikâfımın henüz zayıflatmadı sandığım Adadan kaçmak kararımı ve hiç kimseye bir şey demeden giyinip bahçeye inmişim ki hayretle karşında onu gördüm, Süheylâyı... Gülşen dadının yanında, bir köşeye yalnız kumlardan ellerindeki küçük kovaları ve kürekleri ile kum doldurup boşaltarak kuleler yapan Erdinçle Ülküyü seyrediyordu. Beni görünce sarardı, bir dakika tereddüd eder, korkar gibi oldu, fakat sonra dudaklarında zoraki bir tebessümle yanıma koştu. Güzel gözlerinde yalvaran bir bakış vardı.

Ah o bakış! Kaç kere onun bîyüsüne kapıldım! Nasıl ki bu defa da böyle oldu. Bana önce, dudakları arasında, şunu fısıldadı:

— Dün akşam sizi çamlıkta her zaman ki yerimizde aradım, bulamadım.

Yalanımı belli etmemek için sesime hafif, müstehzi bir ton vermeğe çalışarak:

ASKERLİK İŞLERİ

İhtiyat eratin yoklamaları

Sarıyer askerlik şubesinde: Şube - mizde yerli ve yabancı herhangi sınıf - tan olursa olsun kayıtlı 310 - 330 dahil doğumlu ihtiyat erlerin senelik ihtiyat yoklamaları yapılacaktır. Bun - lardan 310 - 320 doğumlular 6 - 15 Şubat 939 zarfında, 321 - 325 doğumlular 16 - 26 Şubat 939 zarfında, 326 - 330 dahil doğumlular da 26 Şubat 939 dan 15 Mart 939 tarihine kadar şubeye gelerek yoklamalarını yaptıraca - lardır.

2 — Yoklamalar hergün sabah saat 9 dan on ikiye kadar yapılacaktır. İhtiyat yoklamalarını bu müddet zarfında yaptırmamış olanlarla askerlik mükellefiyeti kanununun emrettiği cezalar tatbik edileceği gibi herhangi resmî ve hususî daire ve müesseseler, fabrika ve - sairede müstahdem olanları yukarıda yazılı olan günlerde göndermeyenler mezkûr kanunun emrettiği ceza tatbik edilecektir.

★

Eminönü yabancı askerlik şubesi - den: 1 — Fatih, Eminönü ve Eyüb kazaları mntakalarında oturan bîlümüm yabancı askerlik şubelerine mensub 310 - 330 (dahil) doğumlularla 335 doğumuların yoklamaları şubemizde yapılacaktır.

2 — Bunlardan ihtiyata nakletmiş olanlardan:

310 - 320 doğumlular 6/2/939 dan 15/2/939 a kadar, 321 - 325 doğumlular 16/2/939 dan 26/2/939 a kadar, 326 - 330 doğumlular 27/2/939 dan 15/3/939 a kadar yoklamaları yapılacaktır.

3 — Yoklamalar hergün sabahleyin saat 9 da şubemizde başlayarak saat 12 de bitmiş olacaktır.

4 — İhtiyat yoklamalarını yaptırmayanlar ve herhangi resmî ve hususî daire, müesseseler, fabrika, gazino ve sairelerde çalışıp da yukarıda ilân edilen günler zarfında yoklamaya gelmeyen ve göndermeyenler hakkında askerlik

kanununun 93 üncü maddesindeki ceza - ahkâmı tatbik edilecektir.

5 — Yoklamalara her mükellef nü - fuses cüzdanı, bir resim ve bir ikametgâh - tedile şubeye gelecektir.

6 — İşbu yoklama askerlik kanunu - nun 33 üncü maddesindeki sarahate göre umumî mahiyetinde senelik bir yoklamadan ibaret olduğu ilân olunur.

335 doğumuların muayene günleri

Eminönü Askerlik Şubesinde: 1 — Bu sene askerlik çağına giren 335 doğumlularla muayeneye ve muamele - leri itibarile bu doğumlulara bırakılan daha evvelki doğumların ilk yokla - maları 6 Şubat 939 dan 15 Mart 939 tarihine kadar devam edecektir.

2 — Eminönü merkezinin ilk yokla - ması 6, 7, 17, 18, 27, 28 Şubat ve 1 Mart günlerinde.

Alemdar nahiyesinin 8, 9, 18, 20 Şu - bat ve 2 ilâ 4 Mart.

Kumkapı nahiyesinin 10, 11, 21, 22 Şubat ve 6 ilâ 8 Mart.

Be yazıd nahiyesinin 13, 14, 23, 24 Şubat ve 9 ilâ 11 Mart.

Küçükpazar nahiyesinin 15, 25, 26 Şubat ve 13 ilâ 15 Mart tarihlerinde yapılacaktır.

3 — Her mükellef bizzat veya bil - vasıta nüfus cüzdanları ve mahalle mümessilleri de beraberlerinde olarak sağlıklarını, sağlamlıklarını, san'atla - rını ve tahsil derecelerini kayıtlarına yazdırmaya ve nüfus cüzdanlarına işa - ret ettirmeğe mecburdurlar. Bunu yapmamış ve yaptırmamış olanlardan askerlik kanununun 93 üncü madde - sine tevfiğin 10 lira para cezasına mahkûm edilirler.

Doktor

İbrahim Zatt Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün Üçüden sonra hastalarını kabul eder.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
Her yerekten sonra muntazaman dışerinizi fırçalayınız.

— Vah vah, dedim, ben daha yukarı - lara çıkmıştım.

Daha yavaş mırıldandı:

— Demek beni beklemiyordunuz?

— Geleceğinizi ummuyordum da..

— Niçin?

— Öyle ya.. yeni arkadaşlar edinmiş - niz. Belki onlarla gezersiniz!

Bu defa sesim oldukça hızlı çıkmış ol - malı ki:

— Susun, yavaş söyleyin, dedi. Hem bu - rada olmaz. Yarın İstanbulda buluşalım. Size her şeyi anlatacağım.

İnadımı kırmak istemiyordum. Fakat ne zayıf bir mücadele!

— Hayır.. istemez. Bana anlatacak hiç bir şeyiniz yok!

— Rica ederim, Tuğrul!

Bu hitab karşısında birdenbire sarsıl - dığımı hissettim. Ben, Süheylânın ağzın - dan sanki ilk defa ismini işitişimdi. Ba - na şimdiye kadar ekseriyetle siz diye hitab etmişti. Fakat en teklifsiz, en sami - mi dakikalarında bile hiç bir sözü bana bu andaki hitabı kadar tatlı gelmemişti. Bu zâfımı o da hissetmiş olmalı ki şuh bir sesle tekrarladı:

— Geleceksiniz değil mi?

— Evet.. yarın..

Vedalaşmak için henüz elini uzatmıştı ki bahçeye annemin indiğini gördüm.

— Annem geliyor, dedim, bir şey belli etme!

Süheylâyı hemen döndü ve biraz evvel bana yaklaşırken dudaklarında beliren tebessümle bu defa anneme doğru yürü - dü. Fakat, aman Yarabbi, annem gayet resmî bir baş selâmile mukabele etti.

Şimdi Süheylâyı olduğu yerde donmuş kalmıştı. Hemen yanına gittim ve artık anneme dönüp bakmadan bahçe kapısı -

na kadar onunla beraber yürüdüm. Ayrı - lırken:

— Süheylâyı, dedim, annem de benim gi - bi o gece balodaki halinize sinirlenmişti. Fakat müteessir olma. Bunu sonra görü - şürüz.

Süheylâyı, hiç bir şey demeden, yalnız yüzüme hazin bir nazarla baktı. Bu na - zarda kendisini masum göstermek isteyen bütün manalar vardı.

Kendim onu o anda affetmiştim.

★

Ertesi gün, Beyoğlundaki Madamın a - partmanında sabırsızlıkla onu bekliyo - rum. Koskoca oda âdeta bana dar geli - yordu. Çünkü korkuyordum, gelmiyecek diye... Annemin bahçedeki istiskalini bir ceza olarak benim üstüme yüklemesini diye... Peki amma ne yapabilirdim? O - nun yanında annemle münakaşa mı ede - cektim? Hem bakalım, annem o kızın - lıkla daha âleriye gider de kızın büsbütün kalbini kıracağı bir takım sözler de söy - lerse doğru mu olurdu? Esasen o soğuk baş selâmı üstüne, Süheylâyı gittikten son - ra anneme lâzım gelenleri de söylemiş - tim:

— Ayıb ettin.. nihayet anası yanında.. tanıdıkları ile denizde bir gece gezintisi yapmışlar, demiştin. Annem de:

— Peki amma, o hanım da utanmamış mı? diye cevap vermişti. Hasta kocasını baloya gidiyoruz diye kandırıp gece ya - rısı bir sürü tanıdığı, tanımadığı erkekle denizde dolaşmaktan? Bilhassa motörde içip içip sarhoş olmaktan? Üstelik kızına da içirmekten?

Ben onun bu sözüne hak vermeye be - raber, konuşuk ve taşkınlık hatırı say - mamızı ileri sürmüştüm.

(Arkası var)

Son Postanın edebî romanı: 43

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Avuçlarını ona kâse yapar - dım ve dizlerimi, uyuduğu za - man yastık... Güneş gözlerini incitirse ellerimle hafifçe kapar, dudaklarını gülmeşten daha sarı ipek saçlarına sü - rerdim. Ve böyle Âdemle Havva gibi, yalnız ikimiz, iki ruh, iki beden yaşar - dık. Hem onlardan daha mes'ud bir ö - mürle, hiç bir cennetin ayrılık acısını duymadan...

Ne hayal! ne boş, ne gülünç hayal! Fakat ah, bu hayal hakikat olabilse idi bugün ben, evvelki ızdırablarımı aşan bu ızdırabı yaşar mı idim? Dün, hiç ol - mazsa, Süheylâyı ve Süheylâyı olan aşkı düşünürken yalnız istiklal için üzülüyor, korkuyordum. Bugünse o korktuğum tehlike pek çabuk yaklaştı, o kadar ki onun başı ucunda dolaşıyor. Sevdiğimi hangi ellere kaplıraca - ğım?

★
Bütün gün, içimde bu yara ile, çam - lıklarda dolaşım. Nihayet akşam olunca, İsa tepesinin en yüksek noktasına çıktım. Rum ayazması, bulunduğum tepeden a - şağıda kalmıştı. Etrafımda kararar çam - lar, gittikçe hafifleşen hisiltularla bana teselliye benzer bir şeyler fısıldıyor sanı - yordum. Karşımda, uzakta, Heybeli ve

onun arkasında Burgazın üstü, içiçe geç - miş ve böylece ufkun dibine yapışmış heybetlerle heyulâlar gibi görünüyor ve öndeki kocaman cüssenin pırıl pırıl ya - nan ilk ışıkları bu esrarlı dev vücudün yerlerini şaşırmış sayısız gözlerini andı - rıyordu.

Ve deniz, benim tepemle karşıdaki aza - metin arasında, sanki siyahlaşa siyahlaşa göklere ve göklerden üzerine devrilecek bir katran kaynaşısı manzarası alıyordu.

Artık bu tepenin arkasında, Maden uf - kunda her akşam daha geç doğan ay, bu dakikada bu yükseklikten de uzaktı. Fa - kat Süheylâyı geçen akşamımda hangi ay yolunu aydınlatılabildi? Ben artık kendimi kendi irademle karanlığa mah - kûm etmişim. Düşünüp taşınmışım: Sü - heylâyı bir daha görmeyecektim ve ya - rın Adadan kaçacaktım.

★
İnsan bir kere âşık olmasın! Yoksa beş yaşında ne kadar çocuksa, yirmisinde de odur, hattâ benim gibi altı yıl fazlasile yirmi altısında da... Bundan sonrası kendim henüz yaşamadım ki tecrübemle tayin edebileyim!

★
Şimdilik, yirmi dört saat süren gönlü

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Namuslu bir iş adamı

Dura ile ciddi bir surette konuşmağa karar verdim

di de beni yukarıdan aşağı kadar süzdükten sonra:

— Ne o Sarafim!.. Bugün halinde bir tuhafluk var. Süt dökmüş kediye benziyorsun.

Dedi.
Fakat gözlerinde o kadar tatlı bir ifade vardı ki, beni derhal cezbedti. Hemen, ellerimi uğuştura uğuştura ona yaklaştım. Derdimi dökmeye başladım:

— Ahmed bey!.. Bizim işin, çıkmaz bir yol olduğunu anladım. Artık töbekâr olmaya mecbur kaldım. Gittim, kendime iş aradım. Hattâ iş idarehanesine iki buçuk lira da yatırdım. Fakat beni bu işe almak için kefil istiyorlar. Fakat, bana kim kefil olur?.. İşte şimdi, derin derin onu düşünüyorum.

Ahmed bey, kaşlarını çatı. Bir kaç saniye bıyıklarını büke büke yüzüme baktı:

— Hangi iş idarehanesi?
Dedi... Biraz evvel çıktığım idarehaneyi tarif ettim. Gülümsedi:

— Mademki töbekâr oluyorsun, Sarafim.. sanâ, ben kefil olacağım. Gel bakalım.

Diye, Galatasaraya doğru ilerledi.

İdarehaneye gittik.. Ahmed bey, hüviyetini bildirdi. Bana kefil olmayı kabul etti.

Böylece (Pariziyana) ismindeki bara yerleştim. Fakat, herkesin gözü önünde dolaşarak nazarı dikkati celbetmek için büfecilik hizmetini kabul ettim... İşte, hayatımda meşru olarak kazandığım para, buradaki hizmetime mukabil aldığım paradır.

Pariziyana yerleştiğimi Duraya bildirdiğim zaman, çok sevindi. Ve derhal, resmen nişanlanmamızı teklif etti.

Fakat ben ihtiyatlı hareket etmeyi muvafık buldum.

— Acele etme Dura.. Birkaç para biktirelim. Ondan sonra, her şeye hazırım.

Dedim... Bu hareketimle, çok isabet etmişim.

Çünkü, aradan yirmi gün geçmez, barda mühim bir hâdise zühür etti. O tarihte İstanbul harb zenginlerinin ve yüksek hovardalarının kaynak yerini olan meşhur bar, birden-bire kapanıverdi.

(Arkası var)

Öyle bir hüviyete ve maziye malik idim ki, hiçbir namuslu adama giderek onun kızını istemeğe cesaret gösteremezdim. Fakat, Dura ile birkaç zaman geçirdikten sonra, artık karnı doymuş bir kedi gibi, yalana yalana bir tarafa çekilivercek vaziyette değil dim.

Bu olgun vücudlu ve hayrete şayan derecede taşkın, hassas ruhlu Musevî kızı, beni çelik zincirlerle kendisine bağlamıştı. Artık ondan ayrılmak imkân ve ihtimalim kalmamıştı.

Günün birinde karar verdim. Artık mesleğimi değiştirecek, temiz bir işe girecektim. Bu işte muvaffak olduğum takdirde, ne yapıp yapıp Dura ile evlenecektim.

Fakat, gireceğim namuskârane iş, hiç şüphesiz ki bugünkü gizli ve kirli kazancım kadar bana bir menfaat temin etmeyecekti. Tabiidir ki bu da, Duranın nazarı dikkatini celbedecekti. Belki de onun içine bir şüphe verecekti.

Bunun önünü almak için, bir gün Dura ile ciddi bir surette konuşmaya karar verdim:

— Dura!.. Komisyon işlerini yapanlar o kadar çoğaldı ki, artık bunda hiç bir kâr kalmadı. Ben, başka bir işe girmek istiyorum.

Dedi.
Dura, bu fikrimi gayet tabii bularak, hiç düşünmeden cevap verdi:

— İş olsun da, ne olursa olsun.

— Amma, belki bugünkü kadar kazanamayacağım.

— Canın sağ olsun. Tek, ekmeğin parasını çıkar da...

— Züğürt olursam, belki beni sevmesin.

— Sen çalıştıktan, daima severim. Elverişli ki, çalış... Daha gençsin. Belki, günün birinde zengin olursun.

Duranın bu sözleri bana cesaret verdi.

Galatasarayda Beyaz Ruslar bir iş bürosu açmışlardı. Her tarafa hizmetçi, açıcı, garson vesaire gibi işçiler veriyorlardı.

Derhal bu büroya müracaat ederek iş istedim. Tallim yardım etti. Büronun sahibini:

— Evvelâ, iki buçuk lira.. Sonra da bir kefil... İş, hazır.

Dedi.
İki buçuk lirayı derhal verdim. Kendimi deftere kaydettirdim. Kefili de bulup, haber verecektim.

Sokağa çıktım. Ellerim pantolonumun ceblerinde olarak dolaşmaya başladım. Dalgın dalgın hem doluyor, hem de halime acı acı gülüyordum.

Kefil.. bana kim kefalet ederdi?.. Hayatta bütün tanıdıklarım, kendim gibi başboş ve mükerrem sabıkalı serserilerden ibaretti. Bunların en akli başında olanlardan birini kefil diye ortaya çıkarmak bile, kıpkızıl bir cinnetti.

Böylece düşünme düşünme Tünele doğru yürürken, tam Venedik sokağının başında, taharri komiseri Ahmed beyle karşılaştım.

Zabita memurlarını görür görmez, — İster o anda bir suçumuz olsun, ister olmasın, — derhal başımızın dönmesi, rengimizin sararması, hareketlerimizin o anda bir kararsızlık alması, pek tabiidir.

Ben de öyle oldum. Ahmed beyin keskin nezarlarından bir an evvel kurtulmak için kalabalığa karışmak istiyordum. Fakat Ahmed bey birdenbire seslendi:

— Hey, Sarafim!.. Buraya gel.

Dedi... Korka korka yanına yaklaştım. Karşısında divan durarak başımı önüme eğdim. Sözlerini dinlemeğe başladım.

Ahmed bey, tatlı dilli ve saf yürekli bir memur idi. Ne zaman yakayı ele alan uzun nasihatler verirdi. Suçsuz zannlarımızda rastgeldikçe de durur, birkaç söze alay ederdi. Nitekim şim-

di de beni yukarıdan aşağı kadar süzdükten sonra:

— Ne o Sarafim!.. Bugün halinde bir tuhafluk var. Süt dökmüş kediye benziyorsun.

Dedi.
Fakat gözlerinde o kadar tatlı bir ifade vardı ki, beni derhal cezbedti. Hemen, ellerimi uğuştura uğuştura ona yaklaştım. Derdimi dökmeye başladım:

— Ahmed bey!.. Bizim işin, çıkmaz bir yol olduğunu anladım. Artık töbekâr olmaya mecbur kaldım. Gittim, kendime iş aradım. Hattâ iş idarehanesine iki buçuk lira da yatırdım. Fakat beni bu işe almak için kefil istiyorlar. Fakat, bana kim kefil olur?.. İşte şimdi, derin derin onu düşünüyorum.

Ahmed bey, kaşlarını çatı. Bir kaç saniye bıyıklarını büke büke yüzüme baktı:

— Hangi iş idarehanesi?
Dedi... Biraz evvel çıktığım idarehaneyi tarif ettim. Gülümsedi:

— Mademki töbekâr oluyorsun, Sarafim.. sanâ, ben kefil olacağım. Gel bakalım.

Diye, Galatasaraya doğru ilerledi.

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:

- 1 — Gölge - Adı.
- 2 — Emeller - Kapı önündeki tahta.
- 3 — Gölge renk - İkinci.
- 4 — Emeller - Cennet bahçesi.
- 7 — Okur - Bir nevi deniz nakil vasıtası.
- 8 — Aciz gösteren - Belli.
- 9 — Kuvvet - Çocuk yemeği.
- 10 — Mahkemenin yazılı kararı - Cereyan eden.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Alan - Kanaat getiren.
- 2 — Emeller - Acele eden.
- 3 — Ceriba - Razi olmak.
- 4 — Keder - Yollamak.
- 7 — Kazı koydukları yer - Hırs.
- 8 — Onda bir vergi - Yürümeğe yarıyan uzuv
- 9 — Şimdi de - İki tarafı kesen bıçak.
- 10 — Akamete düşen olan - Hatırlayan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	T	E	N	E	K	E			
2	A	L	A	M	E	T			
3	B	U	A	M	I	L	A	K	
4	E	L	A	E	N	E	F	E	
5	D	U	Y	A	E	M	E	L	
6	A	M	A	N	S	E	R	I	
7	V	A	N	A	D	K	I	M	
8	A	K	Ö	L	E	N	E		
9	A	N	A	M	A	M			
10	B	E	T	E	R	I			

Bir doktorun günlük notlarından

Zayıflık ve istirahat

Zayıflamış olanlara ve yahud çok zayıf olup da kilo kazanmak isteyenlere herşeyden evvel kat'î istirahat tavsiye ederiz. Çünkü bu bünyede olanlar ye - diklerini tamamen yaktırmaktadır. Esasen bazı bünyeler böyledir. Bilâkis ye - diklerini yakamıyan bünyeler de vardır. Şişmanlarda, artritlik olanlarda olduğu gibi. Birinci sınıfta olanlar aldıkları gıdanın tekmillini yaktıkları gibi vücud - lerinde de mütemadiyen sarfediler. Bu sebeple daima zayıf kalırlar. Bun - ların kilo kazanmaları için ne tedbirlere, ne de yalnız kuvvet ilaçları kâfi ge - lir. Kendilerini birkaç ay yataktaki ve yahud oturmuş bir halde istirahati kat' - iyye koymak kâfidir. Derhal kilo alır - lar. Ve şişmanlamağa başlarlar. Tabii bu devrede gıdalarını tanzim etmeği u - nutmamalıdır. Bilhassa kışın tereyağı, hamur işi ve balıkyağı çok tavsiye olu - nur.

(Cevap istersen okuyucularımızın posta - nuda yekünalarını rica ederiz. Akal tak - dirde istekleri mukabelesiz kalabilir.)

Yeni neşriyat

Bekârlar — Fransanın harb sonrası mu - harrirlerinden Montherlant'ın en muvaffak bir eseridir. Üniversite doçentlerinden Tarık Arden tarafından dilimize çevrilmiştir. Remzi Kitabevinin çıkarmakta olduğu «Dün - ya muharrirlerinden tefsirler serisi» nin 27'nci kitabı olarak teşarh etmiştir.

TURAN TİYATROSU

Bugün, gündüz ve gece
Sos kraliçesi Hamiyet
Yüceses ve arkadaşları
Comal Sahir İsmail Düm -
büllü birlikte

Seriler Varyetesi

İki oyun birden Birinci oyun gündüz:
AZAB 1. P ikinci oyun:
SİYAH MENEKŞE 4 P.
gece: YUFKACI MEHMED 3 P.

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden:

Rum evlerinde yemek

Bir kadın gördüm ki, parmakları ile bir zeytin alıyor, Fransız tarzında yemek için çatalına saplıyordu

Bu gezmeden avdetinde bir çeğmenin etrafında toplanmış birkaç kâse yo - gurt, bir iki demet tere getir - dik. Müttefikan pek keyifli bir gün ge - çirdiğimizi söylüyorduk.

Tercümanın evine avdetimizde yemeğe davetli komşu bir takım Rum kadınları bulduk. Bunlar bizden evvel gelmişler - di. Mevsimden ziyade gurur ve azame - tin telkin ettiği fazla bir süs, büyük bir minderin üzerine siyah, yahud al tül - bendden esvablar sermişti. Bunların bü - tün dikişlerinin üzerinde sırma şeritler dikili idi. Bu esvabların ağırlığı havanın sıcaklığına inzımam edince kadınları ha - reketsiz, âdetâ dilsiz bir hale soktu.

Maamafih, basma kalıp bir takım söz - ler söylendi, tekrar tekrar söylendi ve sofraya oturuldu. Yemek Fransız usulün - de veriliyordu. Yuvarlak bir masa var - dı. Etrafına iskemleler dizilmişti. Kaşık - lar ve çatalar konmuştu. Yalnız eksik o - lan şey bunları kullanmak ihtiyacı idi. Maamafih bizim âdetlerimizden hiç biri ihmal edilmek istenmiyordu, b'z İngi - lizlerin âdetlerine ne kadar ehemmiyet veriyorsak, Rumlar da bizim âdetleri - mize o kadar meftuniyet gösteriyorlar - dı.

Yemek esnasında, bir kadın gördüm ki, parmakları ile bir zeytin alıyor, sonra, Fransız tarzında yemek için, çatalına saplıyordu. Artık biz «santé» lerin (sıh - hate içmeler) modası geçmişse de bu eski usule başka memleketlerde tesadüf et - mek insanın hoşuna gidiyor. Bizim Rum - lar bunda hiç kusur etmediler. Hattâ er - kekler bu merasimi, ayakta ve başları a - çık yaptılar. Daha az hoş gidecek cihet aynı şarab bardağının bütün sofrayı do - laşmasıdır.

Zarafet ve temizlikten ziyade bolluğun hüküm sürmüştü olduğu yemekten sonra, davetliler yemek yenilen salondaki min - der üzerine dizildiler. Kahveyi çubuklar takib etti. Modadan bahsölürdü ve ni - hayet lâkürdi dedikoduya dayandı. Bizim ahlâk ve âdatımızdan en uygun surette taklid edilmiş olan şey ise bu idi.

Bu esnada, genç kızlar salonun bir kö - şesine asılmış salıncakta eğleniyorlardı. Cariyeler kendilerini sallıyorlardı. Ka - dınlar da aynı keyiften tatmak istediler. Sonra yerlerini koca sakallı erkekler al - dılar. Şatranç vesaire gibi oyunlar ora - nın eğlencesine bir hatime teşkil ettiler.

Akşama doğru, bütün davetliler ve ev sahibleri hava almak için iskeleye indi - ler. Bu, kayıkların yanaşmasını kolay - laştırmak üzere denize doğru uzanmış bir nevi mendirek idi.

Ay yükselmeğe başlıyordu. Ortalık o kadar sakin idi ki denizde bir gezinti ar - zusu uyanıyordu. Bu sırada bir dövme ve dövülme gürlütüsü içinde feryadlar, bos - tancı başının geldiğine işaret teşkil et - tiler. Bütün kadınlar kedi görmüş fare - lerden daha süratli bir surette ortadan kayboldular. Yalnız korkacak hiç bir şey - leri olmayan baştercümanın karısı ile Ma - dame de Tost bostancısının huzurunda bulunmaktan çekinmediler. Yirmi dört kürekçi tarafından çekilen bir kayıkta bostancısı kendisini gösterdi.

Bir kaç sarhoşa ceza vermişti. Fazla ke - yifli bir kaç kadını da tevkif ettirmişti. İskelenin ta yanından geçerek yoluna de - vam etti. Oradan geçtiği sırada birbiri - mizi selâmladık.

Kaçan Rumların kibir ve gururu kor - kuları için bir mazeret aramağa onları sevk ediyordu. Bu sırada, bostancısının tuttuğu yolu takip eden bir kayıkçı, so - rulan sual üzerine, ortalık büyük bir te - lâşa verdi. Çünkü kayıkçının verdiği ha - bere göre, bostancısı bir Rum kadını - nın köşküne gürlütüsüze yanaşmış ve konuşulan şeyleri bir kaç dakika dinle - dikten sonra adamlarından bir kaç ile pencerelerden trımanarak içeri girmişti.

Bahçenin bütün bildiği bundan iba - retti. Fakat herkesi bir korku istilâ et - mesi ve köşkteki kadına karşı bir mer - hamet hissi duyulması için bu kadını kâfi idi. Kadının başına gelenler hakkında târîhi türlü ihtimallerin düşünüldüğü sı - rada, ev sahibimizin küçük kızının mü -

takbel kocası nişanlısını kaçırmak ve herkesi müteessif eden sabırsızca mer - kımı tatmin etmek için geldi. Bizim misa - fir kadınlardan birine:

— Müsterih olunuz, dedi. Kuzininiz ve dostu elmaslarını, mücepherlerini ve ü - zerlerindeki bütün paralarını feda ede - rek için içinden sıyıldılar. Tereddüde mahal yoktur. Bostancısı onları birden - bire basmıştı. Yakalanarak kayığına al - dı. hapishaneye götürüyordu. Fakat ta - mahkârlığı işe yaradı. Maamafih, ümid ettikleri kadar hoş bir gece geçirmiş ol - madılar.

Bu hikâyeden sonra, Rum kadınlarının hiddetine artık payan olmadı. Hukukî münakaşaları, vak'a hakkındaki mütelea - lar sürüp gitti. Bunları yalnız küçük ka - yıkların hisirtuları inkıtaa uğratıyordu. Bostancısı korkusu bu küçük kayıkları kocaman tekneler gibi gösteriyordu. Ma - mafih, artık bostancısı korkusu kal - mayınca, onun mezaliminden kurtulmak yollarına dair mütelealara girişildi. Bo - gazın ortasından istinbula avdet ettiği görülünceye kadar bostancısı ile meş - gul olmakta devam ettiler. Artık gezinme hürriyeti gezmek arzusunun tekrar uyan - dı.

Az bir zaman zarfında denizin üstü bir sürü küçük kayıklarla doldu. Kadınlar çağrı çalarak bu kayıklarda dolaşıyorlar - dı. Bizim takım da biraz sonra bu kala - balığa iltihak etti. Kıyı sıra gidiliyor, ev - lerin sahibleri tenkid ediliyor, onlar da köşklere mukabelede bulunuyordu. Ben de öyle şeyler öğreniyordum ki bos - tancısı bunlardan pek istifade edebi - lirdi.

Ben küçük bir sandala müstakbel da - mad ile birlikte binmeyi tercih etmişim. Çehresi, ne'esi beni alâkadâr etmişti. De - likanlı hoşuma gittiğini derhal anladı. Nişanlısını rahat rahat göremekten duyduğu teessürleri bana dinletti. Duy - duğu azabdan müteessir oldum. Ertesi gün - nü hangi saatte nişanlısını kendisine gös - terebileceğimi söyledim.

Ben nasıl bu imkânı hazırlamakta sö - zümü tutmuşsam, o da mülâkat mahalli - ne gelmekte o kadar dikkatli davrandı. Fakat kendisini gözetliyen uğursuz bir halayık bir telâş feryadı çıkararak benim bütün tertiblerimi altüst etmek tehlike - sini peyda etti. Kız da nişanlısını görmüş, bir koridora doğru kaçtı. Koşarak bu koridorun medhalinde onu yakaladım, genç Rumu çağurdım. O da derhal yanı - ma geldi.

Koridorun nihayetinden iki kadın kap - itülün kazları gibi haykırmak imdada koşuyorlardı. Fakat çabuk yetişemedikle - ri için damad nişanlısını alâlacele öp - meğe vakti bulabilirdi. Bu suretle ben de bu gençleri Fransızlaştırmaktan mem - nun oldum. Genç kıza artık bıraktık, ge - lip aldılar. Ana, baba, benim yaptığım şakayı tasvib ettiler. Artık nişanlılar e - ğünden itibaren serbestçe birbirlerini gö - mek hakkını kazandılar.

(Arkası var)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kruruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptıracak - lar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

Hâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

«Son Posta» nın deniz romanı: 83

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dümen

Cenub denizlerindeki kaza

Ben, esir veya misafir kaptanlarımızın iyi arkadaşları olduğum istidim. Bizim eski kaptanlar klübü, şimdiye kadar teşkil edilen en güzel, en hoş teşekküllerden bir olmuştu. Halbuki bu iki hassas süvari nasılsa, arkadaşlık bakımından pek o kadar iyi denilemezdi. Onlarla şöyle hoş bir mevzu üzerinde konuşma yapmak veya kâğıd oynamak bir hayli müşkül oluyordu. Onların bütün düşüncesini, daimi olarak kadın teşkil ediyordu. Onlar, birbirleriyle eskiden dost olmalarına rağmen, birbirlerine karşı olan dostluk duygularını hafifce gerginleşmiş bulunuyordu. Cenub denizlerinde esen havada bazı nahoş şeylerin mevcudiyetini tahmin edebiliyorduk.

Slade süvarisi ise, ilk iki süvaride mevcud olmayan arkadaşlık ahengini telâfi eder gibi idi. Kaptan Smith cidden iyi kalbli bir arkadaştı. Şen tabiatlı, akıllı ve eğer o sıralarda var idiyse - hakikî bir denizci idi. Biz kendisiyle çok dost olmuş, muharebe hakkında uzun ve sempatik konuşmalar yapmakta bulunmuş idik.

Haftalar geçiyor fakat Pasifiğin sonsuz enginlerinde ne bir gemiye rastlıyoruz veya etrafımızdaki vâsi ufuklarda onların belirliğini görüyorduk. Böyle boşuna geçen günler çok can sıkıcı bir hal almıştı. Hava, insanın beynini kaynatacak gibi sıcaktı. Bu itibarla yerimizden kımıldamak istemiyor, pek az hareket ve faaliyette bulunabiliyoruz.

Gemideki suyumuz bayatlamıştı, taze erzak elde edemez olmuştu. Esirler, bizimle beraber bulunuşlarını artık tahammül edilmez bir vaziyet olarak telâkki etmekten uzaklaşmışlardı. Bununla beraber onları bu elin vaziyetinden kurtarmak için de elimize bir türlü av düşünüyorduk. İçlerinden bilhassa biri artık bu hale dayanamayacağını, her ne olursa olsun ayaklarının bir toprağa değmiş bulunmasını istiyordu. O, bir gün bana gelerek tuhaf bir fikir ileri sürmüştü: Ben onu bir mahkûm gibi hâli bir adaya terkedemez mi idim? Ona göre bu vaziyet gemide bulunmaktan daha iyi idi. Fakat onun kafasında çizdiği plânın başlıca kısmı daha çok şeytanatkarane idi. Bu takdirde memleketinde kendisi ölmüş addolunacak, si-gorta parası da ailesi tarafından alınmış bulunacaktı. Belki de arada benim mevcudiyetimin onun kaybolmuş bulunduğu muhakkak addettirecek bir hal olacaktı. Siz ne dersiniz?

O, çıkarılacağı hâli adada Robinson Crusoe gibi yaşyacaktı. Onun tasavvur ve tahayyül ettiği herhangi bir nevi yaşayışı hüsnü kabul etmiş bulunacaktı. Onun hesabına şayanı teessürdür ki bu müracaatını reddetmek mecburiyetinde olduğumu hissetmiştim. Sigorta kumpanyalarını dolandırmaktan bir menfaat görmüyordum.

XXIII

CENUB DENİZLERİNDE KAZAYA UĞRIYAN GEMİ

Can sıkıntısını gidermek için köpek balıklar ile eğlenmeği kendimize iş edinmiştik. Bir kara adamı, gemicilerin bu canavarlara karşı duydukları kin ve nefreti aslâ tahayyül ve tasavvur edemez. Evet, biz bu müfettiş hayvanlara karşı kendimize mahsus bir düşmanlık hissi ile meşbu bulunuyorduk.

Arasıra denizde yüzmek; hem muhtaç olduğumuz banyo ihtiyacını karşılamak hem de kamara ve güvertenin, daha doğrusu ahşap mahpesimizin sonsuz ve yeknasak hayatında bize taze ve serin bir eğlence yaratmış olurdu. Vakit vakit serin ve tazeleyici elemansa şöyle hasretle bakarken - sanki beni bekliyormuş gibi - bir köpek balığının, suların altında durmakta olduğunu görürdüm. Mürettebat; bu doymak bilmiyen canavarları bir takım büyük vol-

tarlarla avlamakla kendilerini eğlen-dirmeğe çalışıyorlardı.

Onlar, bunlardan bir çift yakaladıkları vakit, birbirine kuyruklarından bağyorlar ve tekrar denize atıyorlardı. Bu takdirde balıklardan her biri bir istikamet tutunca aralarında dehşetli bir çekme müsababası başlamış olurdu. Bu suretle gemiciler müstekreh düşmanlarının düçar oldukları bu fena vaziyetin komikliğine gülüyorlardı.

Yahud da onlar, yakaladıkları bu nevi hayvanlardan birinin kuvvucuna boş ve su geçmez bir varil bağlıyor ve böylece onu küvesteden aşağı, denize atıyorlardı. Bicare balık tekrar suya atılır atılmaz denizin sonsuz derinliklerine bir dalis yapmak istiyor ve fakat aman bilmez, merhametsiz fıçı denizin yüzünde kalmakta devam ediyordu. Ondan sonra, varilin su sathında, gözlerimizle takib edebildiğimiz dönümlerinden balığın müdhis mücadeleler yapmakta olduğunu anlıyorduk.

Köpek balıkları, içlerinde el humbaraları saklı bulunan jambon parçalarını kavırmakta müstesna bir çeviklik gösteriyorlardı. Bomba, havvanın midesinde infilâk ettiği zamanlarda parça parça olan canavarın parçaları her istikamette uçuştuğu görülüyor-du.

Artık Pasifikte cevelânımız bes ava baliğ olmuştuk. Bu müddet zarfında da tam 35,000 mij mesafe katetmiştik. Bayatlamış suyumuz ve tazelenemiyen erzakımızı mürettebatımız arasında iskorpit ve sonra da insanın kanını sulandıran beri-beri hastalıklarının baş göstermesine sebebiyet vermişti. Kollar, bacaklar ve vücudün masfalları şişiyor. Biz, mutlak surette taze suya, taze gıda ve karada istirahat etme ihtiyacı duyuyorduk. Fakat nereye gidebilirdik? Pasifiğin bütün adaları Fransızların, İngilizlerin ve Japonların ellerinde bulunuyordu. Simdi bütün dünyanın aleyhimize dönmüş bulunduğumu daha iyi hissediyorduk. Bu denizlerde bizi hüsnü kabul edecek meskûn hiç bir toprak parçası yoktu. Bu hal, kendimizin uşuz, bucaksız denizlerde yapayalnız bulunduğumuzu hissettiriyordu. Bu durum karşısında mürettebatımla konuşmak lüzumunu duymuştum. Onlara:

— Hey çocuklar, dedim, aleyhimize herhangi bir elin kalkmıyacağı, ortalığı velveleye vererek kruvazörleri harekete getirebileceği telsiz istasyonlarımız bulunmıyacağı şöyle lâtifçe ve fakat ıssız bir ada bulmağa çalışacağız. Orada taze su ve her hangi bir nevi yeşil sebze ve belki de avlanacak kuş bulabilir ve sahilde bir müddet istirahat ederler ve nihayet, dinlendikten sonra, çocuklarım, «ver elini sergüzeşt» der ve tekrar enginlere açılırız.

Pasifikteki bulantıyevari cevelânlarımız esnasında ve tam beş aylık bir müddet zarfında yalnız üç gemi zaptedip batırılmış olmamız, bize, maceramızın ikinci safhasının çok az kârlı olduğunu görünüyor ve anlaşıyordu. Benim tasarladığım plâna göre cenub denizinin her hangi bir lâtifçe adasında kısa bir istirahat tevakkufundan sonra, Antipode adalarına doğru dümen kırarak idik.

(Arkası var)

BÜTÜN OLKEYİ
HERGÜN

DOLAŞAMAZSINIZ
FAKAT

Son Posta
DAKI BİR İLAN
BÜTÜN OLKEYİ HERGÜN DOLAŞIR.

Bayram maçları

Fener, G. Saray, Beşiktaş, Şişli, Pera ve Kurtuluş karşılaştılar

Bayramın birinci günü gayrifedere klüpleriyle Galatasaray, Beşiktaş ve Fenerbahçe arasında maçlar yapılmıştır.

İlk maç Galatasarayla Kurtuluş arasında oldu ve Galatasarayın 3 - 1 galibiyetle bitmiştir.

Beşiktaşla Şişli arasındaki maç da 0 - 0 berabere gitmiştir.

Fenerbahçe ile Pera arasındaki maç da 2 - 1 Fenerbahçenin galibiyeti ile neticelenmiştir.

Bu klüplerin ikinci karşılaşması da dün Taksim stadında yapılmıştır.

İlk maç Fenerbahçe ile Kurtuluş arasında yapılmıştır. Fenerbahçeliler bu maça esas kadrolarıyla çıkmışlardır.

Maça başladığı esnada Fenerbahçelilerin daha ağır bastıkları görülmektedir. Haf beklerden muntazam surette yardım gören Fener forvetleri sık sık Kurtuluş kalesine kadar akmakta idi. Bu akınlardan birinde Fenerbahçe ilk golünü kazandı. Biraz sonra Fenerhiler gollerin sayısını ikiye çıkarmış oldular. Birinci devre Fenerbahçenin hâkimiyeti altında ve 2 - 0 galibiyetle bitti.

İkinci haftayma başladığı esnada Kurtuluşluların mağlubiyetten kurtulmak için çalıştıkları görülmekte idi. Fakat bu devrede Fenerbahçelilerin iki gol atmalarına mâni olamadılar. Maç, 4 - 0 Fenerbahçenin galibiyetiyle neticelendi.

Galatasaray - Şişli

İkinci maç Galatasarayla Şişli arasında idi. Oyuna başlandıktan biraz sonra Galatasaraylılar Süleymanın ayağı ile ilk gollerini attılar. Oyun mütevazin bir şekilde cereyan ederken hakem Galatasaray aleyhine bir penaltı cezası verdi. Bu suretle Şişlililer penaltıdan beraberlik sayısını temin ettiler. Birinci devre 1 - 1 berabere bitti.

İkinci devrenin 4 üncü dakikasında Galatasaraylılar bir gol daha kazandı. İkinci devre 2 - 1 galibiyete geçtiler. Oyunda iki takım da hâkimiyet tesisine muvafık olamamıştı. Oyuncular arasında sinirlenmeler oluyor ve maç sertleşiyordu. Devrenin ortalarına doğru soldan inkişaf eden bir akınla Şişli takımı ikinci beraberlik sayısını da attı. Bu esnada hakem sert övnediklelerinden dolayı, Galatasaraydan Cemili ve Şişlinin sağ açığını oyundan çıkardı.

Galatasaray, penaltıdan 3 üncü golünü de atarak maçı 3 - 2 galib bitirdi.

Son maç Beşiktaşla Pera arasında idi. Gayrifedere klüplerin en kuvvetlisi bulunan Peranın Beşiktaş karşısında alacağı neticeye merak edilmekte idi. Beşiktaş birkaç oyuncusundan mahrum olarak sahaya çıktı. Esasen son karardan en çok müteessir olan Beşiktaş bayram münasebetiyle birkaç oyuncusunu kaybedince büsbütün zayıflamış, on biri teşkil etmekte güçlük çekmişti.

Son mahud karardan sonra çığırından çıkan oyunlari seyretmekten istinkâf eden spor meraklılarının sayıları stadlarda azalınca klüp idarecileri müthiş telâşa düşmüş, klüplerine varidat temin edecek membalar aramağa koyumışlardır. Bayram maçları da bu münasebetle tertib edilmiştir. Fakat bu maksadla yapılan maçlar İstanbul şampiyonu olması pek muhtemel olan Beşiktaşla mağlubiyete mal olmuştur.

Oyunun ilk dakikalarında Beşiktaşlılar arka arkaya iki gol kazanmışlardır. Peralılar pek az sonra buna mukabele etmiş, onlar da iki gol atmışlardır. Birinci devre 2 - 2 berabere bitmiştir. İkinci devrede Peralılar iki gol daha atarak maçı 4 - 2 galib bitirmişlerdir.

İ. K.

SPOR

Matbuat takımı

Bursadaki maçı kazandı

Oyun çok berbad bir havada ve çamurlu bir sahada oynandı. Neticede Bursa tekaüdüleri 3-2 mağlûb oldu.

Matbuat takımı oyuncuları sahaya gelirken

Matbuat takımı Kurban Bayramında Bursaya bir seyahat yaptı ve Bursalılarla karşılaşarak galib geldi.

Kafile ile beraber Bursaya giden arkadaşlarımız İbrahim Hoyi, maç hakkındaki intibalarını şu suretle naklediyor:

«Bursalılar, bizleri yeneceklerini söylüyorlardı. Biz misafir olmak sıfatıyla iddiayı daha ziyade er meydanına bıraktık. Bayramın ikinci günü, hava birdenbire bozdu. İlk önce sinsi sinsi başlayan yağmur, sonra birden hızzını artırdı. Hulâsa, matbuat takımı sicim gibi yağın bir yağmur altında ve müthiş bir soğukla savaşıyor ekseriyeti gençlerden müteşekkil Bursa muhtelili karşısına çıktı. Matbuat takımı şöyle teşekkül etmiştir:

Namık, Osman Münir, Ercümen, Salâhaddin (Cümhuriyet) Ahmed Âdem, Tarık, Şazi, Osman Kavrak, Sedad, Ulvi, Besim (İzzet).

Maça, hakem Abdullah dündüğü ile başladı. İlk hücumu biz yaptık. Oyun, sayısı 60 ı geçmeyen bir meraklı kütlesi önünde ve Mazurya bataklığını andıran bir sahada devam ediyordu. Forlarımız, ayak bileklerini aşan sularla, dretnok gibi yara yara, külçelenmiş topu sürmeğe çalışıyorlardı. O ne?... Birden ajansçı Sedad, o eski oyunlarmı hatırlatan bir kıvraklıkla üç dört rakibini atlatıp arkasına takarak, akta ve gol... Saate baktım... Oyun başlıyalı 4 dakika olmuş...

Klas oyuncusu olduğunu isbat eden bir enerji ile oynuyor, kaç yıldır ayağı topa sürmediği halde, en acar o oyuncuları gibi sağa sola, öne ileriye koşuyor... Güzel, hesablı vuruşları, paslarla takımını besliyor. Yalnız şu çamur yok mu?

Namığa pek öyle iş düştüğü yok. Ufukta düşman gözliyen bir nöbetçi gibi oyunu seyrediyor... Takımın diğer azası, canlarını dışlarına takmış çırpınıyorlar. Ressam Ercümen, müheykel vücudü ile karşı tarafın muhacimlerine göz açtırmıyor. İşte Ulvi, topu kapıyor. İlk sayıdan oluşundan 6 dakika geçmiş, geçmemiş. Çok hesablı bir şüt... Bursalı kaleci plonjon yapıp ama... boşuna... Matbuat takımı ikinci golünü kaydetti.

Oyun, aynı hararetle devam ediyor. Fakat Besim, bütün paslara bigâne gibi görünüyor. Ayağını uzatacak halli yok... Biraz sonra sebebinin anlıyoruz... Bacağının ipliği kopmuş... Oyunun 13 üncü dakikasındayız. Bursalılar, rahat rahat bir gol yaptılar... Ulvi, sinirli, koşuyor, her pasa yetişmeğe çalışıyor... Bursalıların kalesine güller yağıyor... Fakat Bursalı kaleci pek şanslı bugün...

★

Hakem Abdullahın tam bir salâhiyetle idare ettiği maçın ikinci haftayına başladığımız zaman, Bursalıların güzel bir jesti ile karşılaştık. Oyuncularımıza ıslanmış formalarıyla oynama-sınlar diye kuru formalar temin etmişler... Oyun aynı samimiyet, hele hele favulsüz, tekmesiz, ve bağırıp çağırmadan, klasik taarruz hamleleri yapılmış-

dan devam ediyor. Besimin yerine İzzet Kolay oynuyor.. Dikkat ediyorum, müteakidlerde hiçbir yorgunluk eseri yok. Maça daha henüz başlamışlar gibi cevval, çevik ve atikler. 13 üncü dakikada, bir gol kazandık. İşte bu sırada (huy canın altındadır) takımımızın sağ açığı, meşhur hakem Şazi Tezcanın sesi yükseldi.. Gol değil! Aman bire... Nasıl gol değil? Şazi'nin şakası yok, sanki mühim bir maça talim kemlik edermiş gibi elle avut çizgiyi gösteriyor. Hakem Abdullah da, için için den: «İnsan lâyuhtu değildir» diye ölü saymadı.. Bursalılar, canlanmaya genç müteakidlerin şahlandığını gösterdik.. Kalemize müthiş bir akm.. Müthakkak ki beraberlik sayısını yapacaklar.. Fakat Namığın diz çöküp, yunrukluk şaheser bir kurtarıcı yapıtı, matbuat takımının yüzünü gene ak ediyor. Ahmed Âdem, o mutad soğukkanlılıkla topuğunun incilmiş olmasına rağmen, matbuat takımının şeref sayısını na bir tane daha ilâve ediyor.. Vaziyetin 3 - 2 ve maç, bu şekilde matbuat takımının galebesile bitiyor.

intihab hazırlıkları

Yeni mebus seçimi için Bayramdan evvel başlayan hazırlıklar, araya Bayramın girilmesi dolayısıyla durmuştur.

Bayramdan evvel vilâyete bu maksadla yapılan toplantıya Vali ve Belediyeye Reisi Lutfi Kırdar riyaset etmiş, toplantıda Vali Muavini Hüdaî Karatapan ve vilâyete bağlı kaza kaymakamları bulunmuşlardır. İctimada 10 Şubattan itibaren birinci müntehiblerin listelerinin hazırlanmasına karar verilmiştir. Listeler bir ay zarfında ikmal edilecektir.

Listeler mahallelere asıldıktan sonra intihab hakkını haiz vatandaşlar listelerdeki isimleri mevcut olup olmadığını teker teker edebileceklerdir. İsmi olmayanlar nüfus dairelerine müracaat ederek isimlerini yazdıracaklardır.

Bu listelerden birer nüshası Belediye dairelerine asılacak ve ayrıca bir kopyaları da vilâyete gönderilecektir.

Listelerin hazırlanmasında bir adet evvel Belediye intihabı için hazırlanmış olan cetvellerden de istifade edilecektir.

21 Martta ikinci müntehiblerin seçimine başlanacak ve bu da iki gün zarfında ikmal edilerek 22 Mart akşamı ikmal edilecektir.

Bundan sonra mebus seçimine geçilecektir, seçim bütün kazalarda bir bitirilecektir.

Güdüde avcılarının çalışmaları

Güdü (Hususî) — Güdüde avcıları teşekkül etmiş ve avcılar bütün topluluklarla ava gümüşler ve 20 tavşan, 40 keklik, iki kurt imha etmişlerdir. Mebus avcılardan Mehmed kabanını kurarak kurdu arka ayağından yakalamış, kurd canla olarak yakalanmak üzere ona ayağını kırarak kaçırmış. Bir oyuncu da dağda odun keserken ayağı kırık kurduyu ölüsünü bulmuş, kasabaya getirmiştir.

VENÜS RUJU

ORANJ, MANDARIN, RUBİ, KAPSİN, PURPUR ve SIKLAMEN renklerde her simaya yakışan Venüs Rujları reklâm fiyatına satışa çıkarılmıştır. Çok sabit ve cazibeli ve şayanı tavsiye bu yeni Venüs rujlarını muhakkak tecrübe ediniz.

Nurettin Evilyazade Eczayı kimyeviye, alâti tıbbiye ve itriyat deposu, İstanbul

T. İŞ BANKASI'nın 939 K. TASARRUF İKRAMIYE PLÂNI 32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kurallar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül,
1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMIYELER:

1 Adet	2000 liralık	=	2.000 lira
5	1000 "	=	5.000 "
8	500 "	=	4.000 "
16	250 "	=	4.000 "
60	100 "	=	6.000 "
95	50 "	=	4.750 "
250	25 "	=	6.250 "
435		=	32.000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

EREĞLİ

Kömürleri İşletmesinden:

Makine temelleri ve tülümün inşaat plân ve projeleri tersimine muktadir iyi ve tecrübeli bir Türk Desinatör aranmaktadır. Alelümüm makine ve sı tesisatı hakkında malûmatı olması şarttır. Talibler arasında muvafık görüleni hemen hizmete alınacak ve Zonguldakta meccanen ikametgâhtan haşka (200) liradan aşağı olmamak üzere aylık ücret verilecektir.

Taliblerin muhtasar bir hal tercümesi kâğıdı doldurarak ve kâğıtta icabında ibraz edebileceği vesika, bonservis ve şehadetnamelerinden ve kendisini tanıyan kimselerden (Referanslarından), bahsederek Tophane posta kutusu 8 adresine mektupla müracaat eylemeleri.

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Cins ve mikdarı	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminatı Lira Ku.	İhale günü ve saati
60000.0 adet kapsül, 100000 ⁰ çft sustalı kapsül, 120 kilo çiriş, 792 kilo monta çivisi, 480 kangul ağaç çivi, 120 kilo çelik çember, 2760 kilo kabara çivisi, 2000 metre zımpara kâğıdı, 432 kilo ökçe perçin çivisi, 180 kilo ökçe takviye çivisi.	2988 00	224 10	20 - Şubat - 939 Pazartesi saat: 11
144 kilo 9. katlı keten iplik ve 216 " 3. " " "	2102 40	157 68	20 - Şubat - 939 Pazartesi: saat 14
Nalça. 24500 çift.	735 00	55 13	20 - Şubat - 939 Pazartesi saat: 15

1 - Cinsi, mikdarı, tahmin bedelleri ve ilk teminatları yukarıda yazılı 13 kalem kundura malzemesi yazılı gün ve saatlerde açık eksiltmelerle Gedikpaşadaki İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonunca alınacaktır.

2 - Şartnameleri bedelsiz olarak adı geçen komisyondan alınabilir veya her gün görülebilir.

3 - 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin ilk teminatlarıyla yazılı gün ve saatlerde komisyona gelmeleri. «721»

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü Keşide 11/Şubat/939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarlarına girmiş olursunuz...

Gemlik İcra Tetkik Mercüden: Gemlikte Hamidiye mahallesinden Hasan karısı Pembe ve çocukları Ziya ve Hatice'nin borçlarından dolayı Gemlik İcra dairesince yapılan ihalenin feshi hakkındaki itirazına karşı İcra tetkik mercüden yapılmakta olan duruşmada alacaklı H. Hüseyin'in İstanbulda Mahmudpaşada Küçükcamii ittisalinde tüccarlık etmekte iken ikametgâhını terk ederek ikametgâhı meçhul kaldığı davetiyesi zahirindeki meşruhatından anlaşıldığından usulün 41 inci maddesi mucibince ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve duruşması da 23-2-939 Salı günü saat 14 e talik edilmiş olduğundan o gün alacaklının hazır bulunması veya bir vekil göndermesi, aksi takdirde gıyaben devam ve intaç edileceği tebliğ yerine ilân olunur. 16-1-939

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasası: Pazardan maada hergün (3 - 6) Divanyolu numara 104. sv telefonu 22908 - 21044

ÖMER VASFI AYBAR

Şişli Çocuk hastanesi Baştabibi ve operatörü

Hergün 3 - 6 ya kadar

Cağaloğlu, Kızılay sokağı Keçiören Apart: Telefon: 23756

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

İstanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 100 lira olan Beyazıdda Çarşıkapı Tramvay caddesinde Merzifonî Karamustafapaşa sebilî bir sene müddetle kiraya verilmek üzere açık artırmaya konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından artırma 6/2/939 Pazartesi gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 7 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber yukarıda yazılı günde saat 14.30 da Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (601)

Hafiflik - Rahatlık

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

28 - İkincikânun - 1939 Vaziyeti

AKTİF

Kasa	Lira
Altın: Safi kilogram	17.159.986
BANKNOT	24.136.893.11
UPAKLIK	10.971.948.—
Dahildeki Muhabirler:	1.211.847.79
Türk İhras Haricindeki Muhabirler:	760.959.91
Altın: Safi kilogram	9.054.614
Altına tahvilî kabli serbest dövizler	12.736.038.33
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri	7.692.83
Hazine Tahvilleri:	9.736.510.75
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	22.530.241.91
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	158.748.563.—
Senedat Cüzdanı:	16.285.632.—
TİCARİ SENEDAT	85.074.484.03
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:	85.074.484.03
(Deruhde edilen evrakı nakdiyenin karşılığı Esham ve Tahvilât itibarî kıymetle)	40.914.188.39
A - Serbest esham ve tahvilât	7.543.044.27
B - Avansalar:	
Altın ve Döviz üzerine Tahvilât üzerine	196.287.61
Hissedarlar:	7.897.877.75
Muhtelif:	8.094.165.36
	4.500.000
	10.637.242.20
Yekûn	358.837.945.97

PASİF

Lira	Lira
Sermaye:	5.000.000.—
İhtiyat Akçesi:	2.712.234.11
Adi ve fevkalâde Hususî	6.000.000.—
Tedavüldeki Banknotlar:	8.712.234.11
Deruhde edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddeleri ne tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat	158.748.563.—
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	16.285.632.—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabilî ilâveten tedav. vazed.	142.462.931.—
Türk Lirası Mevduatı:	19.000.000
Döviz taahhüdâtı:	37.000.000 —
Altına tahvilî kabli dövizler	198.462.931.—
Diğer dövizler ve alacaklı kırling bakiyeleri	20.934.940.76
Muhtelif:	20.934.940.76
	3.819.67 —
	23.306.811.36
	22.310.631.03
	92.417.209.07
Yekûn	368.837.945.97

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

GRİPİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

KANZUK

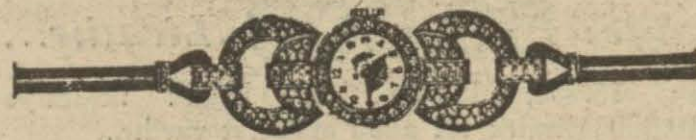
Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetleri - nizi URİNAL ile geçiriniz.

URINAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

SINGER

Bayanlara mahsus elması ve pırlantalı Singer saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiyatları 75 lira ila 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan talep vukuunda yeni katalog gönderilir.

SİNGER SAAT MAĞAZALARI — İstanbul Tel: 21964

İstimalik dolayısıyla mağazamız arkadaki dar sokağa naklolunmuştur.

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihablarında, cehahtlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA

daima muvaffakiyetle
ŞİFAYI TEMİN EDER

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripden, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur.

İsmine dikkat buyurulması

GRİP . NEZLE . ROMATİZMA

DERMAN

BAŞ . DIŞ . SİNİR . KIRIKLIK

Bütün ağrı ve sızılara karşı en müessir ve mükemmel kase

PASTİL KATRAN HAKKI

Öksürükleri kökünden keser tecrübeleridir.

YAVRUNUN gülbüz, tombul, sağlam, neşeli olmasını istersen **FOSEFATIN NECATİ** yedir. Bahçekapı **SALİH NECATİ**

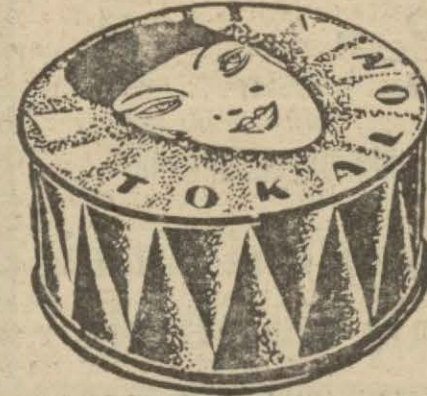
PUDRALAR

Modasında

Büyük bir tebeddü

Mübalâgah «Makiyaj» kalmadı.

CİLDE SÜRÜLECEK GAYET İNCE BİR PUDRA, TABİİ BİR GÜZELLİK VERİR.

Parisin şık ve kibar kadınları, yeni bir moda meydana atmışlardır. Onlar, bütün gün zarfında hiç parlaklık izi vermeksizin şeftali çiçeği bir ten temin eden yeni bir pudra keşfetmişlerdir.

Bu da; yeni ve hususî bir usul ile en ince bir pudrayı ipekli elekten üç defa geçirilmiş ve hakikaten krem köpüğü ile karıştırılmış pudradır. - Fransız kimyagerleri tarafından uzun araştırmalar neticesinde elde ettikleri bu en son usul - Tokalon müessesesi tarafından imtiyazı alınmıştır. Tokalon pudrası, parlak bir buruna ve yağlı manzaralı bir cilde nihayet verecek ve size nefis ve 8 saat zarfında «Mat» bir ten temin edecektir. «Fini Mat» Tokalon pudrasını kullandığınızda ne rüzgâr, ne yağmur ne de ter, cildinizin güzelliğini bozamaz. Sehhar güzelliğinizi arttıran bir tazelik ve bir cazibe verir. 8 cazib ve yeni rengi olan Tokalon pudrasını isteyiniz ve kullanınız.

TAKLİT HİÇBİR ZAMAN

AYNI OLAMAZ

Taklit benzeri

demektir

KREM PERTEV

Bu itibarla en üstün

kremdir.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

SPORCULAR!

Daima yaralanmaya mahkûmsunuz. Düşünüz, ve bir yeriniz sıyrıldı mı biraz

VIROZA PATI sürünüz.

Mikrobun yaşamasına, üremesine kat'i ve muhakkak mani olur.

VIROZA

bir güzellik kremi değildir, mütehasıs kimyagerler tarafından fennî ve sıhhi bir surette imal edilen bir merhemdir.

Her eczanede bulunur.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık		4,000 Lira	
4	500	2,000	"
4	250	1,000	"
40	100	4,000	"
100	50	5,000	"
120	40	4,800	"
160	20	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

UROLOG — OPERATÖR

Dr. REŞİD SAMİ BERKER

(İdrar yolları hastalıkları mütehasısı) Beyoğlu İstiklal caddesi Mıs Sokağı No. 1 (eski Mutasarrıflık) konağı Tel: 41443.